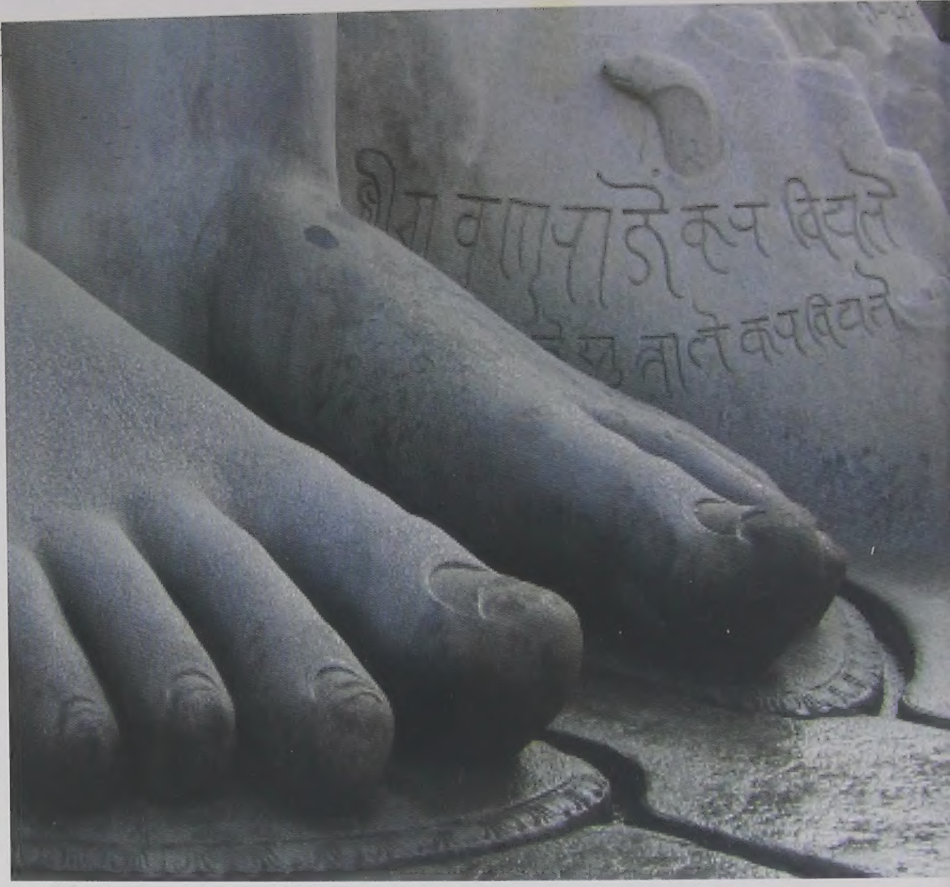

विश्व कोंकणी केंद्र
WORLD KONKANI CENTRE

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಳಾ

ಹೊಡೆಮಾಯ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ

कोंकणी भाषेचे पयलान पयलें शिलाशाशन – (क्रि.श 981)

श्रवण बेळगोळांत स्थापन जालेले

गोमटेश्वर विग्रह पांया मुळाक केत्तन केलेले

“श्री चावुंडराजे करवियले आनी

श्री गंगराजे सुत्ताले करवियले”

(श्री चावुंडराजान करयले सुत्तण प्राकार श्री गंगराजान निर्माण केलेले)

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ - 49

ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಳಾ

ಸಂಕಲನ :
ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್. ಕಿಣಿ

ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ,
ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ, ಲೊಬೋ ಪ್ರಭು ನಗರ, ಕೊಂಕಣಿ ಗಾಂವ್
ಶಕ್ತಿನಗರ- ಮಂಗಳೂರು-575016

ಸಹಕಾರ :

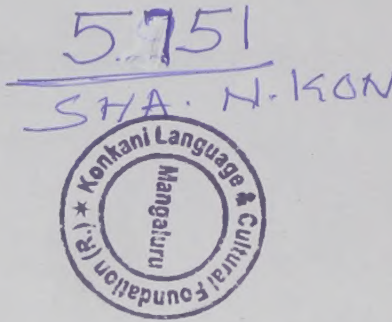
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಳಾ

ಪ್ರಕಾಶಕ:
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ,
ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ, ಲೊಬೋ ಪ್ರಭು ನಗರ, ಕೊಂಕಣಿ ಗಾಂವ್
ಶಕ್ತಿನಗರ - ಮಂಗಳೂರು-575016

ಪಯಲಿ ಮುದ್ರಣ : 2017

ಪಾನ : 86 + 8

ಪ್ರತಿ : 500

ಮೋಲ : ₹ ೧೦೦/-

ಕಾಗದ : ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಶೇಡ್ ಮೇಪ್ಲತೋ

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಬಾದುಷಾ

ಮುದ್ರಕ : ಪ್ರೇಮ ಸಾಯಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು

ಸಹಕಾರ : ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ISBN : 978-93-82582-38-0

ಪ್ರಕಾಶಕಾಲೆ ಉತ್ರಂ

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ **"ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ"** ವತೀನ ಚಲಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವಾವ್ರ ಚಡ ವಿಸ್ತಾರಾನ ಚಲತ ಆಸಾ. ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣೀಚೆ ಮೌಲಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ ಆನೀ ವಿದ್ವಾಂಸ ಆಶಿಲೆ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ ಜಾಲಯಾ. ಕರ್ನಾಟಕ, ಗೊಂಯ, ಕೇರಳ ಆನೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ನಾಮನೆಚೆ ಲೇಖಕ ಆನೀ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಸಾಂದೆ ಆನೀ ಸಲ್ಲಗಾರ ಜಾವನ ಸಹಕಾರ ದೀತ ಆಸಾತಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾಂವಡ್ಯಾರ ಪಾವೋವಚಿ ಯೋಜನಾ ಮಾಂಡೋವನ ಹಾಡಲ್ಯಾ . ಆರತಾಂಚೆ ಧಾ ವರಸಾಂನಿ ವೀಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯೊ ಪ್ರಕಾಶನ ಜಾಲಯಾಂತಿ. ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ, ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷಾನಿಂ ಅನುವಾದ ಕರನೂಯ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಕೆಲಯಾಂತಿ. ತಾಂತುಲೆ ಕೆಲವು ಕೃತೀಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆನೀ ದೇಶಾಚೆ ಥೊಡೇ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೆ ಭಾಷಿಕಾಂಗೆಲೆ ಪ್ರಶಂಸಾ ಮೆಳಯಾ.

ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಳಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ 10 ಕೃತಿಯೊ ಆನೀ ತೀಸ ವರ್ಣ ರಂಜಿತ ದ್ವೈ ಭಾಷಿಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್- ಕೊಂಕಣಿ ಕೃತಿಯೊ ಪ್ರಕಾಶನ ಕೆಲಯಾತಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಕ, ತಾಂತೂಯ್ ಯುವ ಲೇಖಕಾಂಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತೀಚೆ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಮಾಂಡೊವನ ಹಾಳೆಲೇಂಯ್ ಆಸಾ.

ಮುಖಾವಯಲೆ ದಿವಸಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತು ಖಂಡಕಾವ್ಯ, ಗ್ರಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅಸಲೆ ಮಹಾನ ಲೇಖಕ ಆನಿ ನಾಟಕಕಾರಾಂಗೆಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ ಅನುವಾದ ಕರನು ಪ್ರಕಾಶನ ಕರಚಿ ಯೋಜನಾ ಹಾತಾಂತು ಘೆತಲಯಾ.

'ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ' ವತೀನ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೋವಪಿ, ವೆಗವೆಗಳೆ ಸಮಾಜಾಚೆ ಪರಿಚಯ ಕರನ ದಿವಚೆ ಪುಸ್ತಕ ಉಜವಾಡವಚೆ ಯೋಜನಾ ಆಸಾ. ಆರತಾಂಚೀ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯಭಾಸ ಉಲೋವಚೆ ಕುಡುಬಿ ಸಮಾಜಾ ಬದ್ದಲ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ದಿವಚೆ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸಾ.

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಂತ ಇಸವಿ 2016 ನವೆಂಬರ ಮ್ಹಯನ್ಯಾಚೆ ತಾ. 14 ದಿವಸ "ಬಾಳಾಂಗೆಲೆ ದಿವಸ" ಆಚರಣ ಕರನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆನಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ "ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ" ಸಾಂಗಚೆ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಮಾಂಡುನ ಹಾಳೆಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧಾಂತ 120 ಶಾಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲೆಲೆಂ. ತ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಆತಾಂ **'ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ'** ಕೃತಿ ಜಾವನ ಪ್ರಕಾಶನ ಕೆಲಯಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ ವಿಶೇಷ ಜಾವನ ಕೊಂಕಣಿ ಚೆರ್ಡುಂವ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲಗಡೆ ಹೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಮಾಯಾಮೋಗಾನ ಸ್ವಾಗತ ಕರತಲೆ ಅಶಿಂ ಅಮ್ಮಿ ಆಶೆತಾತಿ.

'ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ' ಸ್ಪರ್ಧೊ ಮಾಂಡೋವನ ಹಾಡಚಾಂತ ಆನಿ ಆತಾಂ ತ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಪ್ರಕಾಶನ ಕರಚಾಂತ ಸಹಕಾರ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದಿಲೆಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಲಾ. ಆರ್. ಕಿಣಿ ಹಾಂಕಾ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ ವತೀನ ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಶೋಬೀತ ಜಾವನ ಛಾಪಸುನ ದಿಲೆಲಿ ಪ್ರೇಮ ಸಾಯಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಚಂದ ಕೊರುನು ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸಕೆಲೆಲೆ ಶ್ರೀ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಬಾದುಷಾ ಹಾಂಕಾಯ್ ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ. ಪ್ರೆಸ್ಸಾಕಯ್ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ ವತೀನ ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ

ದಿ. 14-11-2017
ಶಕ್ತಿನಗರ, ಮಂಗಳೂರು

ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ

ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ

ಹ್ಯಾ ಜಗತ್ಯಾಚೆ ಖಂಚೆಯ ಚೆರಡು ಕಾಣಿ ಆಯಕಲಿಲೆ ಶಿವಾಯ್ ನಿದಲಿಲೆ ನಾ. ಕಾಣಿಯೆಂಚೆ ಅದ್ಭುತ ವಿಸ್ಮಯಕಾರೀ ಪ್ರಪಂಚಾಂತು ವಿಹಾರ ಕರುನೂಚಿ ಆಮಿ ಸಕಡಯ್ ಹೋಡ ಜಾಲಿಲೆಂ. ಆಮಿ ಸಾನ ಆಸತಾನಾ ಆಮಕಾ ಹೊಡೆಮಾನ, ಬಾಪಮಾನ ಜಾವೊ, ಯಾ ಮಾಮಮಾನ ಜಾವೊ ನಾನಾ ನಮೂನೆಚೆ ಕಾಣ್ಯೊ ಸಾಂಗಚೆ ಆಶಿಲೆಂ. ತೇ ಕಾಣಿಯಾಂತು ರಾಯು, ರಾಣಿ, ರಾಕ್ಷಸು, ವಿವಿಧ ಮೊನಜಾತಿಯೊ ಯೆತಾಲಿ. ಆಮಚಾನ ಕರೂಂಕ ಸಾಧ್ಯ ನಾತಿಲೆ ಕಾಮ ತ್ಯಾ ಕಾಣ್ಯೆಂತು ಸಾಧ್ಯ ಜಾತಾಲೆಂ. ವಾರ್ಯ್ಯಾರಿ ಉಬೂನು, ಉದಕಾಂತ ಬುಡೂನು, ಆಕಾಶಾರಿ ಚಡೂನ, ಪಾತಾಳಾ ಭಿತರಿ ರಿಗುನ ಭಾಯರ ಯೆವಚಾಕ ತೇ ಕಾಣ್ಯಾಂತು ಸಾಧ್ಯ ಆಶಿಲೆ. ಅಸಲ್ಯೊ ಕಾಣಯೊ ಅತ್ತ ಅಮಗೆಲೆ ಚೆರಡುವಾಂಕ ಕೋಣ ಸಾಂಗತಾ? ಅತ್ತ ಘರಾಂತು ಬಾಪಮಾ, ಮಮಮಾ, ಆಜೊ ಖಂಯ್ ಆಸಚಿ?

ತೇ ತಕೂನ ಆಮಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಚೆರಡು ಬಾಳಾಂ ಖಾತಿರ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಸ ವಾಪರೂನ ಪಂಚತಂತ್ರಾಚೊ, ಹಿತೋಪದೇಶಾಚೊ, ಅಕ್ಬರ್ ಆನಿ ಬೀರಬಲಾಲ್ಯೊ, ಜಾತಕಾಚ್ಯೊ, ಜಾನಪದಾಂತು ಚಾಲ್ತಿ ಆಶಿಲ್ಯೊ - ಅಶಿ ಮಸ್ತ ಕಾಣ್ಯೊ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಳಾಂತು ದ್ವಿ ಭಾಷಾರಿ ಪುಸ್ತಕಂ ಪ್ರಕಾಶನ ಕೆಲಯಾ. 'ಕುಂಡ್ಯಾ ಕುರ್ಕಳ', 'ವಾಘು ಆನಿ ಶೆಡು' ತಸಲೆ ರಂಗ ರಂಗಾಳ ಸಚಿತ್ರ ಕಾಣಯೊ, ಕಾಕ್ಕ ಮಾಮು ಆನಿ ಗುರುಬಂಚೆಕ್ಕ, ವಿಂದುಲ್ಲಿ, ಪಾತೊಳಿ ರೂಖು ಅಸಲೆ ಇ -ಬುಕ್ಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲಯಾಂ. ವೇದವ್ಯಾಸ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ, ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ ಅಸಲೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಆನಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪುರುಷಾಂಗೆಲೆ ಜೀವನಾಚೆ ವಳಖಿ ಪುಸ್ತಕಾ ದ್ವಾರಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಕರೂನ ದಿಲಿಲೆಂ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ದಿಶೇನ ಏಕ ಪಾವಲಂ ಚಡ ಕಾಡೂನು ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾನ 2016 ಚೆ ನವೆಂಬರ ಮಯನ್ಯಾಂತು 'ಬಾಳಾಂಗೆಲೆ ದಿವಸ' ಆಚರಣಿ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಚೆರಡುವಾಂಕ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗಚೆ ಏಕ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಆಯೋಜನ ಕೆಲಿಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತು 120 ಭುರಗ್ಯಾಂನಿ ಭಾಗ ಘೆತಲೆಂ. ಭಾಗ ಘೆತಿಲೆ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಖೂಬ ಇನಾಮಯ್ ವಾಂಟಲೆ. ತಿತಲೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ್ ಭುರಗ್ಯಾಂನಿ ಸಾಂಗಿಲೆ ಕಾಣಯೊ ಏಕತ್ರ ಕರನು "ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ" ನಾಂವಾಚೆ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಕರಚಿ ಯೋಜನಾ ಘಾಲುನ ಘೆತಲೆಂ.

ತೇ ಯೋಜನೆಚೆ ಫಳ ಜಾವನು ಆಜಿ "ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ' ತುಮ
ಹಾತಾಂತ ಆಸಾ. ಹಾಂತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗಾಂತು 60 ಆನಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿಭಾಗಾಂತ
120 ಚೆರಡುವಾನಿ ವಾಂಟೊ ಘೆತಿಲೊ. ಥೊಡಿ ಕಾಣ್ಯೊ ದೋನಿ ತೀನಿ ಜೆರ್ಡುವಾಂ
ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಕೆಲಿಲೀನ ಆನಿ ಥೊಡಿ ಕಾಣ್ಯೊ ಛಾಪುಕ ಯೋಗ್ಯ ನಾತಿಲ್ಯಾನ ಹ
ಸಂಗ್ರಹಾಂತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗಾಂತು 14 ಆನಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿಭಾಗಾಂತು 27
ಕಾಣಿಯೊ ಆಮಿ ವೆಂಚುನ ಕಾಡಲಯಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಣ್ಯಾಂತು ಜಿ.ಎಸ್. ಬಿ, ಆರ್. ಎಸ್
ಬಿ, ಕುಡಾಲ ದೇಶಸ್ಥ, ಚಪ್ಟೇಕಾರ ಆನಿ ಕುಡುಬಿ, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ -ಅಶಿಂ ವೆಗವೆಗಳೆ ಭಾಸ್ಪುಟಾಚ
ಮದ್ದೆ ಚಾಲ್ತಿರಿ ಆಸಚೆ ಜಾನಪದ ಕಾಣ್ಯಾಂಚೆ ವಳಖಯ ಆಮಗೆಲೆ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಜಾವಚಾಕ
ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲಾಂ. ಅಂತರ್ಜಾಳಾಂತು ಆಜಿ ವೆಗವೆಗಳೆ ನಮೂನ್ಯಾಚೆ ಲೋಕವೇದ ಕಾಣ್ಯೊ
ಉಪಲಬ್ಧ ಆಸಚೆ ಹೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಳಾಂತೂಯ್ ಆಮಗೆಲೆ ಚೆರಡುವಂ ಆಜಿ ಕಾಣಿ
ತೊಂಡಾನ ಸಾಂಗೂಕ ಆನಿ ಬರೋವಚಾಕ ಶಕ್ಯ ಆಸಚಿ ಮಳೆಲೆ ಖೂಬ ಸಂತೋಷಾಚೊ
ವಿಷಯು. ತಿತಲೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ್ ಆಮಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕವೇದ (ಜಾನಪದ) ಕಥಾ
ಭಂಡಾರಾಂತು ಉರನು ಆಯಿಲೆ ಅಪುರಬಾಯೆಚೆ ಆನಿ ಆಮಿ ಲ್ಹಾನಪಣಾರಿ ಆಯಕತರಿ
ಆಯಿಲೆ ಕಿತಲ್ಯೊಕೀ ಕಾಣ್ಯೊ ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧಾ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಉಜವಾಡಾಕ ಆಯಲ್ಯೊ. ಅಸಲೊ
ಏಕು ಆನಂದು ದಿಲೆಲೆ ಸರ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ ಕಾರ್ಯಾಕ
ಪ್ರೇರಣಾ ದಿಲೆಲೆ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ ಮಾಮಾಕ
ಹಾಂವ ಆಭಾರಿ ಜಾವನು ಆಸಾ. ದೇವು ಬರೆಂ ಕೊರೊ.

ದಿ. 14-11-2017 **ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್. ಕಿಣಿ**
ಮಂಗಳೂರು

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ

'ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ'

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿಭಾಗ

1. ವಾಟ್ಟೇರಿ ವತ್ತಾಲೆ ವಾಗಾ ಮಾಕಾ ಯೇವನು ಖಾಗಾ

- ಶ್ರೀಲತಾ ಕಾಮತ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಭಾರೀ ವ್ಹಡ್ ಏಕಳೊ ಸಾವಕಾರ ಆಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ನಾಂವ ಕಿಟ್ಟ ಮಾಮು. ಮನೀಶು ಭಾರೀ ಚಾಂಗು ಗೋಡ ಉತರಂ, ಸ್ವಚ್ಛ ವ್ಯವಹಾರ, ಕಪಟ, ವಂಚನ ನಾ, ಜಾಲಯಾರ ಮಹಾ ಲೋಭಿ.

ಕಿಟ್ಟ ಮಾಮ್ಮಾಕ ಏಕವೀಸ ವರಸ ಮ್ಹಣತನಾ ಲಗ್ನ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಗೆಲಿ ಬಾಯಲ ಭಾರೀ ಚಾಂಗಿ. ಬಾಮಣಾನ ಸಾಂಗಿಲೇವರಿ ಆಯಕತಲಿ. ತಾಂಕಾ ಪಾಂಚ ಚೆರಡುವ. ತಾಂತು ದೋಗ ಚೆಲಿಯೊ, ತೇಗ ಚೆಲ್ಲೆಂ.

ಕಿಟ್ಟ ಮಾಮಾಕ ಗಾವಾಂತು ಕಂಜೂಷ ಕಿಟ್ಟಾ ಮ್ಹೋಣು ಆಡ ನಾಂವ ದವರಲಾಂ. ಇತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಏಕ ದಿವಸು ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ಅಂಗಡಿಕ ಚಮಕುನು ವತ್ತನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಸಂಶಯ ಯೆತ್ತಾ. ಕಸಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ಸಕಾಣಿ ತೋ ನಾಣಯೇಂತ ದಿವೊ ಲಾವನು ನಾಂವಚಾಕ ಗೆಲೆಲೊ ತೋ ದಿವ್ವೊ ವಾಪಾಸ ನಾಂವನ ಯೆತನಾ ವಾಡವಾಯಲಾ ಕೀ ನಾ ಮ್ಹೋಣು ಪಳೋವಚಾಕ ಘರಾ ಕಡೇ ಧಾವನು ಧಾವನು ವತಾ. ಆನಿ ಬಾಯಲೇಕ ಆಪಯತಾ. "ವ್ಹಯಗೋ ತೇ ನ್ಹಾಣಯೇಂತ ಲಾಯಿಲೊ ದಿವ್ವೋ ವಾಡವಾಯಲಾ ಕೀ ನಾ ಮ್ಹೋಣು ಪಳಗೋ" ಮ್ಹಣಾಲೋ. ತೆದನಾ ಬಾಯಲ ಸಾಂಗತಾ, "ವ್ಹಯ್ ಪಳಯಲೆ, ತುಮ್ಗಿ ದಿವ್ವೊ ವಾಡವಯಲಾ ಜಾಲಯಾರ ತುಮ್ಗಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ ಸಾಂಗಾತಿ. ಅಂಗಡಿ ತಾಕುನ ಧಾವುನ ಯೆತನಾ ತುಮಗೆಲೆ ವ್ಹಾಣ ಝುರನಿವೇ?" ತೆದನಾ ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ಮ್ಹಣತಾ, "ವ್ಹಯಗೋ ಹಾಂವ ಪೆದ್ದ ಮ್ಹೋಣು ಲೆಕ್ಕಲಾವೇ ? ತಾಕ್ಕಾಚಿ ಹಾಂವ ಮಿಗೆಲಿ ವ್ಹಾಣ ಖಾಕ್ಯಾಂತ ದವರುನ ಧಾವನು ಆಯಲೊಂ" ಮ್ಹಣು ತಾಜ್ಜೆ ಉಪರಾಂತ ತಾಕ್ಕಾ ಕಂಜೂಸ್ ಕಿಟ್ಟ ಮ್ಹೋಣು ಗಾಂವಾಂತು ಸಾಂಗುನ ಹಾಸತಾ ಆಶಿಲಿಂಚಿ.

ಆನಿ ತಾಣೆ ಅಂಗಡಿ ವಚ್ಚೆ ಪಶಿ ಪಯಲೆಂ ಬಾಯಲೇಕ ರಾಂದಪಾ ಸಾಮಾನ ಮೆಜ್ಜುನ ದಿವಚೆ ಆಶಿಲೆಂ. ವಾಡಚೆ ಚೆರಡುವಾಂಕ ಯೆದೆ ಯೆದೆ ಪಾವತವೇ? ಪಾಪ ಬಾಯಲ, ತಿಗೆಲೆ ವಾಂಟೇಚೆ ಖಾಣ ಜೆವಣ ತೀ ಚೆರಡುವಾಂಕ ವಾಂಟುನ ದಿತ್ತಾ ಆಶಿಲಿ. ತೇ ಚೆರಡುವಾಂಕ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತು ಸಮಾರಾಧನಾ ಆಯಿಲೆ ಮ್ಹಳಾರಿ ಏಕ

ವ್ಹಡ ಪರಬ್ ಆಯಲ್ಯಾವರಿ ಜಾತಲೆಂ. ಇತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಥಂಯ್ ತಾನ್ನಿ ಪೋಟ ಭರಿ ಜೇವಯೇತ ನವೆಂ ? ತಶಿ ಜಾವನು ತೀ ಏಕ ಸಮಾರಾಧನೇಯ್ ಚುಕನಾಶಿ ಚೆರಡುವಾಂಕ ಆಪೊವನು ವ್ಹರತಾಶಿಲಿ. ತುಮ್ಹಿ ಏಕ ಉತ್ತರ ಆಯಕುನ ಆಸಚಾಕ ಪುರೊ, "ರಾಮೇಶ್ವರಾಕ ಗೆಲಾರೀಯ್ ಶನೇಶ್ವರ ಸೊಡನಾ" ಮ್ಹಣು. ತಶೀಂಚಿ ಏಕಪಟಿ ಕಿಟ್ಟಮಾಮಾಕ ಏಕ ಗ್ರಹಚಾರ ಆಯಲೆಂ ಪಳೆಂ. ಏಕ ದಿವಸು ವಾಟ್ಟೇರಿ ವತ್ತಾ ಆಶಿಲೆ ಸಂನ್ಯಾಸೀಕ ಆಪೊವನು ಉಲೋವಚಾಕ ವತ್ತಾ . "ಸ್ವಾಮೀ ತುಮ್ಹಿ ಖಂಯ್ ತಾಕುನ ಆಯಿಲಿ ? ಆತ್ತಾ ತುಮ್ಹಿ ಖಂಯ್ ಭಾಯರಸರಲಿಂಚಿ?" ಅಶಿಂ ನಿಮಗಿತಾ. ತೆದನಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮ್ಹಣತಾ, "ಚೆರಡಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ಕೋಣ ಘರಕಡೆ ಆಪಯತಾ ತಾಂಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಆಠ ದಿವಸು ರಾಬಚೆ, ಆನಿ ತಾನ್ನಿ ದಿಲೆಲೆ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕಾರ ಕರಚೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂವೆ ತಾಂಗೆಲೆ ಖಾಣ ಜೆವಣಾಚೆ ಋಣ ದವರೂನ ಘೇನಾ, ತಾಂಕಾ ಕಸಲೆ ಜಾಯಿ ತೇ ಉಪಕಾರ ಕರತಾಂ." ತೆದನಾ ಕಿಟ್ಟ ಮಾಮು ನಿಮಗಿತಾ "ಉಪಕಾರ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಕಸಲೆ ನಮೂನೆಚೆ"? ತೆದನಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮ್ಹಣತಾ "ಪಳೆ ಥೊಡೆ ಜನ ದುಡು ಜಾಯಿ ಮ್ಹಣತಾತಿ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಲೋಕು ಭಾಂಗಾರ ಜಾಯಿ ಮ್ಹಣತಾತಿ, ತಶಿ ಜಾವನು ಕಸಲೆ ನಿಮಗಿತಾತಿ ಕೀ ತೇ ತಾಂಕಾ ದಿವಚೆ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಕಿಟ್ಟಮಾಮ್ಮಾಲೊ ಕಾನು ನೀಟ ಜಾತ್ತಾ, ತೋ ಮನಾಂತ ಆಲೋಚನ ಕರತಾ "ಕಶಿಂ ಪುಣಿ ಹೇ ಸಂನ್ಯಾಸೀಕ ಮೆಗೆಲೆ ಘರಾಕ ಆಪೋವನು ವ್ಹರನ ಜಾಯ ಜಾಲೆಲೆ ತಿತಲೆ ದುಡು, ಭಾಂಗಾರ ಪೂರಾಯ ತಾಗೆಲಾಗಿ ಘೆವಕಾ "ಅಶಿಂ ಚಿಂತಿತಾ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಸಂನ್ಯಾಸೀಕ ತಾಗೆಲೆ ಘರಕಡೆ ಯೋ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮ್ಹಣತಾ, "ಯೆವಚೆ ಯೇವಯೆತ ಜಾಲಯಾರಿ ಮೆಗೆಲೆ ಥೊಡೆ ನಿಯಮ ಆಸಾತಿ. ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಆಠ ದಿವಸು ಪೋಟ ಭರಿ ಲಾಯಕ ಭೂರಿ ಜೆವಣ ವಾಡಕಾ" ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ಜಾಯತ ಜಾಯತ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ ಆನಿ ಫಾಲ್ಯಾಕ ಯೋ ಮ್ಹಣು ಸಂನ್ಯಾಸೀಕ ಆಮಂತ್ರಣ ದಿತ್ತಾ.

ಹೆರದಿವಸ ತಕುನ ಪಳೆಯಾ.... ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ರಾಂದಪಾ ಸಾಮಾನು ದವರಚೆ ಬೀಗಾ ಹಾತು ಬಾಯಲೆಲೆ ಹಾತಾಂತು ದೀವನು ಸಾಂಗತಾ, ಪಳೆ ಆಜಿ ತಾಕುನ ರುಚಿ ರುಚಿ ರಾಂದಪ ಕರಿ, ಹಾಂವ ಆಮಗೆಲೆ ಘರಾಕ ಏಕಲೊ ಸನ್ಯಾಸಿಕ ಘೆವನು ಯೆತ್ತಾ. ತಾಂಕಾ ಖಾವಚಾಂತ, ಜೆವಣಾಂತ ಕಾಂಯ್ ಉಣೇಪಣ ಕರೂನಜ್ಜ ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಬಾಯಲೇಕ ಅಜಾಪ ಆನೀ ಸಂತೋಸ ಜಾತಾ.

ಆಠ ದಿವಸು ಕಶ್ಶಿ ಗೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣು ಕಿಟ್ಟಮಾಮಾಲಿ ಬಾಯಲೇಕ ಆನಿ ಚೆರಡುವಾಂಕ ಕಳನಾ, ಆಠ್ಠಾಚೆ ದಿವಸು ರಾತ್ರಿ ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ಸನ್ಯಾಸಿಲಿ ಕಡೇನ ನಿಮಗಿತಾ. "ತುಮ್ಹಿ ಮ್ಹಳೆಲಿ ನ್ಹಯವೇ ಕೋಣಾ ಥಂಯ್ ರಾಬತಾ ತಾಂಕಾ ಹಾಂವ ಉಪಕಾರ ಕರತಾ"ಮ್ಹಣು. ತೆದನಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮ್ಹಣತಾ, "ವ್ಹಯ್, ತುಕ್ಕಾ ಕಸಲಿ ಜಾಯಿ ತೇ ತೂಂ ಹೇ ಬುಡಕುಳೇಂತು ಘಾಲಿ. ತೂಂ ಕಸಲಿ ಘಾಲತಾ ತಾಜ್ಜೆ ಚಾರ್ ವಾಂಟ್ಯಾನ ತುಕಾ ಮೆಳತಲಿಂ" ಅಶಿಂ ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ತಾಗೆಲಾಗಿ ಆಶಿಲೆ ದುಡ್ಡು ಭಾಂಗಾರ ಪೂರಾಯ ಬುಡಕುಳೇಂತ ಘಾಲತಾ. ತೆದನಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ "ಅತ್ತಾಂ ವಚೂನು ತೂಂ ಚಾಂಗ ನೀದ ಕಾಡಿ. ಪಾಲಯಾ ಸಕಾಣಿ ತೂಂ ಹೊ ಬುಡಕುಳೊ ಪಳೆ" ಮ್ಹಣತಾ. ಕಿಟ್ಟಮಾಮಾಕ ರಾತ್ರಿ ನೀದ ಯೇನಿ, ಕೆದನಾ ಪಾಲ್ಲಿ ಜಾತಲಿ ಮ್ಹೊಣು ರಾಕೂನು ರಾಬೂನು ಕುರವಣಿ ಕಾಡತಾ ಆನಿ ಥಂಯಿ ನಿದತಾ. ಸಕಾಣಿಕ ಸೀದಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಲಿ ಕೂಡಾಕ ವತ್ತಾ ಆನಿ ಥಂಯಿ ಪಳಯತಾನಾ ಕಸಲಿ ಸಾಂಗಚೆ ! ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ್ ನಾ, ತಾಗೆಲೊ ಬುಡಕುಳೊಯ ನಾ. ತೆದನಾ ತಾಕಾ ಸಮರುಥಾ ಕೀ ತ್ಯಾ ಸಂನ್ಯಾಸೀನ ಮ್ಹಾಕಾ ಫಸಯಲೆಂ, ಆನಿ ಏಕ ಪಾಠೂಯ ಶಿಕಯಲೆಂ. ಕಸಲಿ ಮ್ಹಳಯಾರಿ "ಆಪಣ ಬಾಯಲ ಚೆರಡುವಾಂಕ ಸಮ ಪೊಟ್ಟಾಕ ಘಾಲನಾಶಿ ಕೆಲೆಲೊ ದುಡ್ಡು ಕೋಣಕೀ ತಿನ್ನೀಚಾಲೇ ಹಾತ್ತಾಂತು ಪಾವಲೇಮೂ" ಮ್ಹಣು ರಡತಾ. ತೆದನಾ ಬಾಯಲ ತಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಧಾನ ಕರತಾ ತಾಜ್ಜೆ ಮಾಗಿರಿ ಪಳೆಯಾಚಿ ಕಿಟ್ಟಮಾಮು ತಾಣೆ ಜೊಡಲಲಿ ಸಂಪಾದನೇಂತ ಚೆರಡುವಾಂಕ, ಬಾಯಲೇಕ ಚಂದ ಕರನು ಪಳಯತಾಲೊ.

ಹೇ ಕಾಣೇಚೆ ನೀತಿ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಚಡ ಆಶಾ ಕೋಣಯ್ ಕರೂಕ ನಜ್ಜ.

****

2. ಅಕ್ಬರ್ ಆನಿ ಬೀರಬಲ್

- ರಾಹುಲ್ ಆರ್. ಶ್ಯಾನಭಾಗ್

ಏಕ ದಿವಸ ಅಕ್ಬರ್ ಆನಿ ಬೀರಬಲ್ ತಾಂಗೆಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಬೂಂವಚಾಕ ಗೆಲಿಂ. ಅಕ್ಬರಾಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಲೋಕ ಖುಷೀನ ಆಶಿಲೆ. ತೇ ಪೋಳೋವನು ಅಕ್ಬರಾಕ ಮಸ್ತ ಖುಷಿ ಜಾತಾ. ತೋ ಬೀರಬಲಾಕ ಸಾಂಗತಾ "ಮೆಗೆಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಪೂರಾಯ್ ಲೋಕು ಸುಖಾನ ಆಸಾಚಿ, ತೆಂ ಪಳೊವನು ಮ್ಹಾಕಾ ಖುಬ ಖುಷೀ ಜಾಲಾಂ". ತೆದನಾ ಬೀರಬಲ್ "ವ್ಹಯ್ ಮಾಕಾಯ್ ಖುಷೀ ಜಾಲೆ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ರಾಯ ಆನಿ ಮಂತ್ರಿ ಹೇ ದೊನೀಯ್ ಮುಖಾರಿ ಮುಖಾರಿ ವತಚಿ ಆಶಿಲೇಂಚಿ.

ನಂತರ ತಾನ್ನಿ ದೊಗ್ಗಯ್ ರಾವಳಾರಾಕ ಪರತ ವತ ಆಶಿಲೆ ತೆದನಾ ದೂರ ಏಕ ಬಾಯಲ ಮನಿಶಿ ಏಕ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಮಾರತಾ ಉರತಾ. ತೆಂ ಪೊಳೊವನು ಅಕ್ಬರಾಕ ಮಸ್ತ ಬೇಜಾರ ಜಾತಾ. ತೋ ಬೀರಬಲಾಕ ಸಾಂಗತಾ, "ತೀ ಆವಯ್ ತೇ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಕಿತ್ಯಾಕ ಮಾರತಾ ಆಸಾ" ಮ್ಹಣು ವಿಚಾರನು ಯೋ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ಬೀರಬಲ್ ಥಂಯ ವತಾ ಆನಿ ಥೋಡೆ ವೇಳಾಚೆ ಉಪರಾಂತ ಯೆತಾ ಆನಿ ಅಕಬರಾಲಾಗಿ ಸಾಂಗತಾ, "ರಾಯಾ, ತೇ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಮಸ್ತ ಮ್ಹಾರಗ ಆಶಿಲೇ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನ ಜಾವಕಾ ಕಯ್. ತೀ ಬಾಯಲ ಗರೀಬ ಆಸಾ, ಜಾಲಯಾರೀ ತೋ ಖೆಣ್ಣಿ ಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣು ಹಠ ಕರತ ಆಸಾ ಮ್ಹಣು ತೀ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಮಾರತಾ ಆಸಾ" ಮ್ಹಣು ಬೀರಬಲ್ ರಾಯಾಲಾಗಿ ಸಾಂಗತಾ. ಅಕ್ಬರಾಕ ಮಸ್ತ ಬೇಜಾರ ಜಾತ್ತಾ. ಅಕ್ಬರ ತೇ ಅವಯ್‌ಕ ನಿಮಗಿತಾ "ತೂಂ ಕಸಲಿ ಆವಯಿ, ತುಕ್ಕಾ ತೇ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಏಕ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನು ಹಾಡುನ ದಿವಚಾಕ ಜಾಯನಾವೆ ?" ಅಶಿಂ ಸಾಂಗುನ ಅಕ್ಬರ ತಾಗೆಲೆ ರಾವಳೆರಾಕ ಪರತತಾ.

ಅಕ್ಬರ ಬೀರಬಲಾ ಕಡೆ "ತೀ ಕಸಲಿ ಆವಯಿ, ಚೆಲ್ಯಾಕ ಏಕ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನು ಹಾಡುನ ದಿವಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಚೆಲ್ಯಾಲೆ ಏಕ ಆಶಾ ಪೂರ್ಣ ಕರಚಾಕ ತಿಕಾ ಜಾಯನಾಮೂ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೇ ಆಯಕುನು ಬೀರಬಲ ಸಾಂಗತಾ, "ರಾಯಾ ಆಮ್ಹಿ ಏಕ ಅಭಿನಯು ಕರಯಾ. ಹಾಂವ ಚೆಲ್ಲೊ ಜಾತ್ತಾ. ತೂಂ ಆವಯಿ ಜಾ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ಅಕ್ಬರು ಜಾಯತ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ.

ಜೀರಬಲ್ ಪೋರು ಜಾವನ, ರಾಯಾಕ, “ಮ್ಹಾಕಾ ಖೆಳಚೆ ಖಾತಿರ ಏಕ ಘೋಡೋ ಹಾಡುನ ದೀ” ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಅಕ್ಬರು “ತುಕ್ಕಾ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನಾ ಘೊಡೊ ಕಸಲ್ಯಾಕ, ಹಾಂವ ತುಕ್ಕಾ ಖರೇ ಘೊಡೊಚಿ ಹಾಡುನ ದಿತ್ತಾ.” ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. “ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನಾ ಸುಕುಣಿ ಹಾಡುನ ದೀ” ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಅಕ್ಬರು ತಾಕಾ ಖರೇ ಸುಕಣಿ ಹಾಡುನ ದಿತ್ತಾ. “ಹೇ .. ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನು ಹಾಡುನ ದೀ, ತೇ... ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನು ಹಾಡುನ ದೀ” ಮ್ಹಣು ಜೀರಬಲ ಸಾಂಗತಾ ಉರತಾಂ. ಜೀರಬಲಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಸಗಳೆ ರಾಯು ಹಾಡುನ ದಿತ್ತಾ. ತೆದನಾ ಜೀರಬಲ್ “ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ ಖೇಳಚೆ ಸಾಮಾನಾಚೆ ಹಸ್ತಿ ಹಾಡುನ ದೀ” ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಅಕ್ಬರ ಖರೇ ಹಸ್ತಿ ಹಾಡುನ ದಿತ್ತಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ ಮಾತಿಯೇಚಿ ಮಡಕಿ ಹಾಡುನ ದೀ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ಅಕ್ಬರ ತೇ ಭೀ ಹಾಡುನ ದಿತ್ತಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಹೇ ಹಸ್ತಿ ಮಡಕಿ ಭಿತರಿ ಘಾಲನು ದೀ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಅಕ್ಬರ ಜೀರಬಲಾಕ ಸೊವತಾ.

ಜೀರಬಲ ಅಕ್ಬರಾಕ ಸಾಂಗತಾ. “ತೂಂವೆ ತೇ ಆವಯಿಕ ಸೊವಲೊ ನ್ಹಯ್ ಆತ್ತಾ ತುಕ್ಕಾ ಭೀ ಮ್ಹೆಗೆಲೆ ಆಶಾ ಪೂರ್ಣ್ ಕರಚಾಕ ಜಾಲಿಲೆ ನಾ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಅಕ್ಬರಾಕ ತಾಗೆಲೆ ಚೂಕ ಕಳತಾ.

ಥೊಡೆ ದಿಸಾ ಉಪರಾಂತ ಅಕ್ಬರ ಏಕ ಸ್ಪರ್ಧೊ ದವರತಾ. ತಾಗೆಲಿ ಸಕ್ಕಡ ಮಂತ್ರಿಕಯ್ ಆಪಯಿತ ಆನಿ ಸಾಂಗತಾ. “ತುಮ್ಹಿ ಮಾತಿಯೇ ಮಡಕೇಚೆ ಭಿತ್ತರಿ ಏಕ ದುದ್ದೆ ಘಾಲನು ಯೇವಕಾ” ಮ್ಹಣು ಸಗಳ್ಯಾಂಕ ಏಕ ಏಕ ಮಾತ್ತಿಯೇ ಮಡಕಿ ದೀವನು ಧಾಡತಾ.

ಥೊಡೇ ದಿವಸಾ ಉಪರಾಂತ ಸಗಳೆ ಮಂತ್ರಿಯೋ ಯೆತ್ತಾಚಿ ಸಕಡಾಲೆ ಮಡಕೀ ಖಾಲಿ ಉರತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಜೀರಬಲ ಮಾತ್ರ ಮಡಕಿಂತು ದುದ್ದೆ ಘಾಲನು ಆಯಿಲೆ ಉರತಾ. ತೇ ಪಳೊವನು ಅಕ್ಬರಾಕ ಭಾರೀ ಖುಷಿ ಜಾವನು ಜೀರಬಲ್ಲಾಕ ಭಾಂಗಾರಾ ಇನಾಮು ದಿತ್ತಾ.

ನೀತಿ: ಹೇ ಕಾಣಿಯೇಚೆ ನೀತಿ ಕಸಲೇ ಮ್ಹಳಯಾರೀ, ಉಪಾಯ್ ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಕೆದನಾಯ್ ಅಪಾಯ ಯೇನಾ.

****

3. ಕಷ್ಟಕರ ಪೋಟ ಭರ

-ಶರ್ಮಿಳಾ ಡಿಸೋಜಾ

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತ ಏಕ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನಿಸ್ ಆಶಿಲೊ. ತಾಕಾ ಎಕಚ ಪೊತ ಆಶಿಲೊ. ಖೂಬ ಮಸ್ತಿಚೊ, ಜೆವಚೆ, ಖಾವಚೆ ಆನೀ ಮಜಾ ಕರಚೆ. ಜಾಯ ತಿತಲೊ ಪಯಸೊ ಖರ್ಚ ಕರಚೆ ಆಶಿಲೊ.

ಏಕ ದಿವಸ ತಾಗೆಲೆ ಬಾಪಯನ ತಾಕಾ ವಿಚಾರ ಕೆಲೊ,"ಆಪಲ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ ತಾಜೊ ಫುಡಾರ ಕಸೊ ಜಾತಲೊ. ಆಶಿಲೊ ದುಡ್ಡು ಅಶೆಂ ವಡಗಯಲೆಂ ಜಾಲಾರ ಮಾಗಿರಿ ಹೊ ಕಶೆಂ ಜಿಯೆತಾಲೊ". ಬಾಪಯನ ಪುತಾಕ ಆಪೊವನ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗಪಾಕ ಲಾಗಲೊಂ "ಬಾಬಾ, ಆಜ ಏಕ ತರಿ ರೂಪಯ ಜೊಡುನ ಹಾಡನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ ತುಕಾ ಜೆವಾಣ ನಾ". ರೂಪಯ ಹಾಡುಂಕ ತೋ ಚಮಕಲೊ. ಸಾಂಜ ಮೆರೆನ ತಾಕಾ ಏಕ ರೂಪಯ ಮೆಳ್ಳಿಚ ನಾ. ತೋ ಅವಯ ಕಡೆನ ಗೆಲೊ ಆನಿ ಅಶಿಂ ಸಾಂಗಪಾಕ ಲಾಗಲೊ. " ಆಮ್ಮಾ, ಆಮ್ಮಾ, ಏಕ ರೂಪಯ ದೀಗೊ," ಅಮ್ಮಾನ ಏಕ ರೂಪಯ ದಿಲಿ. ಭುರಗೊ ರೂಪಯ ಘೆವನು ಬಾಪಯಕ ದಿವಪಾಕ ಲಾಗಲೊ.

ಬಾಪಯನ ಮ್ಹಳ್ಳೆ "ಮ್ಹಾಕಾ ನಾಕಾ, ಭಾಯರ ಉಡಯ, ಭುರಗ್ಯಾನ ಫಟ್ ಕರುನ ರುಪಯ್ ಭಾಯರ ಉಡಯಲಿ. ದುಸರ್ಯಾ ದೀಸ ಬಾಪಯನ ಭುರಗ್ಯಾಕ ರುಪಯ ಹಾಡುಂಕ ಧಾಡಲೊ. ತಾಣೆ ಇಷ್ಟಾ ಕಡೇನ ವಚೂನ ಏಕ ರೂಪಯ ಹಾಡಲೊ ಆನಿ ಬಾಪಯಕ ದಿವಪಾಕ ಲಾಗಲೊ. ಬಾಪಯನ ಪರತೂನಯ "ಮ್ಹಾಕಾ ನಾಕಾ ಭಾಯರ ಉಡಯ" ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಭುರಗ್ಯಾನ ರುಪಯ ಭಾಯರ ಉಡಯಲಿ. ಅಶೆಂ ಸಾತ ದೀಸ ಚಲ್ಲೆಂ. ಆಠವ್ಯಾ ದಿವಸ ಭುರಗೆ ಹಾಚಿಕಡೇನ, ತಾಚೀಕಡೇನ ವಚುನ ರೂಪಯಾ ಮಾಗಪಾಕ ಲಾಗಲೊ ಪುಣ ತಾಕಾ ಖಂಯ ಏಕ ರುಪಯ ಮೆಳ್ಳಿಚ ನಾ.

ಮಾಗೀರ ತೋ ಶೆಜ್ಜಾರಾಚ್ಯಾ ಮೆಸ್ತಗೆರ ಗೆಲೊ. ತಾಣೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ "ಮೆಸ್ತ ಮೆಸ್ತ ಏಕ ರುಪಯಿ ದೀರೆ," "ರೂಪಯ ಜಾಯ ಜಾಲಯಾರ ಭಾತ ಓಡ"ಮ್ಹಣಾಲೊ ಮೆಸ್ತ. ಭುರಗೊ ಭಾತ ಒಡುಂಕ ಚಮಕಲೊ. ಭಾತ ಒಡುನ ಒಡುನ ತಾಚೀ ಹಾತಾರ ಫೋಡ ಆಯಿಲೆ. ಕಾಮ ಪೂರಾಯ ಜಾಲ್ಲಾ ಉಪರಾಂತ ಮೆಸ್ತಾನ ತಾಕಾ ರುಪಯ ದಿಲಿಂ.

ರುಪಯ ಫೆವನು ತೊ ಘರಾ ಗೆಲೊ. ಆನೀ ಬಾಪಯ ಕಡೆನ "ವಾಡ ಮ್ಹಾಕ ಮ್ಹಣಾಲೊ". ಬಾಪಯ ಮ್ಹಣಾಲೊ ಜೆವಾಣ ಮಾಗಿರ ರುಪಯ ವ್ಹರುನ ಭಾಯರ ಉಡಯ್. ಭುರಗ್ಯಾಕ ರಾಗ ಆಯಿಲೊ. ತೊಂಡ ತಾಂಬಡೆ ಕರುನ ಮ್ಹಣಾಲೊ. "ಭಾಯರ ಉಡಯ್, ಬರೋ ಕಾಮ ಕಾಡಲಾ, ಹಾತಾಕ ಫೊಡೊ ಆಯಲ್ಯಾತ".

ಬಾಪಯನ ಸಾಂಗಲೆಂ "ಆತಾಂ ಕಳಲೆಮುರೆ ತುಕಾ ಪೈಶೆಂಚೆ ಮೋಲ. ದುಡು ಜೊಡುಂಕ ಅಶೆಂಚ ತ್ರಾಸ ಪಡತಾತ" ತೆನ್ನಾ ಥಾವನ ಭುರಗೊ ಶಾಣೆ ಜಾಲೊ.

****

4. ಸೊಸೊ ಆನಿ ಕಾಸವ

-ದೀಪಿಕಾ ಕಾಮತ್

ಏಕ ವ್ಹಡ ರಾನ್ನಾಂತ ತೆಂ ರಾನ್ನಾಚೆ ರಾಯ ಸಿಂಹ ಆಶಿಲೊ. ಪೂರಾ ಮೊನಜಾತಿಯಾಂಕ ಸಂಗಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಏಕ ಸ್ಥಂಯಚೆ ಲಾಗಿ ರಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಲೆಂ. ಆಶಿಲಿ ಪೂರಾ ಮೊನಜಾತಿಯೊ ಥಂಯ ಚಮಕಲೇಚಿ. ಸಿಂಹಾನ ಪೂರಾ ಮೊನಜಾತಿಯಾಂಕ ಫಾಲಯಾ ಏಕ ಧಾಂವಚೊ ಸ್ಫರ್ಧೋ ಆಸಾ. ಕೋಣ ಭಾಗ ಘೆತ್ತಾಚಿ ತಾನ್ನೀ ಹಸ್ತೀಲಾಗಿ ನಾಂವ ದೀವಕಾ. ಸೊಸೊ ಆನೀ ಕಾಸವಾನ ನಾಂವ ದಿಲೆ. ಸೊಸೊ ಆನಿ ಕಾಸವ ಸ್ಫರ್ಧೆಕ ತಯಾರ ಜಾವನ ಆಯಲಿಂಚಿ. ಮಾಗಿರಿ ಸ್ಫರ್ಧೋ ಶುರು ಜಾಲೆಂ. ಸೊಸೊ ವೇಗಾನ ದಾಂವತಾಶಿಲೆಂ ಆನಿ ಕಾಸವ ಹಳೂ ಧಾಂವತಾಶಿಲೆ ತೆಂ ಪಳೊವನ ಸೊಸಾನ ಲೆಕಲೆ ತೆಂ ಕಾಸವ ಮಸ್ತ ಮಾಗಶಿ ಆಸಾ. ಹಾಂವ ರುಕ್ಕಾ ಮುಳಾಕ ಆರಾಮ ಘೆತ್ತಾ. ಥೊಡೇ ವೇಳಾನ ಕಾಸವ ಥಂಯ ಆಯಲೆ. ಸೊಸೊ ಚಾಂಗ ನಿದಾಂತ ಆಶಿಲೊ. ಕಾಸವ ನಿಮಾಣೆ ಲಾಗೀ ಪಾವತಾನಾ ಸೊಸೊ ಉಠಲೊ. ತೆದನಾ ಕಾಸವ ಧಾಂವಚೆ ಸ್ಫರ್ಧೆಂತ ಜಿಕವಲೊ. ಹೆಂ ಕಾಣಿಯೇಚಿ ನೀತಿ ಕಸಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಹಿ ಕೆದನಾಯ ಆಳಸಾಯ ಕರಚಾಕ ನಜ್ಜ.

****

5. ಗಂಗ ಮಾಯ್ಯೆಲೆ ಸೂನ

-ಎಂ. **ಆಶ್ಲೇಷ ಮಲ್ಯ**

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕಲಿ ಗಂಗಮಾಂಯಿ ಮ್ಹೊಣು ಆಶಿಲಿ. ತಿಗೆಲೊ ಸಾನ ಸಂಸಾರು. ಏಕಳೊ ಪೂತು, ತೋ ಮೂರ್ಖ ಆಶಿಲೊ. ಪುತ್ತಾಲಿ ಬಾಯಲ ಮ್ಹಳಯಾರಿ, ಗಂಗ ಮಾಯ್ಯೆಲಿ ಸೂನ ಪೂತ ಕಿತಲೊ ಮೂರ್ಖ ಕೀ ಸೂನ ತಿತಲೇಚಿ ಬುಧವಂತಿ. ಕಶಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ, ಮಾರಲಿಲ ಕಳನಾ, ಗಾಂಡಿರಿ ದಾಡಕೊ ಆಯಿಲೆ ಕಳಚೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಮ್ಹಣಕೆ.

ಸುನ್ನೆಲಾಗಿ ಮಾಂಯಿ ಕಿತಲೆ ಹಾಸೂನ ಆಸಲ್ಯಾರಿಯ ಸಂಬಂಧು ಮಾಂಯಿ-ಸುನ್ನೇಲೇಚಿ ನ್ಹಯವೇ ? ಮಾಂಯಿ ಘಡಲೆ ಕ್ರಮಾಚಿ, ಸೂನ ಆತಾಚೆ ನವೆಂ ನವೇಂ ಜೀವನಾಚೆ ಸೊಪನ ಪಳಯತಲಿ. ತೇ ತಕೂನ ಮಾಂಯಿ- ಸುನ್ನಾ ಮಧ್ಯೆ ಭಿತರಿ ಭಿತರೀಚಿ ಕೋಪು ಖತಖತಚಿ ಆಶಿಲೆ. ದೋಗಯಿ ಏಕಳಿಲೆ ಪಾಯು ನಿಸರಚೆ ಪೊಳೊವಚಾಕ ಆನೇಕಳಿ ರಾಖೂನ ಬಯಸೂನ ಆಶಿಲೇಂಚಿ.

ಗಂಗಮಾಂಯಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸೂನ ಬುದವಂತಿ ಮ್ಹಳೆಲೆ ವಿಚಾರ ಜಾಣ ಆಶಿಲಿ. ತ್ಯಾ ತಕೂನು ಹೀ ಅಶೀಂಚ ಸೊಡಲ್ಯಾರಿ ಆಪಣ್ಯಾಕ ಏಕ ವಾಟ ದಾಕಯತಾ ಮ್ಹಣೂಯ್ ಜಾಣ ಆಶಿಲಿ. ತೇ ನಿಮಿತ್ತ ಸುನ್ನೇಕ ವಗ್ಗಿ ವಯರಿ ಧಾಡಲ್ಯಾರಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಸುಯೆತ ಮ್ಹಣುನ ತೀಣೆ ಏಕ ನಿರ್ಧಾರ ಕೆಲೊಂ.

ಹೆರದಿವಸು ಸಕಾಣಿಚ ಪುತ್ತಾಕ ರಾನಾಕ ವಚೂನು ರಾಕೂಡ ಹಾಡ ಮ್ಹೊಣು ರಾನ್ನಾಕ ಧಾಡತಾ. ಆನಿ ಸುನ್ನೇಕ ಉತರಾಂತು ಪೋಟೋವನ, ತಿಗೆಲೆ ಹಾತ ಪಾಂಯ ಬಾಂದೂನು ಗಳೊ ಚಿರಡೂನು ಜೀವಶಿ ಮಾರತಾ. ಮನಾ ಭಿತರಿ ಭಾರೀ ಆನಂದ ಭೊಗುನು, ಶೆಜರಾಚೆ ಲೋಕಾ ಮುಖಾರಿ ಭಾರೀ ದೂಖಿ ಭೊಗಚೆಶಿ ನಾಟಕ ಕರತಾ.

ಪೂತು ರಾನ್ನಾಂತೂನ ರಾಕೂಡ ಘೇವನು ಯೆತಾ. ಗಂಗಮಾಂಯಿ ಪುತ್ತಾಲಾಗಿ ತಾಗೆಲಿ ಬಾಯಲ ದೇವಾಲಾಗಿ ಗೆಲಿ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ಮಡೆ ಲಾಸೂಕ ಸ್ಮಶಾನಾಕ ವರತಾಚಿ.

ಸ್ಮಶಾನಾಕ ಪಾವತರಿ ಉಜ್ಜೊ ಲಾವಚಾಕ ಪಳಯತನಾ ಉಜ್ಜಾಚೆ ಪೇಟ ಹಾಡಚಾಕ ವಿಸೊರುನ ಗೆಲ್ಲಾ. ಗಂಗಮಾಂಯಿ ಪುತ್ತಾಕ ಮಡ್ಯಾ ಲಾಗಿ ರಾಬ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗೂನು

ಉಜಾಚೆ ಪೇಟ ಹಾಡಚಾಕ ಧಾವುನು ಘರಾಕ ಯೆತ್ತ. ತೆದನಾ ಕಾಷ್ಠ ವಯರ ನಿದ್ದಲೆಲೆ ಸುನ್ನೇಕ ಹಳೂಚಿ ಬೋದ ಯೆತ್ತಾ. ತಿಗೆಲೆ ವಯರಿ ರಾಕುಡ ಘಾಲೆಲೆ ಪಳಯತಾ. ತಿಕಾ ಸಕಾಣಿ ಮಾಂಯಿನ ಹಾತ ಪಾಂಯಿ ಬಾಂದೂನು ಗಳೊ ಚಿರಡಿಲಲೆ ಉಡಗಾಸಾಕ ಯೆತ್ತ. ತೀ ಹಗೂರ ರಾಕೂಡ ಹೆತ್ತ ತೆತ್ತ ಕರೂನ ಸಕಲ ದೆಂವತಾ. ಪರತ ರಾಕೂಡ ಸಮ ಕರುನ ದವರತಾ. ಬಾಮ್ಮಣ ಆವಸೂಲೆ ವಾಟ ಪಳಯತ ಬಶಿಲೊ. ಸೂನ ಏಕ ರುಕ್ಕಾ ಮಾಗಶಿ ನಿಪುನು ರಾಬತಾ.

ಉಜ್ಜಾಪೇಟ ಫೇವನು ಆಯ್ಯಿಲಿ ಗಂಗಮಾಂಯಿ, ಕಾಷ್ಠಾಕ ಉಜೊ ಲಾಯತಾ. ಪೂರಾ ಲಾಸುನು ಗೊಬೊರು ಜಾತರಿ ಪುತ್ತಾಲೆ ಸಾಂಗತ ಘರಾಕ ವತ್ತಾ. ಘರಾಂತು ಗಂಗಮಾಂಯಿ ಪುತ್ತಾಲೆ ಜೋಡಿ ಸಂತೋಷಾನ ದೀಸು ಪಾಶಾರ್ ಕರತಾ. ಏಕ ದಿವಸು ರಾತ್ರಿ ಗಂಗ ಮಾಂಯ್ಯೆಕ ದೊಳ್ಯಾಕ ನೀದ ಪಡಚಾಕ ಜಾಲಾ, ತೆದನಾ ಸೂನ ತಿಗೆಲೆ ಮುಖಾರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾತ್ತಾ. "ತುಕ್ಕಾ ಹಾಂವೆ ವಯರಿ ಧಾಡಲೆಲೆ ನ್ಹಂಯವೇ, ತೂ ಕಶಿ ಆಯಲಿ?" ಮ್ಹಣು ವಿಚಾರತಾ. ತೆದನಾ ಸೂನ ಸಾಂಗತಾ. "ವಯರ ವತ್ತರಿ ತಾನ್ನಿ ಮೆಗೆಲಾಗಿ ಲಿಂಬಿಯಾ ನೊಣಚೆ ಕೊರೂಕ ಸಾಂಗಲೆಂ. ಹಾಂವೆ ನೊಣಚೆ ಕೆಲೆಲೆ ತಿತಲೆ ಬರೇಂ ಜಾಯನಿ, ಜಾಲಯಾರ ತಾನ್ನಿ ಬರೇಂ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಣುನ ಖುಷೀರಿ ಖೆಲೆ. ಆನಿ ಮಾಕಾ ಏಕ ಪೋಟಲಿ ಭಾಂಗಾರ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತೆದನಾ ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗಲೆಂ ಮಿಗೆಲಿ ಮಾಂಯಿ ಆನಕಯ ಬರೇ ಕರೂನ ನೊಣಚೆ ಕರತಾ ಮ್ಹಣು. ತೆದನಾ ತಾನ್ನಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಪರತ ಹಾಂಗಾ ಧಾಡಲೆ, ಆನಿ ಮಾಂಯಿಕ ಧಾಡುನ ದೀ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗಲೆಂ. ತುಮ್ಹಿ ಬರೇಂ ನೊಣಚೆ ಕೆಲಯಾರ ತುಮಕಾ ಏಕ ಗೋಣಿ ಭಾಂಗಾರ ದೀವಯಾ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗಲಾಂ." ತೇ ಆಯಕುನು ಮಾಂಯಿ ಖುಷೀನ "ತುಕಾ ಹಾಂವೆ ಕಸಲೆ ಕೆಲೆ ಪಳೆ, ತೇಂಚ ಮ್ಹಾಕಾಯ ಕರಿ, ಹಾಂವ ವಯರ ವಚುನ ನೊಣಚೆ ಕೊರುನ ಭಾಂಗಾರ ಫೇವನು ಯೆತ್ತ" ಮ್ಹಣತಾ. ಸೂನ ಗಂಗಮಾಂಯಿಕ ಹಾತ ಪಾಂಯ ಬಾಂದೂನು ಗಳೊ ಚಿರಡುನ ಜೀವಶಿ ಮಾರತಾ. ಸ್ಮಶಾನಾಕ ಮ್ಹಡೆ ವ್ಹರನು ಲಾಸತಾಚಿ. ಕಿತಲೆ ದೀಸ ಜಾಲಾರಿಯ ಆವಸು ಯೇನಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ಪೋಳೋವನು ಪೂತು 'ಆವಯ್ ಪರತ್ ಯೇನಿ ಇತೆ? "ಮ್ಹಣು ಬಾಯಲೆಲೆ ಕಡೆನ ವಿಚಾರತಾ. ಬಾಯಲ ಸಾಂಗತಾ, ಮಾಂಯಿನ ಕೆಲೆಲೆ ನೊಣಚೆ ತಾಂಕಾ ಬರೇ ಲಾಗೂನು ತಾನ್ನಿ ಮಾಂಯಿಕ ಆನಿ ಚಡ ದೀಸ ರಾಬ ಮ್ಹಣಲಾ ದಿಸತಾ. ಸಾವಕಾಶ ಯೆತಲಿ ಮ್ಹೊಣು ಬಾಮಣಾಕ ಸಮಾಧಾನ ಕರತಾ.

****

6. ಸ್ನೋ ವ್ಹಾಯ್ಟ ಆನಿ ಸಾತ ಕುಳ್ಳಪ್ಪ

-ಕೆ. ಅಕ್ಷತಾ ಶೆಣೈ

ಖೂಬ ಅದಲಿ ತೆಂಪಾರ ಏಕ ದೂರ ಪ್ರದೇಶಾಂತ ಏಕ ಸುಂದರ ರಾಜಕುಮಾರಿ ರಾವತಾಲಿ. ತೀ ರಂಗಾನ ಗೋರಿ... ಇತಲೀ ಗೋರಿ ಕೀ ಬರಫಾ ತಿತಲೀ ಧವೀ, ತಿಜೆ ವೊಂಟ ಗುಲಾಬ ತಿತಲಿ ತಾಂಬಡೆ ಆನಿ ಕೇಸ ರಾತಿಚೆ ಕಾಳಖಾವರಿ ಕಾಳೆ ಕಾಳೆ. ತಿಗೆಲಿ ನಾಂವ ಆಶಿಲಿ ಸ್ನೋ ವ್ಹಾಯ್ಟ

ಸ್ನೋ ವ್ಹಾಯ್ಟ ರಾಜಕುಮಾರಿಲಿ ಧಾಕಟಿ ಆವಯ ರಾಣಿ ತೀ ಭೀ ಸುಂದರ ಆಶಿಲಿ. ಪುಣುನ ಖೂಬ ಗರ್ವಿಷ್ಠ ಆನಿ ಅಹಂಕಾರಿ ಆಶಿಲಿ. ತೀ ಏಕ ಮಂತ್ರವಾದಿಣಿ ಭೀ ಜಾವನ ಆಶಿಲಿ . ತಿಚೊ ಏಕ ಜಾದೂಚೆ ಹಾರಸೊ ಆಶಿಲೊ. ತೀ ಸದಾ ಆಪಲೆ ತ್ಯಾ ಹಾರಶಾಂತ ಪಳೊವನ "ಸಾಂಗರೆ ಸಾಂಗ ಹಾರಸಾ ಮ್ಹಜಾ ಸಂಗಾ ಹ್ಯಾ ಸಂವಸಾರಾಂತ ಕೋಣ ಅತೀ ಸುಂದರ ? ಹಾಂವ ಕೀ ಆನೀ ಕೋಣ ಹೆರ?" ಮ್ಹಣ ವಿಚಾರತಾಲಿ. ತೆನ್ನಾ ತಿಚೊ ಹಾರಸೊ "ಜಗಾಂತ ತೂಂಚ ಆತೀ ಸುಂದರ ರಾಣೀ ..... ತುಕಾ ಹಾರಯತಲೆ ನಾ ಆನೀ ಕೋಣಿ" ಮ್ಹಣತಾಲೊ.

ಪರಂತು ಏಕ ದಿವಸ ತ್ಯಾ ಹಾರಶಾನ ನಿತ್ಯಾಚೊ ರಾಗ ಬದಲ್ಲೊ ಸಂವಸಾರಾಂತ ತೂಂಚ ಅತೀ ಸುಂದರ ಅಶಿಂ ಬಾತಮೀ ಆಸಾ." ಹೆಂ ಆಯಕತಕೀಚ ರಾಣೀಕ ಸ್ನೋ ವ್ಹಾಯ್ಟ ಚೇರ ಪೊಟಜಾಳ ಆಯಲೆಂ. ರಾಗ ಆಯಲೊ. ತೀಣೆ ಆಪಲೆ ಖಾಸ ಶಿಪಾಯಾಂಕ ಆಪೊವನ ಆದೇಶ ದಿಲೊ "ಚಲಾ ... ತ್ಯಾ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟಾಕ ಅಟಂಗ ರಾನಾಂತ ಫೆವನ ವಚಾ. ಆಣಿ ತಿಚೆ ಕತಲ ಕರಾ. ತ್ಯಾ ಸೈನಕಾನಿ ಸ್ನೋವ್ಹಯ್ಟಾಕ ತಾಂಡೂನ ರಾನ್ನಾಕ ವ್ಹೆಲಿ, ಪುಣೂನ ತಿಚೀ ಕಾಕುಳಟ ದಿಸೂನ ತಿಕಾ ರಾನ್ನಾಂತ ಸೊಡೂನ ಆಯಲೆಂ. ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟ ರಾನಾಂತ ಭಟಕತ ರಾವಲಿ. ಅಶಿಂ ಚಲತಾನಾ ತೀಣೆ ರಾನಾಂತ ಏಕ ಅಜಾಪಾಂಚೆ ಘರ ಪಳಯಲೆಂ. ತೇ ಘರ ಸಾತ ಕುಳ್ಳಪ್ಪಾಂಗೆಲೆ ಅಶಿಲೆಂ. ಸಾತ ಲೋಕ ರಿಡ್ಡೆ ತಾಂತುನ ರಾವತಾಲೆ.

ಹೆಂ ಸಾತ ಕುಳ್ಳಪ್ಪ ಬರೆಂ ದಯಾವಂತ. ತಾಣಿ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟಾಲೆ ದುಃಖ ಭಲಿಲಿ ಕಾಣಿ ಆಯಕಲಿ. "ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟಾಕ ತೂಂ ಕಾಂಯ ದುಃಖ ಕರೂನಾಕಾ. ತೂ ಆಮಚಾ ಬರೋಬರ ರಾಬ " ಅಶಿಂ ತಾಣಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ.

"ಓಹ್ !ಖೂಬ ಉಪಕಾರ ಜಾಲೊ. ಹಾಂವ ತುಮಕಾ ಘರಾಂತ ಮದತ ಕರತಾ" ಮ್ಹಣಲೆ ತಿಣೆ. ತಶೀಂ ಸದಂಚ ತೆ ಸಾತ ಗಿಡ್ಡೆ ರಾನಾಂತ ಕಿತೆಂಯ ಕಾಮ ಕರಪಾಕ ವೆತಾಲೆ ಆನೀ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟ ಘರ ಸಾಂಬಾಳತಾಲಿ.

ಹೆಂ ವಾಟೆನ ತೀ ದುಷ್ಟ ರಾಣಿ ಸದಾಂ ಆಪಲೆಂ ಹಾರಶ್ಯಾ ಕಡೆನ ಪ್ರಶ್ನ ವಿಚಾರೀ. ಪುಣುನ ಹಾರಶ್ಯಾನ ಉತ್ತರ ದಿಲೆಂ... "ಅರೆ ಅರೆ ! ಜಗಾಂತ ತೂಂಚ ಅತೀ ಸುಂದರ ರಾಣಿ, ಪುಣುನ ರಾನಾಂತ ಸಾತ ಕುಳ್ಳಪ್ಪಾಂಗೆಲೆ ಸಾಂಗತಾ ದೀಸ ರಾತ ಕಾಡಪೀ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟ ಖರೋಖರಚ ತುಜ ಪರಸ ಸುಂದರ.

ಹೆಂ ಆಯಕೂನು ರಾಣೀ ಕೊಪಾನ ಕಿಡಕಿಡಲಿ. ಅಪಣಚ ಸ್ವತಃ ತ್ಯಾ ರಾನ್ನಾಂತ ವಚೂನ ತ್ಯಾ ಸ್ನೋ ವ್ಹಾಯ್ಟಾಕ ಮಾರೂನ ಉಡಯತಾಂ ಮ್ಹಣೂನ ಥರಾಯಲೆಂ.

ರೊಕಡೆಂಚ ತಿಣೆ ತಿಚೊ ವೇಸ ಬದಲಸುನ ಸಫರಚಂದ ವಿಕಪೀ ಮ್ಹಾಂತಾರೀ ಜಾಲೀ. ಏಕ ಲ್ಹಾನಶೆಂ ಪಾಟಲಿಂತ ವಿಷಾರೀ ಎಪ್ಪಲ್ ಭರಲೆಂ ಆನೀ ತೆಂ ಘೆವನ ತ್ಯಾ ಗಿಡ್ಡೆ ಲೋಕಾಲೆ ಘರಾ ಗೆಲಿಂ. ತಾಂಚೆ ಘರಾ ವಚ್ಚೂನ ಬಾಗಲಾರ ಕಟಕಟಾಯಲೆಂ ಘೊಗರೆ ಆವಾಜಾನ ಉಲೊ ಕೆಲೊ 'ಸುಪ್ರಭಾತ ಬೇಬಿ ! ಹೆಂ ಪಳೆ ಸಾಮಕೆ ಗೋಡ ಆನಿ ತಾಜಾ ಸಫರಚಂದ ಆಸಾತ... ಖೂಬ ಅಗಳೀ ವೆಗಳೀ ಫಳಾಂ ಹೀ ... ಘೆ ಭಾಯ ... ಘೇ.

ಕೋಣತರೀ ಅನವಳಕೀ ಮನೀಸ ದಾರ ಖಟಖಟಾಯತಾಲೆಂ ಮ್ಹಣು ಭಿವನೂಚ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟನ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡಲೆ ನಾ. ಪರಂತು ಹ್ಯಾ ಮ್ಹಾಂತಾರೀನ ದರವಾಜೊ ಉಗತೇ ಕರ ಮ್ಹಣೂನ ಖೂಬ ಅಗ್ರೊ ಕೆಲೊ. "ಹೆಂ ಚೊಯ ... ಹೆಂ ಎಪ್ಪಲ ಕಿತಲೆ ವ್ಹಡ, ತಾಜಾ ಆನಿ ತಾಂಬಡೆ ಲಾಲ ಆಸಾತ, ಗೋಡ ಆನಿ ರಸಾಳ ಆಸಾತ. ಸಗಳ್ಯಾಂಕ ಆವಡಟಾತ ಹೀಂ ಫಳಾಂ... ಘೆ ಬಾಯಿ ಘೇ ಅಶೆಂ ಲಾಲ್ಲೀ . ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟಾಕ ಆನಿ ಸೊಸಪಾಕ ಜಾಲೆ ನಾ. ತಿಣೆ ತೇ ವಿಷಾರಿ ಸಫರಚಂದಾಕ ಘಾಸ ಮಾರಲೊ, ರೊಕಡೆಂಚ ತೀ ಜಮನೀರ ಬೇಶುದ್ಧ ಜಾವನ ಪಡಲೀ. ದುಷ್ಟ ರಾಣಿ ಖೋಶಾಯೇನ ಹಾಸತ ಥಂಯಚಾನ ಭಾಯರ ಸರಲೀ.

ಸಾಂಜ ಜಾಲಿ ....ಸಾತಯ ಗಿಡ್ಡೆ ಘರಾ ಪರತೂನ ಆಯಲೆಂ. ಪಳಯಲ್ಯಾರ ಸ್ನೋ ವ್ಹಾಯ್ಟ ಬೇಶುದ್ಧ ಪಡಲ್ಯಾ. ಹೆಂ ಪಳೊವನ ತಾಂಕಾ ಧಕ್ಕೋಚ ಬಸಲೊ. ತಾಣಿ ತಿಕಾ ಉಖಲುನ ಏಕಾ ಕಾಂಚೀಚ ಪೆಟಯೆಂತ ಘಾಲುನ ದವರಲಿ ಆನೀ ಸಗಳೆ ಬಸೂನ ರಡಪಾ ಲಾಗಲೆಂ.

ಜುಸ್ತ ತೆನ್ನಾ ಎಕ ರಾಜಕುಮಾರ ತ್ಯಾ ವಾಟೇನ ವಚತ ಆಸಲೊ, ಸುಂದರ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟಾಕ ಪೊಳೊವನ ಆನಿ ತಿಚೀ ದುಃಖಚಿ ಕಾಣಿ ಆಯಕೂನ ರಾಜಕುಮಾರ ತಿಕಾ ಪ್ರೇಮ ಕರಪಾ ಲಾಗಲೊ. ತಾಣೆಂ ಸಾವಕಾಶಾಯೇನ ಎಕ ಗೋಡ ಚುಂಬನ ಘೆತಲೆಂ. ತೆಚ ಖಿಣಾಕ ಮಂತ್ರವಾದಿಣಿಚೊ ಜಾದು ಅಖೇರ ಜಾಲೊ ಆನೀ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟಾನ ದೊಳೆ ಉಗಡಲೆ. ಕುಳ್ಳಪ್ಪ ಸಗಳೆ ಖುಷಿಯೇನ ಗಾಯತ ನಾಚಪಾ ಲಾಗಲೆಂ. ರಾಜಕುಮಾರ ಆನಿ ಸ್ನೋವ್ಹಾಯ್ಟ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲಿಂತ, ಆಣಿ ಖೂಬ ಆನಂದಾನ ಜೀವನ ಕರಪಾ ಲಾಗಲಿಂ.

****

7. ರಾಯ ರಾಣಿಯಾಲಿಂ ಝುಗಡೆ

-ಪಿ. ಹೃಷಿಕೇಶ್ ಪೈ.

ಏಕ ಗಾಂವಾಚೊ ರಾಯ ಆನಿ ರಾಣಿ ಮೊಗಾನ ಚಂದ ರೀತೀರಿ ಜೀವನ ಕರೂನು ರಾಜ್ಯ ಚಲಾಯಿಸುನ ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ಗಾಂವಾಂತುಲೆ ಲೋಕ ರಾಯ ರಾಣಿಯಾಂಕ ಮಸ್ತ ಮಾನ ದೀವನ ಆಶಿಲಿಂ.

ರಾಯ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ನ್ಯಾಯ ಧರ್ಮಾನ ಬರೆಂ ರೀತೀರಿ ಪ್ರಶಾಸನ ಕರತ ಆಶಿಲೊ. ರಾಯ – ರಾಣಿಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಝುಗಡೆ ಕರೊವಕಾ ಮ್ಹಣೂನ ಏಕ ಪಿಶಾಚಿ ಆಲೋಚನ ಕರತಾ ಆಶಿಲೆ. ಏಕ ದಿವಸ ರಾಯ ರಾಣಿ ರಾತ್ರಿ ಪಲ್ಲಂಗಾರಿ ನೀದ ಕಾಡತಾ ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ಪಿಶಾಚಿ ಸಾವಕಾಶ ಕೂಡಾ ವಚ್ಚೂನು ರಾಣಿಲಿ ಫಾಂತಿ ಧರೂನ ತಾಂಡಿತಾ. ರಾಣಿ ರಾಯಾಕ ಸಾಂಗತಾ "ನೀದ ಯೆವಚೆ ವೇಳಾರಿ ಕಸ್ಸಲೊ ಹೋ ಖೇಳು ತುಮಗೆಲೊ"? ಪಿಶಾಚಿ ರಾಯಾಲೊ ಕಾನ ಧರೂನು ತಿರಪಿತಾ, ತೆದನಾ ರಾಯು "ವ್ಹಯಗೋ, ತುಗೆಲೊ ಖೇಳು ಕಸಲೊ? ಮೆಗೆಲೊ ಕಾನ ಧರನು ತಿರಪಿಲೆ ಕಸಲ್ಯಾಕ ? ತುಗೆಲೆ ಫಾಂತಿಕ ಹಾಂವ ಆಪ್ಪಣಿ, "ರಾಣಿ ಸಾಂಗತಾ "ಇತ್ಯಾಕ ಅಶಿಂ ಪಟ್ಟಿ ಉಲಯತಾತಿ, ಮೆಗೆಲಿ ಫಾಂತಿ ಧರನು ತಾಂಡಿಲೆ ನಮೂನೆರಿ ಮಾತ್ತೆ ಕೇಸು ಹುಮಟುನು ಗೆಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣಕೆ ಜಾಲೆಂ". ಅಶಿಂ ದೋಗಯ ಝುಗಡೆ ಕರತಾತಿ. ಆನಿ ಉಠಾವುನು ದಿವೊ ಜಳಯತಾತಿ. ತೆದನಾ ಪಿಶಾಚಿ ಲಿಕತಾ ಕುಡಾಂತ ವೆಗಳೆ ಕೊಣಯ ದಿಸನಾಂತಿ. ಅತ್ತಾ ಹಾಂವೆ ಕಸಲೆಯ ಕೆಲೆಂ ತಾಂಕಾ ಕಳತಾ ಮ್ಹೊಣು ಪಿಶಾಚಿ ಕುಡಾಂಸೂನ ಭಾಯರ ವತ್ತಾ.

****

೮. ಪರೋಪಕಾರಾಚೆ ಫಲ

-ನವ್ಯಾ ನಾಯಕ

ಮೀ ಆತಾಂ ಪರೋಪಕಾರಾಚೆ ಫಲ ಕಥಾ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಚಿಂಕು ಕರಡಿಲೆ ಅನೆಕ್ಟ್ಯಾಂಸ್ ಉಪಕಾರ ಕರೂಂಚೆ ಗುಣ ಆಸಾ. ತೆಚೆ ದೋಸ್ತಿಂಸ್ ಉಪಕಾರ ಕರತನಾ ಕೆದ್ದಾವೋ ಸಂತೋಷ್ ಹೊಂತ ತೆಲಿ.

ಆಸೆ ಹೊಂತನ ಚಿಂಕು ಕರಡಿ ರಾಣಸೂನ ದಾಂತನ ರುಕಚ ಖಾಲ್ ಪಿಂಕಿ ಮೋಲ ನಾಕ್ ಹೊಗ್ ಬೈಸಾನ ಆಸಲ್ಲೆ ಬಗಲೆನ್ ತೆದಾತ್ ದವೂನ್ ಇತಾರ್‌ಲೆನ್. ಪಿಂಕಿ ಕಸಲೆ ದಾಲೆ ತೂ ಕಿತೊ ಸೋಪಾನ್ ಗೆಲ್‌ಸೊ ಕರಡಿಯಣ್ಣ ಮಾಜೆ ಪಾಯ್ ಭಾಲೀ ದುಕತಸಾ ಆನಿ ಭೂಕ ಲಾಗತಾ ಆಸಾ ಪುಡೆ ದಾವುಲೆ ಹೊನ್ನೆ.

ಚಿಂಕು ಕರಡಿ ತೆಂವುಸೂನ ದವುನ ಕವೂಳೆತಾಗ್ ಜಿಂಕೆಸ್ ದಿಲೆನ್ ಪಿಂಕಿ ತೆ ಖಾವುನ ತೆಚೆ ಶಕ್ತಿ ಮಯಿತೆನ್ರ ಗಾವೂಲೆ. ಚಿಂಕು ಕರಡಿ ತೆಂವುಸೂನ ಘುಡ್ ಗೆಲ್ಯಾ ತೆದಾ ವಾಟೇನಿ ಖಡಪಾರ್ ಬೆಸೆಲ್ಲೆ ಚಿನ್ನಿ ಮೊಲಾಸ್ ಬಗ್‌ಲೆನ್ ಚಿನ್ನಿ ತುಲೆ ಕಾಂಯಿ ದಾಲೆ ಚಿಂಕೂ ಮಾಜೆ ಪಾಯಾಸ್ ಏಕ್ ಕಾಂಟಾ ಲಾಗಲೇಸ್ ಪಾಂಯಿ ಹದಳ್ಳೆ ಮಾಲೆ ಹುನ್ನಾಂಯಿ ತೆದಾಚ್ ಚಿಂಕು ಕರಡಿ ತೆಚಾ ಪಾಯಾಸ್ ಲಾಗಲ್ಲೆ ಕಾಂಟಾ ಕಾಡ್‌ಲೆನ್ ಮೆಗೆ ಖಾವುಲೆ ಫಲ್ ದಿಲ್ಯಾನ್. ಮೆಗೆ ತೈಸೂನ್ ಗೆಲ್ಯಾ ಪರಾಂತ ಚಿಂಕು ಕರಡೀನ ಎಕಾ ಬಲ್ಯಾಂತ್ ಆಸಲ್ಲೆ ಮಿನ್ನು ನವಿಲುಲೆ ಬಗಲ್ಯಾನ ತೆದಾತ್ ನವಿಲುಸ್ ಭಾಯಿರ್ ಕಾಡೂನ ಉಪಕಾರ ಕೆಲೆನ್. ಆಸೆ ಹೊಂತನ ಏಕ್ ದೀಸ್ ಚಿಂಕು ಕರಡಿನ ಮಹವಾಚೆ ತೂಪ್ ಪಿಯಾಲೆ ರುಕಾರ್ ದಾಂತನ ಖಾಲೆ ಪಡಲೆ ತೆಲಿ ಮಸ್ತ ದುಕಲೆ ತೆ ವಿಷಯ್ ಕಳಾನ್ ಪಿಂಕಿ ಜಿಂಕೆ ಎವೂನ ಚಿಂಕು ಕರಡಿಚೆ ಪಾಯ ಒತ್ತೆಲೆನಿ ಚಿನ್ನಿ ಮೊಲಲೆ ತೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತು ದಾಲೆ ತಿನಾನ್ ಚಿಂಕು ಕರಡಿಚೆ ಪಾಂಯಿ ಒತ್ತೆಲನಿ ಚಿನ್ನಿ ಮೊಲಲೆ ತೆ ವಿಷಯು ಗೊತ್ತು ದಾಲೆ ತಿನಾನ್ ಚಿಂಕು ಕರಡಿಲೆ ಅಗತ್ ಹವಿದಲ್ಲೆ ಹಣು ಹಡೂನ್ ದಿಲೇನ್ ತೆ ವಿಷಯ್ ಕಳಾನ್ ಮಿನ್ನು ನವಿಲು ಕರಡಿಲೆ ಹವಿದಲ್ಲೆ ಮಹವಾಚೆ ತೂಪ್ ದಿಲೇನ್

ಆಸೇತ್ ಚಿಂಕು ಕರಡಿ ಪರೋಪಕಾರಾಚೆ ಗುಣಾನ್ ಹವೆದಲ್ಯಾ ಫಲ್ ಗಾವ್ಲೊಲ್ಲೀ.

****

೨. ಹಸ್ತಿ ಆನಿ ದರಜಿ

- ಸುರೇಖಾ ಎಸ್. ನಾಯಕ

ಏಕ ಹಸ್ತೀ ಸದಯ ಆಮಗೆಲೆ ಅಂಗಡೀಕ ಯೆತ್ತಾ ಆಶಿಲಿಂ. ಆಮಗೆಲೆ ಅಂಗಡೀಲಾಗಿ ಆಸಚೆ ನ್ಹಂಯಂತ ನ್ಹಾವಚಾಕ ಯೆತ್ತಾ ಆಶಿಲಿಂ. ದರಜಿ ಕೆದನಾಯ್ ತಾಕಾ ಕೆಳೆಂ ದಿತ್ತಾಶಿಲೊ. ಏಕ ದೀಸ ದರಜೀನ ಹಸ್ತೀಲೆ ಸೊಂಡಾಳೀಕ ಸೂವೇನ ತೊಪಲೆಂ. ಹಸ್ತಿ ನುತಚಿ ಭಾಯರ ಗೆಲಿಂ, ಆನೀ ವಾಪಾಸ ಯೆತ್ತಾನಾ ತೆಂ ಆಪಲ್ಯಾ ಸೊಂಡಿಳಾಂತ ಚಿಖೊಲು ಭೋರನ ಹಾಡತಾ ಆನಿ ತೆ ದರಜಿ ವಯರ ಘಾಲತಾಂ. ತೆಂ ದರಜಿಕ ಏಕ ಪಾಠ ಮೆಳ್ಳೆಂ.

ಹೆಂ ಕಾಣಿ ನೀತಿ: ಆಮ್ಹಿ ವಿಂಗಡಾಂಕ ವಾಯಟ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಜೆ ಫಲ ಆಮ್ಹಿ ಭೋಗುಕಾ ಪಡತಾ.

****

10. ಮಾಣಕೊ ಆನಿ ಉಂದಿರ

-ವಿನೋಲ ಪಿಂಟೊ

ತಳ್ಯಾ ತಡೀರ ಏಕ ಚಿಂಚೆಚೊ ರೂಕ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ರುಕಾ ವಯರ ಗೀದ್ ರಾವತಾಲೊ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ರುಕಾ ಮುಳಾಂತಲ್ಯಾ ಬಿಳಾಂತ್ ಏಕ್ ಉಂದಿರ್‌ಮಾಮು ಜಿಯೆತಾಲೊ. ಉಂದ್ರಾಮಾಮಾಕ ಭೂಕ್ ಲಾಗಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ ಹಳೂ ಭಾಯರ ಯೇವನ ಪೋಟ ಭರುನ ಖಾವುನ ಪರತ್ ತ್ಯಾ ಬಿಳಾಕ ರಿಗತಾಲೊ. ಆಣಿ ತ್ಯಾ ತಳ್ಯಾಂತ ಏಕ್ ಮಾಣಕೊ ಆಸಲ್ಲೊ. ತೊ ತಳೆಂ ಸೊಡುನ ಬಿಲಕುಲ್ ಭಾಯರ ಯೇನಾತ್ತಲೊ ಆನಿ ಉದಕಾಂತ್ ಉಪೆವನಚ ಉಲಯತಲೊ. ಗೀದಾಕ್ ಮಾಣಕೊ ಆನಿ ಉಂದ್ರಾಮಾಮ್ ವಯರಚ ದೊಳೊ. ಪುಣ್ ತಾಚಾ ಜಾಲಾಕ ಮಾತ್ರ ಬಿಲುಕುಲ್ ಸಾಂಪಡಾನಾತಲೆಂ.

ಏಕ್ ದೀಸ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ ? ಆಯಕಾ, ಉಂದಿರ್‌ಮಾಮ್ ಆರಾಮಾಯೆನ ಬಿಳಾಂತ ವಿಶೆವ್ ಘೆವನ ಆಸಲ್ಲೊ. ತಿತಲ್ಯಾರ್ ಗೀದ್ ತಾಚೆ ಪರಶಿ ಉಬೋನ್ ಆಯಲೊ. ಆನಿ ಉಂಡ್ಯಾಕ್ ಲೋಣಿ ಸಾರಯಲೆಬರಿಂ ಮಸಕಾ ಮಾರುನ ಉಂದಿರಾಕಡೆ ಉಲೋಂವಕ ಶುರು ಕೆಲೆಂ. "ಉಂದಿರಮಾಮು ಹೊ ಏಕ ದಳಿದ್ರ ಮಾಣಕೊ, ಸಗಳಿ ರಾತ್ ವಾಟರ್‍... ವಟರ್‍... ಟರ್‍... ಟರ್‍ ಕರನು ಬೊಬ ಘಾಲತಾ. ಹಾಚಾ ಕರಂದಾಯೇನ ನೀದ್ ಸಯತ ಪಡನಾ."

ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣತಾ, ತುಂವೆಂ ಸಾರಕೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಯ್, ಪುಣ್ ತಾಕಾ ಕಶಿ ಶಿಕ್ಷಾ ದಿಂವಚಿ ಮ್ಹುಣ್ ಸಮಜನಾ ನೆ ? ದೆಕುನ್ ಗೀದ್ ಏಕ ಉಪಾಯ ಸಾಂಗತಾ. "ತೋ ಆನಿ ಏಕ ಪಾವಟಿ ವಟರ್‍... ವಟರ್‍... ವಟರ್‍ ... ಮ್ಹಣತಾನಾ ತುಂವೆಂ ತಡೀರ್ ರಾವೊನ್ ತಾಕಾ ಫಾತರ್ ಮಾರಿಜಾಯ್. ಆನಿ ಹೆ ಕಾಮ ತುಜೆ ವರವಿಂ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಮ್ಹುಣ್ ಗೀದಾನ್ ಘೊಣ ಘಾಲೆಂ.

ಉಂದಿರಾಕ ಗೀದಾನ ಸಾಂಗಲೆ ಸಾರಕೆ ಮ್ಹುಣ್ ಭೊಗಲೆಂ. ಆನಿ ತಶಿಂಚ್ ಕರತಾ ಮ್ಹುಣ್ ಭಾಸ್ ದಿತಾ. ಉಪರಾಂತ ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾನ್ ಗೀದ್ ತಳ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಯೇವನ ಮಾಣಕ್ಯಾ ಲಾಗಿಂ, ಹೇ ಮಾಣಕ್ಯಾ ಮಾಮಾ, ರಾತಿಂ ತುವೆಂ ಪದಾಂ ಗಾಯತನಾ ಸರ್ಗಾರಾಜಾಂತ್ ಆಂಜ್ಯಾಂಚೆ ಗಾಯನ್ ಆಯಕಲೆಪರಿಂ ಭೊಗತಾ. ಆಜ್ ಮೊಜಾ ಭುರಗ್ಯಾಚೊ ಜಲ್ಮಾದೀಸ್ ದೆಕುನ್ ಇಲ್ಲೆಂ ವಡಲ್ಯಾನ್ ಗಾಯನ್ ಕರ್. ಹಾಂಗಾ ಲಾಗಿಂಚ್ ಕೊಗುಳೆ ಜರಿ ಸುಮಧುರ ತಾಳ್ಯಾನ್ ತುಂ ಗಾಂವಚೊ ಆಸತಾನಾ ಹಾಂವೆಂ ಹೆರಾಂಲಾಗಿಂ ಕಿತ್ಯಾಕ ಪರಾತಿಚೆ" ಮ್ಹುಣ್ ಗಿದಾನ್ ಮಾಣಕಾಚೆ ಕಾನ್ ಬರೆಂ ಕರನ ಘುಂಕಲೆ.

ഗിദാംചി ഉത്രാം ആയ്കോന് മാണകോ ബരോ ഘുഗലോ ആനി കബൂല് കേല്ലി. കാളോക ജാലോച് സുരുജാലിം മാണകാചിം ഗായനാ. കിതേം ഉല്ലാസ് ആനി ഉത്സാഹ മാണകാചോ. ആതാം ടര്... ടര്... വടര്...ട്രി... ട്രി കര്ന് വിവിധ് നമൂന്യാനിം ബോബോ ഘാലനു ഗായതാലോ. ഉന്ദിരാക് ഹേ സോസുംക് ജാലിംനാ .. കാനാന്ത് ബോടാം ഘാലനു രാവലേം. ജാല്യാരീ മാണകാചോ ആവാജ് ഏകദമ് ചഡ് ജാലോ. ഉന്ദിരാമാമ് ഭായര ആയലോ ആനി ഫാതോര കാഡുന മാരുംക ലാഗലോ, പാതോര താകാ ലാഗലോ ആനി രാഗാന പേടലോ. താണി താചേം ഗായന രാവയലേം. ഹാംവ ഗായതാനാ മ്ഹാകാ ഉപദ്ര് ദിംവചോ വ്യക്തി കോണ് തൂം?"

ഹാംവ് തുജോ സേജാരി. ഹ്യാച രുകാ മുളാന്ത് രാവതാ. ഹ്യാ രാതിചാ വേളാര ബോബ മാരുന ഗായനാം സാംഗോന മാജി നിദേക് അഡകള ഹാഡതായ. കോണയ് വിചാരതലോ നാ മ്ഹൂണ് ചിംതായ്ഗി തൂം? ഹേം പുരാ രാവയ്നായ് തര് തുകാ ഹാംവ ... .."

മാണകോ ഹേം ആയ്കൂന് താപലോ "ഹേയ് പില്കാട്യാ ഉന്ദിരാ, തും വഡലി വഡലി കാതരുനാകാ, ഹ്യാ ഉദകാ രായാചോ വിചാര കരന ശിക്ഷാ ദിംവചേ അധികാര തുകാ കോണി ദിലാം.? ഹാംവച ഹ്യാ തള്യാചോ ആന ആസപാസാചേ സുവാതേചോ രായ്. തും മോജാ രാജാന്തലോ ഉസാള്. ന്ഹംയ് തര് തുകാ ഹാംവ് കിതേം കരതാ പളേ."

ഹേം ആയകുനു ഉന്ദിരമാമ് ഖുബാള്ളോ. "ഹേയ് തോണ്ഡ് ധാംപുനു വോഗോച് ബസ്ഗാ ഥംയ്. തുകാ ധൈര്യ ആസാ തര് മാജേം നാംവ് ഉന്ദിരച്ച ന്ഹംയ്.

മാണകോ ജാലയാര കിതേം ? താകായ് സ്വാഭിമാന് നാംവേ ? പട്ട കരന തഡിക് ഉഡലോച ഉന്ദിരയ് രാഗാന കഡകഡേനു മാണകാചാ അംഗാര പഡലോച്. സുരു ജാലേം ദോഗായംചേ ഝുഗഡേ. ദോഗീ ഉഡോന് പഡോന് മാരന പഡതാലേം. ഹേം പോളോവന ആസല്ലോ ഗീദ് രപ്പ് കരന യേവന താംകാ ദോഗാംയക ഉകളുന വരനു രുകാര ബസോന് ഭോകായ് ലാഗലോ.

ദേകുന് മോഗാചാനോ, കോണേംയ് കിതേം ആമചേ കാന് ഫുംകല്യാര്യ്, കാനാകാ വാരേം ഘാലയാര്യി ആമ്മി ജാഗ്രത രാവചേ, മ്ഹൂണ് ഹ്യാ കാണ്യേ മുഖാന്തര ആമകാ ജാഗവണി മേളതാ.

****

11. ಮಾಸೆ ರಾಯಾಚಿ ಕಥಾ

-ತುಷಾರ್ ಸಾಮಂತ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ರಾಯ ಆನಿ ಏಕ ರಾಣಿ ಉತ್ತಿಕಂಯ್. ತೆಂಸ್ ವಾರಡಿಕ ಹೊವನ ಸುಮಾರ ವರ್ಸಸರ್ ನೇಕ್ರ ನಾಂಂಯ್ತಿಕಯಿ. ಸುಮಾರ ವರ್ಸ ಪ್ರಾಂತ ತೀ ರಾಣಿ ಏಕ ಮಾಸೆಸ್ ಬಾಲಂತ ಜಾಲಿ ಕಂಯ್. ತೇ ಮಾಸೆಸ್ ಏಕ್ ತೋರ್ಲೆ ತಲೆಂತ್ ನೇವುನು ಸೋಡ್ಲೇನ್ ಕಂಯ್. ಸದೀನ ಸಕ್ಕಲಿ ತೆಲಿ ಖಾವೆ ದೇಯ್ತ್ ಉತ್ತಿಕಂಯ್. .

ತಸೆ ಆಸತಾನಾ ತೋ ಮಾಸೊ ವಾಡೊನ ವಾಡೊನ ತೊರ್ಲೊ ತೊರ್ಲೊ ದಾಲೊ ಕಂಯ್. ತಸೆ ಆಸತಾನಾ ಎಗ್ದ ತೇ ಮಾಸೆಸ್ ಖಾವೆ ಘಾಲ್ವೆ ಗೆಲ್ಲೆ ಕಾಮಾಚಲಂಗಿ ಮಾಜೆ ಬಾಪ್ಸಲಂಗಿ ಸಾಂಗ್, ಮಾಲಿ ದಲ್ಲೆ ಇಕ್ತೆ ಬೆಗ್ಗಿನ್ ಏಕ್ ಶೋಕಾಚೆ ಚೇಡು ಬಗುನ್ ವಾರಡಿಕ ಕರುಂದೆತ್ ನಾಂಯ್ ದಾಲೆರ್ ಮೀ ತೆಂಸ್ತ್ ಖಾವುನ ಸೊಡತೊ ಮುಂತ್ಲಕಂಯ್.

ಕಾಮಾಚೆನ್ ರಾವ್ಲಸ್ ಏವುನ್ ರಾಯಾಲಂಗಿ ತಸೆಂತ್ ಸಾಂಗತ್ಲಕಂಯ್. ತೇ ಆಯುಕೂನ ರಾಯಸ್ ಭಾರೀ ಮಾತೆ ಹೂನ್ ದಾಲೆಂ ಕಂಯ್. ಮಾಸೆಸ್ ಕೋಣ್ ಚೇಡು ದೈತ್ ? ಖಂಯತರಿ ದುರಬಳೆಚೆ ಚೇಡು ಗಾವ್ತಾಯಿ ಬಗ್ಯ ಮುನ್ ಮಂತ್ರಿಲಗಿ ಚೇಡು ಸೋದ್ವೆ ಸಾಂಗತ್ಲಕಂಯ್.

ಮಂತ್ರಿನ್ ಚಾರ್ ಗಾಂವಂತೋವು ಮಾಸೆಸ್‌ಲೆ ಚೇಡು ಸೋದ್ವೆ ಜನ್ ಧಾಡ್ಲಂಕಂಯ್. ಅಗತ್ತಿ ಪಡಲೆರ ತೇ ಚೇಡ್ವಚೆ ಘರಚೆಂಸ್ ಜೀವನಚೆ ಖರ್ಚಸ್ ಪೂರ ಕಾಯ್ತುರಿ ವ್ಯವಸ್ತ ಕರವತ ಮುನ್ ತೆಂಚಲಂಗಿ ಸಾಂಗತ್ಲಕಂಯ್. ತೇ ಸೊದೀತ ಸೋದಿತ್ ಮಸ್ತ ದುರ್ಬೆಳೆಚೆ ಘರವೂ ಗೇಲಿಕಂಯ್. ತರ್ ಮಾಸೆಸ್ ಚೇಡು ದೇವೆ ಕೊನ್ನೊವ್ ತಯಾರ್ ನಾಂಯ್ ಕಂಯ್.

ತಸೆ ಆಸತಾನಾ ಏಕ ದುರಬಳೆಚೆ ಘರ ಪ್ರಾಯಸ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಸಾತ್ ಚೇಡ್ವ ಉತ್ತಿಕಂಯ್. ರಾಯಾಚೆ ಜನ ಯೇವುನ ಇಚಾರತನ ಆಮಚೆ ಜೀವನಸ ಏಕ ವಾಟ್ ಹೊತೆ ನಿಯೆ ಮುನ್ ತಿನಿ ಏಕ ಚೇಡ್ವಸ್ ಮಾಸೆಸ್ ವಾರಡಿಕ ಕರುನ ದೇಲಿಕ್ಕಂಯ್. ಹಾನಿ ಏಕ ಇಚ್ಚೆ ಎಡ್‌ವಾಸ್ ಹಾಡುನು ವಾರ್ಡಿಗೆ ಕೇಳಿಕ್ಕೈ ಆನೀ ಎಕ್ಕೆ ಡ್ರಾಸ್ ಹಾಡು

ನೇವಾ ವಾರಡಿಕೆಚೆ ದೀಸತ್ ಮಾಸೆನ್ ತೇ ಚೇಡ್ವಸ್ ಖಾಡ್ಲಂ ಕಂಯ್. ದಿಸ್ರೆಸ ಮಕ್ತೆನ ಮಾಸೆನ ಮಾಲಿ ಶೋಕಾಚೆ ಚೇಡು ಬಗುನ ವಾರಡಿಕ ಕರ ನಾಂಯತರ ಮೀ ತುಮಸತ್ ಖಾಯ್ನು ಮುಸ್ತೆ ಸುರು ಕೇಲಂಕಯ್.

ಮಕ್ತೆನ ತೇತ ತೇತ್ ಘರ ಗೇಲಿ ಕಂಯ್. ಆಣಿ ಏಕ ಚೇಡ್ವಸ್ ಹಡುನ ವಾರಡಿಕ ಕೇಲಿನ್ ಕಂಯ್. ಮಾಸೆನ್ ತೇ ಚೇಡ್ವಸೊವೊ ಖಾವುನ ಸೊಡ್ಲ ಕಂಯ್. ಅಸೆಂತ್ ತೇ ಘರಚೆ ಸ ಚೆಡ್ವ ಸವೂ ಮಾಸೆನ್ ವಾರಡಿಕ ಕರುನ ದೇವುನ ತೇಂಸ್ ಮಾಸೆನ್ ಖಲ್ಲಂಕಯ್.

ಅತ್ತ ಸಾತಂಚೆ ಚೇಡ್ವಸವೂ ಹಡವೆಚೆ ಮುನ್ ಬೋಲಿತ್ ಉತ್ತಿಕಂಯ್. ಹೀ ಖಬರ ಆಯಕೋನ ತೇ ಚೇಡು ಬೇಜಾರ ಕರೀತ ಶೇಣಿ ಹಡವೆ ಗುಡೆಸ್ ಗೇಲಿಕಂಯ್.

ತಂಯ್ ಏಕ ಚರತಲಿನ ಹೇ ಚೆಡುವನ ರಡವಚೆ ಬಗುನ ಕಸ್ಸಲಿೊ ವಿಷಯ್ ಮುನ ಇಚಾರಲಕಂಯ್. ಚೇಡ್ವನ್ ತೆಚ್ಚೆ ಕಥ ಪೂರ ಸಾಂಗತ್ಲಕಂಯ್. ತೇಸ್ ಚರತಲಿನ ಮೀ ತುಲಿ ಬಚಾವ ಕರತೊ ಮುಂತ್ಲಕಂಯ್.

ತೇ ಚರತಲಿನ ಹೇ ಚೆಡ್ವಸ್ ತೀನ ಧೋಂಡೆ ದೇಲಂಕಯ್. ಆನಿ ಮಾಸೊ ಲಗ್ಗಿ ಯೆತ್ತನಾ ಏಕ ಧೊಂಡೊ ತೆಚೆ ಶೇಂಪ್ಟಿಯೇರ, ಏಕ ಘಾಟಿರ, ಏಕ ಮಿಗೆ ಏಕ ಮಾತೆರ ತಾಂಕ್. ಮಿಗೆ ಕಸ್ಸಲಿ ಹೊತ ಬಗ್ ಮುನ್ ಸಾಂಗತ್ಲಕಂಯ್. ತೇ ಧೊಂಡೆ ಘೇವ್ನು ಚೇಡು ಘರ ಆಯ್ಲೆಂಕಂಯ್.

ವಾರಡಿಕೆ ಪಾಂತ್ ತೇ ಚೆಡು ತಲೆಲಂಗಿ ಗೇಲೆಂಕಯ್. ತೆಲಿ (ಚೇಡ್ವಸ್) ಬಗುನ ಮಾಸೊ ಖಾವೆ ಧವೊನ್ ಆಯಲಿೊ ಕಂಯ್ ತೆದ್ವಂ ಹೀನೆ ತೀನೆ ಧೋಂಡೆವ ಎಕೂಕತ್ತ ತೆಚೆ ವೋರ್ ತಾಕ್ಲಂಕಂಯ್

ತಿಕ್ತೆ ಹೊತನ ತೋಮಾಸೋ ದಾವುನ ಏಕ ಭಾಂಗ್ರಾಚೆ ಬಣ್ಣಾಚೊ ಶೋಕಾಚೊ ಜಿಲ್ಲೊ ದಾಲಿೊ ಕಂಯ್. ಬಗ್ತನಾ ರಾಯಾಚೆ ಪುತಾಮಿಂಕೆ ಉತ್ತೊ ಕಂಯ್.

ಚೇಡ್ವನ್ ಘರ ಏವುನ ದಲ್ಲೊ ವಿಷಯ ಪೂರಾ ಸಾಂಗತ್ಲಕಂಯ್. ಸಂಗ್ಲೆಂಸವು ಮಸ್ತ ಖುಷಿ ದಾಲಿಕಂಯ್. ಮಿಗೆ ರಾಯಾನ ಏಕ ಚುಕ್ಕೊಡು ದೀಸ್ ಬಗುನ ಭಾಲೀ ಗಡದರ ವಾರಡಿಕ ಕೇಲಿಕಂಯ್. ತೆಚೆ ಪ್ರಾಂತ ತೀಂ ಸುಖಾರ ಜೀವನ ಕಾಡ್ಲೆನ ಕಂಯ್.

ನೀತಿ: ಕಷ್ಟ ಎತ್ತನಾ ಖಿಂವೆ ನಂಯ್ಕುಮ.

****

12. ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠ್ ಮುಂಗುಸ್

- ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಏಕ ಲ್ಹಾನ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ಶೆತ್‌ಕಾರ್ ಅಪಲ ಬಾಯಲ್ ಆನಿ ದಕಟೆ ಭುರಗಿ ಬರೋಬರ್ ರಾವಿತೆ. ತಿಗ್ಗಾಂಯ್ ಖೂಬ್ ಖುಷಿಯೆನ್ ಅಶಿಲೆ. ಏಕ್ ದಿಸ್ ಶೆತಾಂತ್ ಕಾಮ್ ಕರತಾನಾ ತ್ಯಾ ಶೆತಕಾರಾಕ ಮುಂಗುಸಾಚೆ ಏಕ ಲಾನ್ ಪೀಲ್ ಮೆಳೆಲೆಂ. ತೆ ಆಪ್‌ಣಾಲೆ ಘರಾಕ ಹೊರಪ್ ಜಾಯ್ ಅಶೆಂ ತಾಣೆಂ ನಿಶ್ಚಯ್ ಕೆಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಪಿಲ್ಲಾಕ ಏಕ ಆಂಗಶಾಂತ್ ಘುಂಡಾವನ ಘೆವನ ತೊ ಘರಾಕ ಆಯಲೊ. ಘರ ವತರೇಕ ತ್ಯಾ ಪಿಲ್ಲಾಕ ಸಂಬಾಳ ಮ್ಹಣ್ ಅಪಲೆ ಬಾಯಲೆಲೆ ಹಾತಾಕ ದಿಲೆಂ. ಹೆಂ ಚೋಯ್ ತುಂವೆ ಕಿತೆಂ ಹಾಡಲಾಂ. ತೆಂ ತಾಣೆ ಮಳ್ಳೆ "ಹೊ ಮುಂಗುಸ್ ಹೊಡ ಜಾತ್ತೆರ ಆಮಚೆ ಬಾಳಾಲೆ ಮೊಗಾಚೆ ಮಿತ್ರ ಜತಾಲೆ. ಮುಂಗುಸ್ ಖರೋಖರ್‌ಚೆ ಏಕ ಮೊಗಾಳ ಆನಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಷ್ಠ ಪ್ರಾಣಿ ಜಾವನ ಆಶಿಲೆ. ಭುರಗ್ಯಾಚೆ ಪಾಳಣೆಲಾಗಿ ನಿದೋನ್ ದೀಸ್ ಕಾಡತಲೆ. ಜಾಲಯಾರ ಶೆತ್‌ಕಾರಾಲೆ ಘರಾಕಾರನೀಕ ಮಾತ್ರ ತಾಚೆರ್ ಕಾಯ್ ವಿಶ್ವಾಸ ನಾ ಆಶಿಲೆ. ಏಕ ನಾ ಏಕ ದೀಸ ಹೀ ಪ್ರಾಣಿ ಮೆಗೆಲೆ ಭುರಗ್ಯಾಕ ಕಾಯ್‌ತರೀ ದುಃಖಾಪತ್ ಕರ್‌ತಲೊ. ಅಶೀಂ ತೀ ಕೆದನಾಯ್ ಮ್ಹಣತ್ ಉರ್‌ತಾಲಿ. ಶೆತ್‌ಕಾರ ಮಾತ್ರ ತಿಗೆಲೆ ಉತರ್ ಕಾನಾರ್ ಘೋರ್‌ನಾಶಿಲೊ. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಶೆತ್‌ಕಾರಾಲೆ ಬಾಯಲ ಬಜಾರಾಕ್ ವಚಾಕ ಉರಲಿ. "ಹೆಂ ಪಳಯಿ ಮಾತಶೆಂ ಬಜಾರಾಕ ವಚೂನ್ ಯೆತಾ. ಆಮಗೆಲೆ ಬಾಳಾಕ್ ಬೆಗೆನ್ ಪಳೋವನು ಘೆಯ್ಯಾತ್, ತ್ಯಾ ಮುಂಗುಸಾಚೆ ಸಂಗಾತಿಕ ತಾಕಾ ಸೊಡುನ್ ವಚ್ಚಾಕ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಂಯ್ ಮನ್ ನಾ". ಅಶೆಂ ತೀಣೆ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಘೊವಾಕ್ ಸಾಂಗಲೆಂ. ಶೆತ್‌ಕಾರು ಘರಾ ಕಡೇನ ರಾವನ ಭುರಗ್ಯಾಕ ಸಂಬಾಳುಕ ತಯಾರ ಜಾಲೊ. ಇತಲೆಂಚ ತಾಚೊ ಏಕ ಮಿತ್ರ ಆಯಲೋ ಆನಿ ಅಪಲೆ ಬರೋಬರ್ ಯೋ ಮ್ಹಣ ಲಾಗಲೊಂ. ಹಕಯ್ ವೆಗಳೆಂ ಕಿತೆಂಯ್ ಕಾಮ ನಾಶಿಲೆ ದೆಖುನ ಬೋಸ್ತಾಲೆ ಉತರ ಮಾನೂನ ಭಾಯರ ಸರಲೊ. ಥೋಡೆ ವೇಳಾನ ಶೆತಕಾರಾಲೆ ಘರಾಕಾರ್ಣಿ ಪರತುನ್ ಆಯಲಿ. ತಿಕ್ಕಾ ಪಳಯುಚಕ ಮುಂಗುಸ ಯೆವ್‌ಕಾರ್ ಕರ್‌ಪಾಕ್ ತಿಚೆ ವಾಟೆನ ಧಾಂಪಲೊ. ತೀ ತೆನ್ನಾ ಪಳಯುತಾ ಕೀ ಮುಂಗುಸಾಲೆ ತೊಂಡ ಘಟ ರಗತ್ ಲಾಗಲಾಯ್. "ದೇವಾರೆ ಮ್ಹಾಜಾ ಹೆಂ ಕಿತೆಂ ಕೆಲೆ ತೂವೆಂ?

ಮ್ಹಾಜಾ ಬಾಳಾಕ್ ಮಾರೂನ ಉಡಲಿಂವೇ"? ತೀಣೆಂ ಅಪಲಿ ಹಾತಾಂತು ಆಶಿಲೊ ವಾಂಟೆರೂ ಕಾಡುನ್ ತ್ಯಾ ಮುಂಗೂಸಾಚೆ ಮಾಥಯಾರ ಧಾಡಾಯಲಿಂ. ಮುಂಗುಸ್ ಕಿಂಚಾಳಿ ಮಾರುನ ಜಮ್‌ನೀರ್ ಪಡಲೋ ಆನಿ ಮೆಲೊ. ತೀ ಅಪಲಿ ಭುರಗ್ಯಾಕ ಪೊಳೊವಚಾಕ ಭಿತರ ಧಾವಲಿ. ತ್ಯಾ ವಾಟೇನ ಏಕ ವ್ಹಡಲೊ ಸೊರಪ ರಕ್ತ ಬಾಂಬಾಳ ಜಾವನ ಪಡಿಲೊ ತಿಚಿ ನದರೆಂತ ಪಡಲೊ. ಘರಾಂತ ಘುಶಿಲೊ ಸೊರಪಾಕ ಮುಂಗುಸಾನ ಮಾರುನ ಘಾಲ್ಲಿಂ ದೆಕುನ ತಾಚೆ ತೊಂಡಾಕ ರಗತ್ ಲಾಗಲಿಂ. ಶೆತಕಾರಾಲಿ ಬಾಯಲ ರೊಖಡಂಚಿ ಭಾಯರ ಧಾವಲಿ, ಮುಂಗುಸ ಮೊರುನ ಪಡಲಾಂ. ಮುಂಗುಸಾ ವಾಟೇನ ಪಳಯತಾ "ತುಂವೆ ಕಾಳ ಸೊರಪಾಕ ಮಾರುನ ಮ್ಹಾಜೆ ಜೀವು ವ್ಹರಯಲಿ ನ್ಹವೇಮುರೆ" ಮ್ಹೊಣು ರಡಪಾ ಲಾಗಲಿಂ. ಆನಿ ಖೂಬ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲೊಂ ಪುಣ ನಿಶ್ವಾಶ ಜಾಲೆಂ. ಶೆತಕಾರು ಜೆನ್ನಾ ಘರಾ ಪರತತಾ ತೆದನಾ ತಾಕಾ ಖೂಬ ದುಃಖ ಜಾಲೆಂ. "ಇತಲಿ ಗಡಬಿಡಿನ ಅಶೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ ಕೆಲೆಂ ತೂಂವೆ ? ಖಂಚೆಯ ಕಾಮ ಕರತನಾ ಪಯಲಿ ಮಾತಸೊ ವಿಚಾರನು ಪಳೆವುನು ನಿರ್ಣಯ ಗೆತಿಲೆ ಅಶಿಲೆ ತರ್ ಆಮಚೆ ಮೊಗಾಳ ಮುಂಗುಸ ಆಮಚೆ ಸಂಗಾತಿಕ ಉರತಾಶಿಲೊ ಮುಗೆ" ತಾಣೆ ಮ್ಹಳೆ.

****

13. ಗಾಡ್ ಗೂಡ್ ದುದ್ದೆ

-ಅಶೋಕ ಕಾಮತ್

ಏಕ ದೊಂಗರಾಚೆ ಪೊಂದಾಕ ಏಕ ಸಾನ ಘರ. ತ್ಯಾ ಘರಾಂತು ಏಕಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಏಕಲೀಚಿ ಜೀವನ ಕರತಾಲಿ. ಏಕ ದಿವಸು ತೀ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧೂಂವೆ ಥಂಯ ಭಾಯರ ಸರತಾ. ದೊಂಗರು ಚಡತನಾ ಏಕ ಕೊಲ್ಲೊ ರಾಬಿಲೊ ದಿಸತಾ. "ಮ್ಹಾಂತಾರೇ, ಹಾಂವ ತುಕ್ಕಾ ಆತ್ತ ಖಾತ್ತ " ಮ್ಹೊಣು ಕೊಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರೇಕ ಭೀವನು ಲೋಕು ನಾ.

ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಮ್ಹಾಂತಾರೀಲೆ ಮಾಥೆ ಘಟ್ಟಿ. ತೀ ಸಾಂಗತಾ. "ಕೊಲ್ಲೊ ಮಾಮ್ಮಾ ತೂಂ ಅತ್ತ ಮ್ಹಾಕ್ಕಾ ಖೆಲಯಾರಿ ತುಕಾ ಕಸಲೆ ಮೆಳತಾ ? ಕಾತ್ ಆನಿ ಹಾಡ ಮಾತ್ರ. ಹಾಂಗಾ ಆಯಕ, ಹಾಂವ ಮಿಗೆಲಿ ಧೂವೆ ಥಂಯಿ ಏಕ ಪಂದರಾ ದಿವಸು ರಾಬುಕ ವತ್ತ. ಥಂಯಿ ಹಾಂವ ಸಮಚಿ ಜೆವಾಣ ಕರನು, ಮಸ್ತ ಖಾವನು ಚಿಕೇ ಗುಲಗುಲೀ ಜಾವನು ಯೆತ್ತ. ತೆದನಾ ಜಾವಕಾ ಜಾಲಯಾರೀ ತೂಂವ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಾ."

ಕೊಲ್ಯಾಕ ತೀಣೆ ಸಾಂಗಿಲೆ ವ್ಹಂಯ ಮ್ಹಣು ದಿಸತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರೇಕ ವಚಾಕ ಸೊಡತಾ. ವಾಂಚಲಿ ಮ್ಹೋಣು ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಧೂವೆ ಥಂಯ ವತ್ತಾ.

ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಧೂಂವೆ ಥಂಯ ರಾಬುನು ಮಸ್ತ ಗಮ್ಮತ ಕರತಾ. ತಿಕಾ ಕೊಲ್ಲೆಲೊ ಉಡಗಾಸು ಯೆತ್ತ. ಧೂವೆಕ ಕೊಲ್ಯಾಲೊ ವಿಷಯು ಸಾಂಗತಾ.

"ತಾಕ್ಕಾ ಕಸಲ್ಯಾಕ ಭಿತ್ತಾ ಅಮ್ಮಾ" ? ರಾಬ ಮ್ಹಣು ಧೂವ ಮಯಚರ ಅಂಗಣಾ ವತ್ತಾ ಆನಿ ದುದ್ಯಾ ವಾಲೇಂತುಲ್ಯಾನ ಆಶಿಲಾಂತು ಹೋಡ ಜೂನ ದುದ್ದೆ ಕಾತರತಾ. ತಾಜೆ ಏಕ ಹೋಡ ಚಾಕ್ಕೆ ಕಾಡತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರೇಕ ದುದ್ದಯೇ ಭಿತ್ತರಿ ಬಸಕರಾವನು ಚಾಕ್ಕೆ ಬಂಧ ಕರತಾ.

ಧೂವ "ಅಮ್ಮಾ ತೂಂ ಕಾಂಯಿ ಭೀವನುಕಾ ತೂಂ ಸುಂಜೆರಿ ಘರಾಕ ಪಾವತಾ" ಮ್ಹಣು ದುದ್ದೆ ಗಾಡಗೋಡುನು ಸೊಡತಾ. ದುದ್ಯಾಂತು ನಿಪ್ಪಿಲಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ "ಗಾಡು ಗೂಡು ದುದ್ದೆ, ವಾಟ ಸೋಡಿ ದುಬ್ಯೇಶ" ಮ್ಹಣತಲಿ ಮುಖಾರ ವತ್ತ. ಘರಾಚಾನಿ ಯೆತ್ತಾನಾ ದೊಂಗರ ಮೆಳತಾ. ದೊಂಗರಾರಿ ಕೊಲ್ಲೊ ಮ್ಹಾಂತಾರೇಲಿ ವಾಟ ಪಳಯತ ಆಶಿಲೊ. ತೆದನಾ ಥಂಯ ದುದ್ದೆ ಯೆತ್ತ. "ಗಾಡು ಗುಡು ದುದ್ದೆ ವಾಟ ಸೋಡಿ ಪ್ರಿದ್ದಾಕ"

ಕೊಲ್ಲೊ ದುದ್ಯಾಕ ನಿಮಗಿತಾ 'ಅರೆ ದುದ್ಯಾ ! ತುಕ್ಕಾ ವಾಟ್ಟೇರಿ ಕೊಣಯಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಪೊಳೊವಚಾಕ ಮೆಳ್ಳಿವೇ'? ದುದ್ಯಾಂತುಲೆ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಸಾಂಗತಾ. " ಮ್ಹಾಕಾ ಖಂಚೇಯಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಪಳೊವಚಾಕ ಮೇಳನಿ, ಉರ್ಥ್ ಉರ್ಥ್ ವಾಟ ಸೋಡಿ ದುದ್ಯಾಕ", ದುದ್ದೆ ಕೊಲ್ಯಾಲೆ ಮಾತ್ತೆಚೆ ವಯರ ದಕುನು ಉಡ್ಡುನು ವತ್ತ.

ಗಾಡು ಗುಡು ಗಾಡು ಗುಡು ಕೋರನು ದೊಂಗರ ದೆಂವತಾ. ದೊಂಗರಾಚೆ ಮುಳಾಕ ಮ್ಹಾಂತಾರಿಲೆ ಘರ ನ್ಹಯವೇ ! ಘರಾಚೆ ಹುಂಬ್ರಾಕ ವಚುನು ದುದ್ಯೆ ಅಡಳತಾ, ರೊಪ್ ಮ್ಹೊಣು ಶಬ್ದು ಯೇವನು ದುದ್ದೆ ಭೆತ್ತುನು ದುದ್ಯಾಂತುಲೆ ಮ್ಹಾಂತಾರೀ ಭಾಯರ ಯೆತ್ತಾ. ಘರಾ ಬಾಗಿಲ ಕಾಣು ಭಿತರಿ ವತ್ತ.

****

14. ಸಿಂಡರೆಲಾ

-ಸೋನಿಯಾ

ಸಬಾರ ಕಾಳಾ ಪಯಲಿ ಏಕ ಗಾಂವಾಂತ ಏಕ ಸೊಬಿತ ಚೆಲಿ ಆಸಲ್ಲಿಂ. ತಿಚೆ ನಾಂವ ಎಲ್ಲಾ. ಎಲ್ಲಾ ಲ್ಹಾನ ಆಸತಾನಾಚ ತಿಚೆ ಆವಯ್ ಮರಣ ಪಾವಲಿ ದೆಕುನ ತಿಚೆ ಬಾಪಯ ದುಸರೆ ಕಾಜಾರ ಜಾಲೊ. ಆನಿ ಥೊಡೆ ಕಾಳಾನ ತೋ ಅಂತರಲೊ.

ಎಲ್ಲಾ ಅಪಣ್ಯಾಲಿ ದಾಕಟಿ ಆವಯ್ ಆನಿ ತಿಚೆ ಅಹಂಕಾರಿ ಭುರಗ್ಯಾಂಚೆ ಸಾಂಗಾತ ಜೀವನ ಕರತ ಆಶಿಲಿ. ಘರಾಚೆಂ ಸಕಡ ಕಾಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆನಚ ತಾಣಿಂ ಕರೊವಚೆ ಆಸಲೆಂ. "ದುವೊರಾಚೆ ನಳಿಂ ಪುಟ್ ಕರನ ಸಕಡ ಕಪಟಾ ವಯರ ಅಶಿಲೆ ಧೂಳ್ ಮಾರಲೆ ಕೀ ನಾಂ ? ಮ್ಹಾಜೆ ವಸ್ತ್ರಾ ಇಸ್ತ್ರಿ ಆತಾಂಚ್ ಕರುನ ದೀ." ಎಲ್ಲಾ ಸದಂಚ ಕರಿ ಆನಿ ಧೂಳ ಪುಸೊನ್ ಆಸತ ಮ್ಹಣು ತಿಕಾ ಸಿಂಡರೆಲಾ ಮ್ಹೊಣು ನಾಂವ ಪಡಲೆಂ.

ಏಕ ದಿವಸ ರಾಯಾಲೆ ಪುತಾನ ತೇ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಸಕಡ ತರನಾಟೆ ಚೆಲಿಯಾಂಕ ಏಕ ಗಡದ ಸಮಾರಂಭಾಕ ಆಪೊವಣೆ ಧಾಡಲೊ. ಸಕಡಾಂಕ ಭಾರೀ ಸಂತೋಷ ಜಾಲೊಂ. ಸಿಂಡರೆಲಾಚಿ ಧಾಕಟಿ ಆವಯ್ ಆನಿ ತಿಚೊ ಧುವೆಕಯಿ ಮಸ್ತ ಖುಷಿ ಜಾಲೊ.

ಸಿಂಡರೆಲಾಕಯಿ ರಾಯಾಲಿ ರಾವಳೆರಾಕ ವೊಚಾಂಕ ಮೊನ್ ಜಾಲೆ. ಜಾಲಯಾರ ತಿಚೆ ಭಯಿಣ್ಯಾನ ತಿಕಾ ಕಿಡಾಯಲೆಂ. ತೂಂ ಕಿತ್ಯಾಕ ಥಂಯ್ ? ತೂಂ ಘರಾ ಕಡೆಚ್ ರಾವ್ ಆನಿ ಧೂಳ್ ಪೂಸ. ತಿಚೆ ಧಾಕಟಿ ಆವಯನ ಬೋಚ್ ಮಾರ್ಲ್ಲಿ. ಸಮಾರಂಭಾಚೆ ದೀಸ ಆಯಲೊ. ಧಾಕಟಿ ಆವಯ ಆನಿ ಭಯಿಣಿಯೊ ಸಿಂಡರೆಲಾಕ ಘರಾ ಕಡೇಚ ಸೊಡುನು ಭಾಯರ ಸರಲಿ. ತಿಕಾ ಮೊಸ್ತ ದುಃಖ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ತೀಂ ರೊಡುಂಕ ಲಾಗಲಿ. ಅಚಾನಕ ತಿಕಾ ಏಕ ಜಗಬಾಸೊ ಉಜವಾಡ ದಿಸಲೊ. ಆನಿ ತೆಂ ಉಜವಾಡಾಂತಲ್ಯಾನ ಏಕ ಹಾಸಮುಖಿ ಯಕ್ಷಿಣಿ ಸಿಂಡರೆಲಾಚೆ   ಮುಖಾರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾಲಿಂ. ತಿಚೆಂ ಹಾತಾಂತ ಏಕ ಮಂತ್ರ ದಂಡ ಆಸಲ್ಲೆಂ. "ಕೋಣಗೇ ತೂಂ" ? ಸಿಂಡರೆಲಾನ ಅಜಾಪ ಜಾವನ ವಿಚಾರಲೆಂ. ಯಕ್ಷಿಣೀನ ಸಾಂಗಲೆಂ "ಹಾಂವ ತುಜಿ ದೇವತಾ ಆವಯ್. ತೂಂ ರಡುಂನಾಕಾ. ರಾವಳೇರಾಕ ವೊಚಾಂಕ ಹಾಂವ ತುಕಾ ಕುಮಕ್ ಕರತಾ". ಸಿಂಡರೆಲಾನ ರಡತಚಿ ಸಾಂಗಲೆ. "ಹಾಂವ ಕಶೆಂ ವೊತಾಲಿ. ಮ್ಹಜೆ ಕಡೆ ನೆಸುಂಕ ಕಿತೆಂಯ ನಾ", ಯಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಸಲಿಂ. ತಾಣಿಂ ವಾಲಿಚೆನ್ ಏಕ ದುದಿ ಕಾಡಲಿಂ. ದುದಿಯೆಕ ಮಂತ್ರ ದಂಡನ ಆಪಡಲೆಂ. ತೆದನಾ ತೇ ಮಂತ್ರಾನ ತಾಕಾ

16. ಆಂಬ್ಯಾ ರುಖಾರ ಮೆಲ್ಲೆಂ

- ಅನುಷಾ ಡಿ ಸೋಜಾ

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಎಕಳೊ ಧೈರ್ಯಾಧಿಕ ತರನಾಟೊ ಆಸಲೊ. ತೊ ಭೂತಾಂಕ, ಮೆಲ್ಯಾಂಕ ಪಾತ್ಯೆ ನಾತ್‌ಲೊ. ತಿ ಗಜಾಲ್, ಕಿತೆಂಗಿ ಚಿಲ್ಲರ್ ಮ್ಹಣ್‌ತೋ ಸಮಜಾತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ತೊ ತಕಲಿ ಪಾಡ್ ಕರಿನಾತ್‌ಲೊ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಜಾಲ್ಲಿಚ್ ತೊ ತಾಚ್ಯಾ ವ್ಹಡಿಲ ಮಾಂಯ್ಜಾ ಘರ ಗೆಲ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಹಳ್ಳೆ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ದಾಟ್ ರಾನಾಂಕ ಏಕ ವ್ಹಡ್ ಪರ್ವತ್ ಆಸಲೊ. ತ್ಯಾ ಪರ್ವತಾಚೆ ವಯಲಿ ಸುವಾತಾರ ಏಕ ಆಂಬ್ಯಾಚೊ ರೂಖ್ ಆಸೂನ್ ತಾಂತುಂ ಸಭಾರ ಭೂತ ಆನಿ ಮೆಲ್ಲಿ ಜಿಯೆತಾಲಿಂ, ಜಾಲ್ಯಾನ ತ್ಯಾ ರುಖಾಕ್ ಚಡೂನ್ ಕೊಣಯ್ ಆಂಬೆ ಕಾಡುಂಕ ವಚನಾತಲಿಂ.

ತ್ಯಾ ಹಳ್ಳೇಚೆ ಥೊಡೆ ತರನಾಟೆ ಸಬಾರ್ ಪಾವಟಿ ತ್ಯಾ ಆಂಬ್ಯಾ ರುಖಾಚೆ ಆಂಬೆ ಕಾಡುಂಕ ಸಾಹಸಿಕ್ ಕಾಮಾಕ್ ದೆಂವಲೆ. ಪೂಣ್ ತೆ ಆಂಬೆ ಕಾಡುಂಕ ಮ್ಹಣ್ ರುಖಾರ್ ಚಡತಾನಾ ಏಕ್ ಕ್ರೂರ ಸ್ವಭಾವಾಚೊ ತಾಂಬಡೆಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂಚೊ, ಪಾಂಯ್ ಪಾಟಿ ಪರತಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಏಕ ರುಖಾರ ಉಮ್ಯಾಳೊನ್ ಅಸೊನ್ ಥಂಯಕ್ ಗೆಲ್ಯಾಂಕ ಧಾಂವಡಾವನ ವತಾಲೊ. ಹಿ ಗಜಾಲ್ ತ್ಯಾ ಹಳ್ಳೆಚ್ಯಾ ಮಾಲಗಡಯಾಂಕ ಸಯತ ಕಳಿತ್ ಆಸಲಿ. ತೆ ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಥಂಯಚಾ ತರನಾಟ್ಯಾಂಕ ಸಾಂಗೊನ್ ಜಾಗವಣಿ ದಿತಾಲೆ.

ವ್ಹಡಿಲ ಮಾಂಯಗೆಲೆ ಘರಾ ಗೆಲ್ಯಾ ತರನಾಟ್ಯಾಂಕ ಹೀ ಗಜಾಲ್ ಕಳ್ಳಿ. ತೊ ತ್ಯಾ ಮೆಲ್ಲೆಂ ಆಸಚಾ ರೂಖಾಚೆ ಆಂಬೆ ಕಾಡಚ್ಯಾ ಸಾಹಸಾಕ ದೆಂವಲೊ. ಏಕ ದೀಸ್ ಸಕಾಳಿಂ ಉಠೂನು ಆಂಬ್ಯಾಚೊ ರೂಕು ಆಸಲ್ಯಾ ಪರ್ವತಾ ತವಶಿ ಚಡೊಂಕ್ ಲಾಗಲೊ. ತ್ಯಾ ದಾಟ್ ರಾನಾಂತ ತೊ ಎಕಳೊ ಎಕಸುರೇಚ್ ಚಲೊನ್ ವೆತಾಲೊ. ಮೊನ್ಸಾತಿ ಯೆವನ ಅಪಣಾಕ ಗ್ರಾಸಿತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಭಯ ಜಿರಾಂತ್ ತಾಚೆ ಥಂಯ್ ನಾತಿಲ ಪರತ್ ತ್ಯಾ ರುಖಾರ್ ಚಡೊನ್ ಆಂಬೆ ಕಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಏಕಿ ಸಾಹಸಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ದೆಂವಲೊ ತರನಾಟೊ ಕಸೊಯ್ ತ್ಯಾ ಪರ್ವತಾಚ್ಯಾ ವಯಲಿ ಸುವಾತೇಕ ಪಾವಲೊ. ತಾಕಾ ಮಸ್ತ ಪುರಾಸಣ ಜಾಲಿಂ. ತರಯಿ ಹೆಣೆ ತೆಣೆ ಭೊಂವಾತ್ ತ್ಯಾ ಆಂಬ್ಯಾ ರುಖಾಚೊ ಪಾತ್ತೊ ತಾಣೆ ಕೆಲೊ. ತ್ಯಾ ಆಂಬ್ಯಾ ರುಕಾ ಬೊಂವತಣಿ ಸಬಾರ್ ಆಂಬೆ ಆಸಲ್ಲೆಂ. ತೆ ಆಂಬೆ ತಾಕಾ ಆಂಗಯೆ

ಆಂಗಯೆ ಮ್ಹಣ್ ಆಪೊಯ್ಲೆ ಬರಿ ಜಾಲೆಂ. ಲಾಗಿ ಗೆಲೊ ಆನಿಕಿ ಲಾಗಿ ಗೆಲೊ. ಆಂಬೊ ಆಪಡತನಾ ಏಕ್ ಚಡ್ ವಾರೆ ವಳ್ಳೆಂ. ರುಖ್ ತಿಶಿನ್ ಹಿಶಿನ್ ಹಾಲೊಂಕ ಲಾಗಲೊ. ತೆದಳಾ ಆಂಬೊ ತಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ ಆಯಿಲ್ಯೊ. ತಾಣೆ ತೊ ಖೆಲ್ಲೊ. ಇತಲೊ ರೂಚ್ ಆಶಿಲೊಕಿ ತಾಣೆ ಆನಿ ಏಕ ಆಂಬೊ ಕಾಡಲೊ ಆನಿ ಖಾತಾಂ ಮ್ಹೊಣು ಚಿಂತನಾ ತಾಕಾ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯಿನ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ ಉಡಾಸಾಕ ಆಯಿಲೊ. ತಾಂಬಡ್ಯಾ ತಾಂಬಡ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಚೊ ಪಾಂಯ್ ಪಾಟಿಂ ಪರತಲ್ಯೊ ಮನಿಸ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಹಾಂಗಾ ಕೊಣಯ್ ನಾತ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಚಿಂತಲೆ ಮೆಲ್ಲೆಂಯಿ ನಾ, ಭೂತಯ್ ನಾ "ಮ್ಹಣು. ತೊ ಆಂಬೆ ಕಾಡುನು ಪಾಟಿ ಫರಾ ಗೆಲೊ. ಆನಿ ಹೆಂ ಪೂರಾ ಏಕ್ ಕಲ್ಪನ್ ಮಾತ್ರ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆ ಚಿಂತಲೆಂ. ತುಮ್ಹಿ ಮೆಲ್ಲೆ ಆನಿ ಭೂತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆಲ್ಯಾತ್ ಕಿತೆಂ ? ಹೆಂ ಪೂರಾ ಕಾಣಿಯೆಂತ್ ಮಾತ್ರ್.

****

17. ಏಕ ಚಲ್ಲೊ ಆನೀ ಏಕ ರೂಖ್

-ಚಂದನ ಪೈ

ಏಕ ಗಾಂವ. ತೆಂ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ಚಲ್ಲೊ ಆಶಿಲೊ. ತೇ ಚಲ್ಲೇಕ ಆನು – ಆಮ್ಮ ಕೊಣಯ ನಾಂತಿ . ತಾಗೆಲಿ ಘರಾ ಲಾಗೀಚಿ ಏಕ ಹೊಡಲೆ ರೂಖು ಆಶಿಲೊ ತೋ ದಿವಸು ತೆ ರೂಖಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಖೆಳನು, ಮೆಳನು ಆಸತಾಶಿಲೊ. ಆನೀ ತೇ ರುಖಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಫಳ ಖಾವನು ಆಸತಾಶಿಲೊ. ಏಕ ದಿವಸು ತೇ ಚಲ್ಲೊ ತೇ ರೂಖಾಲಾಗಿ ಯೆತಾ. ತೆದನಾ ತೊ ಚಿಕೆ ಹೊಡ ಜಾವನ ಆಸತಾ. ತೇ ರೂಖು "ಯೋ ಮಿಗೆಲೆ ಸಾಂಗಾತ, ಖೇಳ" ಮ್ಹಣತಾ. ತಾಕಾ ತೊ ಚಲೊ ಮ್ಹಣತಾ. "ಆತ್ತಾ ಹಾಂವ ಸಾನ ನ್ಹಂಯ್, ತುಗೆಲೆ ಸಾಂಗಾತ ಖೆಳುಕ . ಆತ್ತಾ ಹಾಂವ ಹೋಡ ಜಾಲಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಆತಾ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನ ಜಾವಕಾ. ಜಾಲಯಾರಿ ಮೆಗೆಲಾಗಿ ದುಡ್ಡು ನಾ," ತಾಕಾ ತೇ ರೂಖು ಮ್ಹಣತಾ, "ತೂ ಬೆಜಾರ ಕೊರನಕಾ, ಮಿಗೆಲಾಗಿ ದುಡು ನಾ. ಮಿಗೆಲೆ ಆಶಿಲೆ ಫಳಾಂ ವಿಕುನ ಯೆವಚೆ ದುಡವಾಂತ ಖೆಳಚೆ ಸಾಮಾನ ಘೆ" ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೊ ಚೆಲ್ಲೊ ವಗಿ ವಗಿ ಫಳಾಂ ಕಾಣು ಹೊರನು ವಿಕುನು ತಾಕಾ ಜಾಯ ಜಾಲ್ಲೆ ಖೆಳಣಿ ಘೆತ್ತಾ ಆನಿ ಖೆಳತಾ.

ತಶಿಂ ಸುಮಾರ ಕಾಳ ನಂತರ ತೊ ಚಲ್ಲೊ ಹೋಡ ಜಾವನ ತಾಕಾ ವಾರಡಿಕ ಜಾತ್ತಾ. ಚೆರಡುಯ ಜಾತಾ ತೆದನಾ ತೋ ರುಖಾ ಲಾಗಿ ಯೆತ್ತಾ . ತೆದನಾ ತೊ ರೂಖು ಮ್ಹಣತಾ "ಯೋ ಮಿಗೆಲೆ ಸಾಂಗಾತ ಖೇಳ" ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ತೋ ಮ್ಹಣತಾ, "ಮ್ಹಾಕಾ ಖೆಳೂಕ ವೇಳು ನಾ ಆನೀ ಮ್ಹಾಕಾ ಮಿಗೆಲೆ ಖಾತಿರ ಘರ ಬಾಂದೂಕಾ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ತೇ ರೂಕು ಮ್ಹಣತಾ "ಮೆಗೆಲೊ ಫಾಂಟೆ ಪೂರಾ ಕಾಣ ಘೆವನ ಚಂದ ಏಕ ಘರ ಬಾಂದಿ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೊ ತಶೀಂಚಿ ಕರತಾ.

ತಶೀಂ ಆನಿ ಸುಮಾರ ವರಸಾ ನಂತರ ತೊ ವಾಪಾಸ ಯೆವನು "ಆಜಿ ಮಸ್ತ ಥಗೊ ಆಸಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ದೋಣೀಲಿ ಬಯಸೂನು ಭೊಂವಚಾ ವಚುಕಾ" ಮ್ಹಣು ಆಶಾ ಆಸಾ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ತೇ ರೂಖು ಸಾಂಗತಾ "ದೋಣೀಕ ಜಾವಕಾ ಜಾಲೆಲೆ ರಾಕುಡು ಆಸಾ. ತೆ ತೂಂವೆ ಕಾಣು ಘೆವನು ದೋಣೀ ಕರೂನು ಘೆ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೊ ತಶೀಂಚಿ ಕರತಾ.

ನಿಮಾಣೆ ತೊ ಮ್ಹಾಂತಾರೋ ಜಾತ್ತಾ, ತೆದನಾ ಹಳೂಚ ತೆ ರೂಖಾ ಲಾಗಿ ಯೆತಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಪುರೋ ಜಾಲಾಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ಬಸಚಾಕ ಏಕ ಜಾಗೊ ಜಾಯ ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ತೋ ರೂಖು ಮ್ಹಣತಾ, ಪುಡಲೆ ಕಾಲಾಚೆ ರೂಕಾಂಚೆ ಮೂಳ ಘಟ್ಟಿ ಆಸತಾ. ತಶಿಂ ಜಾವನು ಮಿಗೆಲೆ ಮ್ಹಣಚೆ ಪಾಳ ಮಾತ್ರ ಆಸಾ. ತೆ ಪಾಳಾರಿ ಯೆವನು ಬಯಸ" ಮ್ಹಣು ಬೆಜಾರ ಕರನಾಶಿ ಖುಷಿ ಖುಷೀಲಿ ಸಾಂಗತಾ. ತೇ ಚಲ್ಯಾಕ ರುಖಾನ ಪಾಳಾಂ ತಕೂನು ಫಳಾಂ ವರೆಂ ಸಕಡ ದೀವನು ಆಪಣಾಲಿ ಜೀವನ ತ್ಯಾಗ ಕೆಲೆಂ.

****

18. ನೀಳ್ ಕೊಲೋ

-ದಿಲೀಪ್ ಕಾಮತ

ಏಕ ಪಾವಟಿ ಏಕ ರಾನಾಂತ ಏಕ ಕೋಲೋ ಖಾವುಂಕ ಕಿತೆಂ ತರಿ ಮೆಳತಾಗೀ ಮ್ಹಣುನ ಸೊದುನ್ ಭೊಂವಂತ ಆಸಲೊ. ತೇ ದೀಸ ಭಾರೀ ವಾಯಿಟ ದೀಸ ಮ್ಹಣುನ ದಿಸಲೆ ತಾಕಾ. ತೇ ದೀಸ ತಾಕಾ ಏಕ ಘಾಸ ಥಾಂಯ ಖಾವುಂಕ ಮೆಳುಂಕ ನಾ. ವಾಟೆನ ಆನ ಭುಕೆನ ಭೊವಂತ ಭೊವಂತ ತೊ ಏಕ ಗಾಂವಾಂಕ ಯೆವನ ಪಾವಲೊ. ತಾಕಾ ಭುಕೆನ ಜೀವಾರ ಆಯಲೊ. ಕಿತೆಂ ಪ್ರಾಣಿ ಖಾವುಂಕ ಮೆಳು ನಾತಲ್ಯಾನ ಜೀವ ಸೊಡಚಾರ ಪಾವಲೊ. ಗಾಂವಾ ಭಿತರಿ ವೆತನಾ ಕಾಯಿಪುಣಿ ಖಾಣಾಂ ರಸ್ತೆರ ಶಿಂಪಲಿ ದಿಸಲೆ. ಕೊಲೋ ಧಾವುನ ವಚೊನ ತೇ ಖಾವುಂಕ ಸುರು ಕೆಲೊ. ಅಚಾನಕ ಏಕ ಸುಣ್ಯಾನ ತಾಕಾ ಪಳೊವನು ಭೊಂಕುಕ ಶುರು ಕೆಲೆಂ. ಕೊಲೊ ಧಾಂವುನ ಗೆಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರ ಸುಣೆ ತಾಚೆಂ ಪಾಟಿಂ ಲಾಗಲೆ. ಮಡವಾಳಚೆಯ ಘರಾಂತ ಮಡವಾಳ ಚೊಗೆಕ ನೀಳ ರಂಗ ಘಾಲತಾಲೊ. ಕೋಲೊ ಧಾಂವಂತ ಯೆತಾನಾ ನೀಳ ರಂಗಾಚೆ ಏಕ ಪೀಂಪಾಂತ ಪಡಲೊ. ಭಾಯರ ಯೆವುನ ಪಳಯತಾನಾ ಆಂಗ ಭರ ನೀಳ. ತೋ ಏಕ ಮುಲ್ಯಾಂತ ಬಸಲೊ. ಕಾಳೊಕ ಜಾತಾನಾ ಭಾಯರ ಯೆವನು ಸುಣ್ಯಾಂಕ ಭೀವನು ರಾನಾಕ ಧಾಂವುನ ಪಾವಲೊ. ರಾನಾಂತ ಉರಲಿ ಮೊನಜಾತಿ ನೀಳ್ ಕೊಲಯಾಕ ಪಳೊವನು ಭಯಾನ ಧಾಂವಲಿ. ಕೋಲೊ ತೆದಳಾ ಚಾಣಾಕ್ಷ ಪಣ ದಾಖಯತ. "ಮ್ಹಾಕಾ ದೆವಾನ ಧಾಡಲಾಂ. ಹಾಂವ ಮ್ಹಳಾರ ತುಮಗೆಲೊ ಮೋಗಾಚೊ, ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗಚೆವರಿ ತುಮ್ಹಿ ಕೆಲಯಾರ ತುಮಕಾ ಕಾಂಯಿ ಕಷ್ಟ ಯೆವುಂಕ ನಾ". ತಾಕಾ ಮೊನಜಾತಿನಿ ಕೆದಳಾಯ ಉದಾಕ ಆನಿ ಜೆವಾಣ ಹಾಡುನ ದಿವಚೆ. ತೆದಳಾ ಕೊಲ್ಯಾಕ ಕಾಂಯಿ ಚಿಂತ ನಾತಲಿ. ಏಕ ದೀಸ ಸಾಂಜೆ ವೆಳಾರ ಕೊಲೊ ಏಕ ಊಂಚ ಫಾತರಾರ ಬಯಸುನ ಉರಲಲೊ. ಮೊನಜಾತಿ ತಾಚಾ ಸುತ್ತಾ ಬಸತಾಲಿ. ಆನಿ ತೋ ಏಕ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗೂಕ ಲಾಗಲೊ. ತೆದಳಾ ದೂರತಾಕುನ ಕೊಲ್ಯಾನಿ ರಡಚೆ ಆಯಕಲೆ. ತೆದಳಾ ಕೊಲ್ಯಾಕಯ ತಾಳೊ ಕಾಡಚೆ ಉಮೆದ ಆಯಿಲೊ. ಆನಿ ತೋ ಉಬೇರಾವುನ ಆವಾಜ ಕಾಡುಂಕ ಸುರು ಕೆಲೊ. ತೆದಳಾ ಉರಲಿ ಮೊನಜಾತಿಂಕ ಹ್ಯಾ ನೀಳ ಪ್ರಾಣಿ ನ್ಹಯ್, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಲೊ ಮ್ಹಣುನ ಸಮಜಲೆ. ತೆದಳಾ ಕೊಲೊ ಧಾಂವುಕ ಶುರು ಕರತಾ, ಉರೆಲಿಲಿಂ ಮೊನಜಾತಿ ತಾಚಾ ಪಾಟಲ್ಯಾನ ಧಾವಲಿ. ಕೊಲ್ಯಾಕ ಧಾವುನ ಧಾವುನ ಪುರೊ ಜಾತಾ, ತೊ ಹಾರವತಾ.

****

19. ವಾಗಾಚೊ ಆಕಾಂತ್

-ಫ್ಲೆನ್ ಪಿಂಟೊ

"ಶೆಣಾಂತ್ಲೊ ಕಿಡೊ ಶೆಣಾಂತ್ ರಾವಾನಾ ! ಆನಿ ಕೀಡ್ ಮೆಲ್ಲಿಂ ಹಿಂ ತೊಂಡಾನ್"! ಮ್ಹಣ್ಜೆ ದೋನ್ ಲಾಯೆಕ್ ಗಾದಿ ಆಹಾತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪೂರ್ವಜಾಂನಿ ಕೆಲ್ಯೊ. ತ್ಯೊ ಸಮಾ ಲಾಗು ಜಾತಾತ್. ಕೊಣಾಂಕ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪೆದ್ದಾ ಪಾಸ್ಕುಕ್. ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ, ಸುಶೆಗಾತ್ ಅಪಲ್ಯಾ ಬಿಡಾರಾಂತ ರಾವೊನ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯನ ಸಾಂಗಲ್ಲೆ ಕಾಮ ಕರಚೆ ಸೊಡುನ ಸಗಳೊ ವೇಳ "ಕಾರಸನ್ನೆ ಪೂರಸನ್ನೆ" ಮ್ಹಣುನ ಗಾಂವ ಭೊಂವೊಂಕ ವೊಹಾನ, ವಾಟೇನ ವೆಚ್ಯಾ ವಾಗಾ ಅಪಣ್ಯಾಕ ಖಾಗಾ" ! ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಬೊರಿ ಅಪಲಿ ಜೀಬ ವಾರಯ್ಯಾರ ಘಾಲುನ ತ್ಯಾ ಅಟ್ಟಂಗ ಚೊರಾಂಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಸಂಪೊಡಲೊ ಮುಳ್ಯಾರ !ಪಿಸಾಂಟ್ಟ್ ನ್ಹಯಗೀ ತೋ.

ಸಾಂಪಡಲ್ಯಾರ್ ತೆ ಕಾಡನ ಘಾಲ್ಲೆ. ಚೋರ್ ತಾಕಾ ಅಪಣ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಅಪೊವನ ವ್ಹರೂನ ಚಲ್ಲೆತ್ ಚಲೊನ್ ಕಾಲೆಂ ಕೆಲೆಂ ತಾಣೆ ಗೊತ್ತಾಯೆ ? ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುಂಯ್‌ರಾಕ್ ಪಾವಲಾಂ ಉಪರಾಂತ ಪೊಟಾಕ್ ಇಲ್ಲೊ ಶೀತ್ ದೀವ್ನ್ ತಾಕಾ ನಿದಾಯ್ಲೊ ತ್ಯಾ ರಾತಿಂ. ದುಸರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಶೆಳೆಂ ಶೀತ್ ಆನಿ ದೋನ್ ಬಾಜಲ್ಯೊ ಸೊಕ್ಯೊ ಕಾಂಪಿ ದಿಲೊ. ಆನಿ ಕಲೆಂ ಮುಣಿ ಕರನು ಯಾ ಚಿಕನಾಸೀಕ ಜೈಲಾಕ ಧಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಆಲೋಚನ ಕರುನ ಸಾಂಜ ಜಾತಾನಾ ತಾಕಾ ತ್ಯಾತ್ ಗರ್ದನಾಚ್ಯಾ ಗೊಟ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಆಪೊವನ ವ್ಹರನ ತಾಣೆ ಕಾಲೆಂ ಸಾಂಗಲೆ ಮ್ಹಣತಾತ್ ತುಮ್ಹಿ ?

"ಅಳೆರೆ ಆಪಾ ! ಆತಾಂ ತುಂ ಗೊಟ್ಯಾಕ ರಿಗೊನ್ ಥಂಯ್ ಆಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಧಾಟ್ಯಾ ಮೊಟ್ಯಾ ಭೊಕರ್ಯಾಕ ವ್ಹಾವೋವನ ಹಾಡಿ. ಆಮಿ ಹಾಂಗಾತ್ತ್ ರಾಕೊನ್ ರಾವತಾತ. ಯ್ಯಾ ಪೊರಿಕೆಸೆಂತ್ ತುಂ ಜಿಕಸಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಭಾರೀ ಹುಶಾರ್ ಚೋರ್ ಜಾತಾಲೊಯ್ ಆಮಿ ತುಕಾ ಬೊರಶೆಂ ಇನಾಂ ದಿತಾಂವ್" ಮ್ಹಣಾಲೆ.

ಅಪಲ್ಯಾಕ ಬೊಬೊ ಮಳ್ಯಾರ ಭಾರಿ. ಬೊಬೊ ಕರನ ದಿಲಯಾರ್ ಬೊರೆಂ ಮಾಮಗೊಂ ! ಕಳಯಲೆಂ ಪೆದ್ದಾ ಪಾಸ್ಕುನ್.

"ತಾಕಾ ಫಿಕಿರ್ ಕರಿನಾಕಾರೆ ಆಪಾ, ತೆಂ ಗಮ್ಮತ್ ಮುಟ್ಲಿ ಮೆಳ್ತಲಿಂ ತುಕಾ" ಮುಣ್ ವ್ಹೊಡ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗೊನ್, ಮೊತಿ ಚಿತ್ತರತ್–"ಜೈಲಾಂತ್ ಮುಟ್ಟಿ ಖಂಡಿತ್

ಮೆಲ್ಲಾಲಿಂ" ಮ್ಹಣ್ ಅಪ್ಣಾಂಯಿತ್ಲಾಕ್ ಹಾಸಲೊ. ಕೋಣ್! ತ್ಯಾ ಚೋರಾಚೊ ಮುಖೇಲಿಂ, ಆಯಕುನು ಲಾಳ್ ಗಳಲಿ ತಾಚಾ ತೊಂಡಾ ಥಾವ್ನ್ . ಧೈರ್ಯಾನ ಗೆಲೊ ಗೊಟ್ಯಾಚೊ ಕೊವಡೆಲಾಗಿಂ ಕಹಲ್ಯಾಕ ಮಳ್ಯಾರ, ಆದಲ್ಯಾ ರಾತಿಂ ಚೋರ್ ಯೇವನು ಎಕೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕೆಕಾ ಬೊಕ್ರ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಾವೆಂಯ್ತಾನಾ ಪಳೆಲೆಂಗೀ ನಾ ತ್ಯಾ ಪಾಸ್ಕುನ್ ? ದೆಕುನ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಭಾರಿ ಸಲಿಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್ಲೆ ತಾಣೆ, ಕೊವ್ಡಿ ಕಾಡ್ನ್ ಭಿತರ್ ತಿಳ್ಟಾನಾ ಗೋಟೊ ಖಾಲಿ ! ಎಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ರೊನಾ. ಮೊದ್ಯಾನೆ ರಾತಿಂ ಯೆಂವಚ್ಯಾ ಬದಲಾಕ ದರಣಿಕ ಕಾಳೊಕ್ ಪಡತಾನಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಚೋರ್! ಕಾರಣ ಕಾಲೆಂ ಗೊತ್ತಾಯೆ ? ಆದಲ್ಯಾ ರಾತಿಂ ಬೊಕ್ರಾಂಚಿ ಚೊರಿ ಜಾಲೆಂ ನಿಮ್ತಿಂ, ಯ್ಯಾ ರಾತಿಂ ಗೊವಳಿ ಜಾಗ್ರುತ್ ಆಸತೆಲೆಂ. ಆನಿ ಚೋರ್ ಆಯಲ್ಯಾರ ತಾಕಾ ಧರತಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ತಾಂಕಾಂ ಗೊತ್ತಾಹಾಲ್ಲೆ. ಆತಾ ಹೊ ಪಿರ್ಕಿ ಚಡೊ ತ್ಯಾ ಕುರುಬಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ ಸಾಂಪಡತಾಲೊ ಆನಿ ತೆ ತಾಕಾ ಸಿಪಾಯಾಂಚಾ ಹಾತಾಂಕ ದೀವನು ಜೈಲಾಂತ ಘಾಲಯತಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಕಾ ಗೊತ್ತಹಾಲ್ಲಿಂ ದೆಕುನ್ ತೆಂ ಥಂಯ್ ಥಾವನ ಪಿಡ್ಸೊ ! ತೆಂ ಚೋರ್ ಸೀದಾ ಅನ್ಯೇಕಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆಂ ಚೊರೊಂಕು. ತೆಲ್ಯಾನ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಇಲ್ಯಾನ್ ಕಲಿ ಫಡಲೆಯ್ಯಾ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್. ಎಕೀ ಬೊಕ್ರೊ ನಾಮೂ. ಆತಾಂ ಕಿತೆಂ ವಾಟ್ ಮ್ಹೊಣ್ ತಾಚೊ ಗೊಂಟೊ ಮಾಂಡೊ ಖರ್ಪಿತಾನಾ ಏಕ ಆವಾಜ್ ಜಾಲ್ಲೊತ್ ಕಾನ್ ನೀಟ್ ಕರ್ತಾನಾ ಗೊವ್ಳಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬೊಕ್ರಾಂಕ್ ಅಂಬುಡ್ನ್ ಹಾಡ್ಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಥಾಚ್ಯಾ ಮೊತಿಕ್ ಫೆಲೆಂ. ಗೊಟ್ಯಾ ಥಾವನ ಭಾಯರ ಧಾವುಂಕ್ ಆಲೋಚನ ಕರ್ತಾನಾ, ಗೊವ್ಳಿ ಯೇವನ ಪಾವ್ಲೆತ್. ಗೊವ್ಳಿ ಬಾಯರ ಪಾಸ್ತು ಭಿತರ್! ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಲೆಂ ಪೊಂಜಿತ್ ಮುಟ್ಟಾಂತ್ ತುಮ್ಹಿ ? ಪಾಪು !

"ಏ ಸಾಯ್ಬಾ ಸಾಲ್ವಾದೊರಾ ! ಕೆಲಿ ಗಿರಾಬ್ಚಾರೆ ಯ್ಯೊ ! ಏ ಆವಂಕಾರ್ ಮಾಯೆ ರಾಕ್ ಮಾಯೆ, ಜಲ್ಮಾಂತ್ ಚೊರನಾ ಅಪುಣ್ . ಕಲೆಂಯಿ ಚೊರೊನ್ ಚೋರ್ ಮ್ಹೊಣು ಚಿಂತುನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಘಾಟಿಚೆಂ ಮೀಟ್ ಕಾಡುಂಕ ಆಹಾತ್ ಯ್ಯೊ ಯ್ಯೊ ಹರಾಮಿ ಕುರ್ಬಾಂ!" - ಮ್ಹಣ್ ಮೊತಿಂತ್ ಚಿಂತುನ್ ವಯ್ರ್ ಬೊಸೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾ "ಆವಯ್ ಪುತಾಕ್" ಪಾಸ್ಕುನ್ ಗುಂಡಾಯೇನ ಪಳೆಯಿಲೆ ಮ್ಹಣ್ದಿಸ್ತಾ. ತಾಣಿ ತಾಕಾ ಏಕ ಬಚವೆಚಿಂ ವಾಟ್ ದಾಖಯತ. ತಿಂ ವಾಟ್ ಖಂಚಿ ಮೋಣ್ ಸೊದುಂಕ ಲಾಗಲೊ. ತ್ಯಾ ಗೊಟ್ಯಾಕ ಏಕ ಮಾಳೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಸರಾಗ ತ್ಯಾ ಮಾಳ್ಯಾರ ಚಡಲೊ. ಬಚ್ಚಾವ್.

ಬೊಕ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಕುಡಾವ್ನ್ ಗೊವ್ಳಿ ಅರ್ಶೆ ಬರಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಿಡಾರಾಕ ಗೆಲೆನಾಂತ್. ತೆಂ ಥಂಯಿತ್ ರಾವೊನ ಅಪಾಪ್ಲೊ ಹಾತ್, ಪಾಂಯ್ ದುಂವೊನ ಅಪಾಪ್ಲ್ಯಾ ಬುತಿ

ಸೊಡೊವನ ಜೆಂವಕ ಲಾಗಲಿ. ಜೆವನ ಜಾಲ್ಲೆ ಉಪರಾಂತ್ ಭಾಯರ ವಚೊನ್ ಮುತೂನ್ ಯೇವನ ಥಂಯ್ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್ ಆಸಲ್ಯೊ ಮಾಂದರ್ಯೊ ಸೊಡಾವನ ಆಡ ಪಡಲ್ಯೊ. ಚೋರ ಯೆತಾತ್ ಮ್ಹಣು ದಾಂಡೊ ಆನಿ ತೋಣ್ಟೆ ಫೆವನು ರಾಕುನ ರಾವ್ಲೆ. ನೀದ್ ಯೊಗೊಜೊ ಮ್ಹಣು ಏಕಾ ಮಾತಾರ್ಯಾನ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ಚಿ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗಲಿ . ಹುಂ ಕುಟ್ಟಿಲೆ ಬೊರಿ ಮಾತಾರ್ಯಾಂಚಿ ಕಾಣಿ ಲಾಂಬ್ಲಿ ಕಾಂಯ್ ಕಾಂಯ್ ಹನುಮಂತಾಚ್ಯಾ ಶಿಮ್ಟೆಬೊರಿ ! ತೆದಳಾ ಎಕೆಕ್ಲೊತ್ ಸರ್ಗಾ ಮಾಂಕ್ಡಾ ಬೊರಿ ಸೊಪ್ಣಾಂತ್ ಖೆಳಂ ಖಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ ಹುಂ ಕುಟ್ಟಿಲೆಂ ರಾವ್ಲೆಂ. ಪಾಪ್ ! ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರ ಸಗ್ಳೊ ದೀಸ್ ಬೊಕ್ರ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ ಧಾವೊನ್ ಪುರೊ ಜಾಲ್ಲೆ. ಮಾಗಿರ್ “ಕಾಣಿ ಕಾಣಿ ಕಾಂತ್ತಾ, ಬಾಂಯ್ ವೊಟ್ಲಾರ್ ಅಂತ್ತಾ ! ಹೊಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ಚಿ ಕಾಣಿದಾಂವ್ತಾ ! ಮುಳ್ಳೆಬೊರಿ ಮ್ಹಾತ್ಯಾರ್ಯಾಂಚಿ ಕಾಣಿ ರಾವ್ಲಿ. ತೊಯಿ ಆಡ ಪೊಡ್ಲೊ ಆನಿ ರೂಕ್ ಚಿರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾಳ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಪಾಸ್ಕು ಆಂಗಾ ಥಾವನ ಕಶಿಯಿಂ ಮುಣಿಂ ಭಾಯರ ವೊಸಾಜೆಂ ಮ್ಹುಣ್ ಗೂಡ್ ತುಕ್ತಾನಾ ಸಣಿಸಣಿ ಮುಣ್ ಖಂಯ್ ಥಾಂವನಗೀ ಏಕ ವಾಗ್ ಗೊಟ್ಯಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ಲೊತ್. ವಾಗಾಕ್ ಪೊಳೆಯೇವ್ನ್ ಭಿಯೊನ್ ಲೆಂಡಿ ಗುರ್ಲ್ಲಡ್ಲಿಂ ಪಾಸ್ಕುಚಿಂ ! ವಾಗು ಏಕ್ ಬೊಕ್ರಾಂಕ್ ದೊರೊಂಕ್ಕೀ ಗುಜೊ ಝುಡೊಂಕ್ ಸಮಾ ಜಾಲೆ. ಸಿದಾ ವಾಗಾಚ್ಯಾ ಪಾಟರಿತ್ತ್ ಪಡ್ಲೊ ! ಪುನೆಗೆಲ್ಲೊ ! ಏ ಪೊರಾಸ್ಕ್ ಸಾಯ್ಬಾ! ಕಲಿ ಪೊಂಜಿತ್ ಯೇ ? “ಏ ದೆವಾ ಕಲಿ ಪೊಡ್ಲೆ ಮುಜ ಪಾಟಿರ್,” ಮುಣ್ ರಡಲೊ ಪುಕ್ಕೆಲಾ ವಾಗ. ಮುಣ್ ಶಿಮ್ಟಿ ಪೊಂದಾಕರ್ನ್ ದಾಂವ್ಲೊ ವಾಗ್ ರಾನಾಕ. ತಿತ್ಲ್ಯಾರ್ ಗೊಂವ್ಳ್ಯಾಂನಿ, ಆವಾಜ್ ಆಯಕುನ್ “ಚೋರ್ ಚೋರ್ ಮುಣ್ ಗಲಾಟೊ ಕೆಲೊ. ವಾಗ್ ಆನಿಕಿ ಜೋರ್ ಧಾಂವಲೊ. ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಟಿವಯಲೊ ಪಾಸ್ಕು ಬಿಯಾನ ಪೆಂಪಾರೆ ವಜೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ಕಾಂಯ್ ಪುರ್ಸತ್ ನಾಸ್ತಾ, ತೆಂ ಆಯ್ಕುನ್ ವಾಗ್ ಆನಿಕೀ ಜೋರ್ ಧಾಂವ್ಲೊ. ಕಡೇಕ್ ಕಲಿ ಜಾಲಿ ಮುಣ್ ಮುಟ್ಟಾಂತ್ ತುಮ್ಹಿ ? ಏಕಾ ರೂಕ ವರ್ಯ ಜಂತ್ಯೊ ಉಮ್ಕಾತ್ತಲ್ಯೊ ಪಾಸ್ಕು ಸಿದಾ ತ್ಯಾ ಜಾಂತ್ಯಾ ಮದೆ ಶಿರ್ಕುನ್ ಉಮ್ಕಾಳುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ವಾಗು ಮಾತ್ರ್ ತ್ಯಾ ಮೆಲ್ಯಾ ಥಾಂವನ ಬಚಾವ್ ಜಾಲೊ ವಾಂಚುನ್ ಉರಲ್ಯಾರ್ ಜಿಕ್ ಮಾಗುನ ಖಾವಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ ಕುಲ್ಯಾಂಕಾ ಪಾಂಯ್ ದೀವನ ಥಂಯ್ ಥಾವನ ಪರಾರಿ ಜಾಲೊ.

****

೨೦. ಗಂಧರ್ವ ಸೇನ

- ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಭಟ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತ ಏಕಲೊ ರಾಯ ಆಶಿಲೊ ತೋ ರಾಯು ಏಕ ದಿವಸ ಗಾಂವಚಾ ಸಕಡ ಲೊಕಾಂಕ ಮೆಳೊವನ ದರಬಾರ ಶುರು ಕರತಾ. ತೆಂ ವೆಳಾರಿ ಮಂತ್ರಿ ಖಂಯ ದಿಸನಾ, ಖಂಯ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣು ಮುಖಾರ ಮಾಕ್ಷಿ ಪಳಯತಾನಾ ರಾಯಸಭೆಚೆ ಮುಖಾರ ಥಾವನ ಮಂತ್ರಿ ಬೋಬ ಮಾರತಚಿ ರಡತಾ ಯೆವಚೆ ಪಳೊವನ ರಾಯಾಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾತ್ತಾ. ಆನಿ ಮಂತ್ರೀಕ ರಡಚಾಕ ಕಾರಣ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣು ವಿಚಾರತನಾ ಮಂತ್ರಿ ಸಾಂಗತಾ "ಆಮಗೆಲೊ ಗಂಧರ್ವಸೇನ ಮೆಲ್ಲೊ " ಮ್ಹಣು.

ತೆ ಆಯಕೂನು ರಾಯಾಕ ಮಸ್ತ ಬೇಜಾರ ಜಾವನ ತಾಕಾಚಿ ರಡಣೆ ಯೆತ್ತಾ. ಆನೀ ತೊ ಘೋಷಣ ಕರತಾ ಆಮಗೆಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂತ ಏಕ ಹಪ್ತೊ ಶೋಕಾಚರಣ ಕರಕಾ. ಖಂಚೆಯ ಚಾಂಗ ಕಾಮ ಕರಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹಣು. ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ರಾಜ್ಯಾಂತ ವ್ಹಾರಡೀಕ, ಮುಂಜಿ, ದೆವಾಕಾಮ ಕರೂನಜ್ಜ ಮ್ಹಣ ಸಾಂಗತಾ. ತಾಜೆ ಭಿತ್ತರಿ ತಾಗೆಲ ಬಗಲೇನ ಆಶಿಲೊ, ಮಂತ್ರಿ ಮಾತ್ತೆ ಘುವನ ಸಕಲ ಪಡತಾ. ತೆದನಾ ವೈದ್ಯಾಂಕ ಆಪೊವನ ಮಂತ್ರೀಕ ವಕದ ದೀವನ ಚಂದ ರೀತೀರಿ ಪಳೊವನ ಫೆವಕಾ ಮ್ಹಣು ಆಜ್ಞಾ ಕರತಾ. ರಾಯ ರಾಣೀಲಿ ಅಂತಃ ಪುರಾಕ ರಡತಚಿ ವತ್ತಾ.

ರಾಯು ರಡತಾ ಆಯಿಲೆ ಪಳೊವನು ರಾಣೀ ರಾಯಾ ಲಾಗಿ ತುಮಗೆಲಿ ರಡಣೇಕ ಕಾರಣ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹೊಣು ವಿಚಾರತಾ. ಆನೀ ರಾಯಾನ ದುಃಖಾಂತ ಆಸತಾನಾ ಆಮೀ ಸಮೇತ ದುಃಖಾಂತ ಆಸೂಕಾ ಮ್ಹಣು ರಾಣೀ ಆನೀ ರಾಣೀಲಿ ಸೇವಕಿ ಸಗಳೆ ರಡಚಾಕ ಪ್ರಾರಂಭ ಕರತಾತಿ. ತೆ ವೆಳಾರಿ ಮಸ್ತ ಬುದವಂತ ಆಶಿಲೆ ಸೇವಕಿನ ರಾಣೀಲಾಗಿ ವಿಚಾರಲೆ "ಹೆ ಆಮಗೆಲಿ ರಾಯಾಕ ಆನೀ ಗಂಧರ್ವ ಸೇನಾಕ ಕಸಲೆ ಸಂಬಂಧ"? ಮ್ಹಣು. ತೆದನಾ ರಾಣೀ ಸಾಂಗತಾ, "ಹಾಂವ ತೇ ಕಸಲೆ ವಿಷಯು ಜಾಣ ನಾ. ಹಾಂವ ರಾಯಾಲಾಗಿ ವಿಚಾರನ ಸಾಂಗತಾ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗುನ ರಾಣಿ ರಾಜಮಹಲಾ ಕಡೆ ವತ್ತಾ. ಆನೀ ರಾಯಾಲಾಗಿ ನಿಮಗಿತಾನಾ ರಾಯ ತಶಿಂ ಜವಾಬ ದಿತಾ. ಆನಿ ಮಂತ್ರಿಕ ಆಪೊವಣೆ ಧಾಡತಾ. ಥೊಡೆ ಆರಾಮ ಕರೂನ ಜೀವ ಸುಧಾರಸಿಲೆ ಮಾಗಿರಿ ರಾಯಾಲಾಗಿ ಗೆಲೆ ತೆದನಾ ರಾಯು ಮಂತ್ರಿ ಕಡೆನ ವಿಚಾರತನಾ ಮಂತ್ರಿ ತೆಚೀ ಜಾಪ ದಿತ್ತಾ. "ಹಾಂವಯ

ಜಾಣನಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ಆಮಗೆಲಿ ಸೇನಾಧಿಪತಿನ ಹೆಂ ವಿಷಯು ಕಳಯಲಿ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ರಾಯು ಸೇನಾಧಿಪತಿಕ ಆಪೊವಣಿ ಧಾಡತಾ. ತೆದನಾ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಸಾಂಗತಾ. "ಹಾಂವ ಸಕಾಳಿ ತಳೆ ಲಾಗಿ ನ್ಹಾವಚಾಕ ಗೆಲಿಲಿ ತೆದನಾ ಥಂಯ ಆಂವಗಲಿ ಉಂಬಳತಾ ಆಶಿಲಿ ಮಡಿವಾಳಚಿ ರಡತ ಆಶಿಲಿ . ತಿಕಾ ವಿಚಾರತಾನಾ ತಿಣೆ ಆಮಗೆಲೊ ಗಂಧರ್ವ ಸೇನ ಮೆಲೊ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗಲೆಂ" ಮ್ಹಣತಾ.

ತೆಂ ಆಯಕೂನು ರಾಯಾಕ ಆನಿಕಯ ಕೋಪು ಚಡತಾ ಆನೀ ಮಂತ್ರಿ, ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಸಾಂಗತಾ ಮೇಳನು ಮಡಿವಾಳಚಿಲೆ·ಘರಾಕ ವತ್ತಾ ಆನೀ ಘರಾಚೆ ದಾರ ಬಡಯತಾ. ಆನೀ ದಾರ ಉಗತೆ ಕೆಲೆ ಮಡಿವಾಳಚಿಲಾಗಿ ಗಂಧರ್ವಸೇನ ಕೊಣ ? ಮ್ಹಣು ವಿಚಾರತಾ, ತೆದನಾ ಮಡಿವಾಳಚಿ ಸಾಂಗತಾ "ಮೆಗೆಲೆ ಪುತ್ತಾ ವರೀಚಿ ಆಶಿಲೊ ಎಕ ಮಿಗೆಲೆ ಮೊಗಾಚೆ ಗಾಡ್ಡವ" ಮ್ಹಣತಾ ! ತೆಂ ಆಯಕೂನು ರಾಯಾಕ ಮಸ್ತ ಕೋಪು ಯೆತ್ತಾ ಆನೀ ರಾಗಾರ ಮಂತ್ರೀಕ ಆನೀ ಸೆನಾಧಿಪತಿಕ ಸೊವತಾ. ರಾಯಾಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮೂರ್ಖತಾ ವಿಷಯಾನ ಮಸ್ತ ಲಜ ದಿಸತಾ. ಆನೀ ಕೆದನಾಯಿ ಆಮ್ಹೀ ಆಲೊಚನ ಕರನ ಉಲೊವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಮನಾಂತ ವಿಚಾರ ಕರತಾ.

****

21. ಲೊಕಾಂಡ್ ಖಾವಚೊ ಉಂದಿರ

- ರೋಜಿನಾ ಮೆಂಡೊನ್ಸಾ

ಸಬಾರ ಕಾಲಾ ಪಯಲಿಂ ನಾಡುಕ್ ನಾಂವಾಚೊ ಏಕ ಶ್ರೀಮಂತ ವೆಪಾರಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ವ್ಯವಹಾರಾಂತ ನಾಡುಕಾಕ ಖೂಬ ಲುಕ್ಸಾಣ್ ಜಾಲಿಂ ದೆಕುನ ತಾಣೆ ಖೂಬ ಪಯಶೆ ಹೊಗಡಾಯಲಿಂ.

ಖಿಂಗಡ ಗಾಂವಾಂಕ ತರೀ ವಚುನ ಅಪಣ್ಯಾಲಿ ನಶೀಬ ಕಶೆಂ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಪಳೊವಚೆ ಆಶೇನ ತೊ ಚಿಂತಿಲಾಗಲೊ. ಭಾಯರ ಸರಚೆ ಪಯಲಿಂ ತೊ ಅಪಣ್ಯಾಲೊ ದೋಸ್ತ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಕ ಭೆಟಚಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ನಾಡುಕಾ ಲಾಗಿ ಲೊಕಾಂಡಾಚೊ ಏಕ ವ್ಹಡ್ ದಾಂಡೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಭಾಯಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ ವೆತನಾ ಕಸೊ ವ್ಹರಚೊ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ ತಾಚೊ ಈಸ್ಟ್ ಲಕ್ಷಣಾ ಲಾಗಿಂ ದವರುಂಕ ಚಿಂತಿಲಾಗಲೊ. ತೊ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಲಾಗಿಂ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗುಲಾಗಲೊ"ಅರೆ ದೋಸ್ತ ಹೊ ಲೊಕಾಂಡಾ ದಾಂಡೊ ತುಂ ಇಲ್ಯಾ ತೆಂಪಾರ್ ದವರ್, ಹಾಂವ ಪಯ್ಶಿಲ್ಲಾ ಗಾಂವಾಂಕ್ ವಚುನ ಪಾಟಿಂ ಆಯಿಲ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ ಹೊ ದಾಂಡೊ ಪಾಟಿಂ ವ್ಹರತಾ". ನಾಡುಕಾನ ತಾಕಾ ದೇವ ಬರೆಂ ಕೊರೊ ಮ್ಹಳೆಂ ಆನಿ ತೊ ಚಲ್ಲೊ . ಪಯಸ ಪಾವಲೊ ನಾಡುಕ ಬರೊ ವ್ಯಾಪಾರ ಕರಿಲಾಗಲೊ ವ್ಯಾಪಾರಾಂತ ತಾಕಾ ಖೂಬ ಫಾಯದೊ ಜಾಲೊ. ತಾಚೆ ಕಡೆ ಖೂಬ ಪಯಶೆ ಜಾಲಿಂ. ತೊ ಪರತ್ ಗ್ರೇಸ್ತ ಜಾಲೊ. ಉಪರಾಂತ ಅಪಲ್ಯಾ ಮಾಂಯ್ ಗಾಂವಾಕ್ ತೊ ಪಾಟಿಂ ಆಯಲೊ. ತಾಣೆ ಏಕ ವ್ಹಡ್ ಘರ ಬಾಂದಲೆ. ತೆಂ ರಾವಳೆರಾ ಬಾಶೆನ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ತಾಚ್ಯಾ ಘರಾ ಕಾಮ ಕರುಂಕ ತಾಣೆ ಮನಿಸ್ ದವರಲೆ.

ತೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾ ಉಪರಾಂತ ನಾಡುಕಾಕ ತಾಚೊ ಈಸ್ಟ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚೊ ಉಡಾಸ ಆಯಲೊ. ತೊ ತಾಚ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾಕ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಕ ಪಳೊಂವ್ಕ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಗೇರ್ ಗೆಲೊ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನ ತಾಕಾ ಪಳೊವ್ನ ಬರೊ ಸ್ವಾಗತ ಕೆಲೊ. ನಾಡುಕ ಬರೊ ಗ್ರೇಸ್ತ ಜಾಲೊ ಪಳೊವನ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಖೂಬ ಸಂತೋಷ ಪಾವಲೊ. ದೊಗೀ ಸಾಂಗಾತ ಮೇಳುನ ಮಸ್ತ ಉಲಯಿಲೆ. ನಾಡುಕಾನ್ ಪಾಟಿಂ ವೆತನಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಲಾಗಿಂ ಅಶೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ, :- "ಪಳೆರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಹಾಂವ ಪಂಯಸ ಗಾಂವಾಕ ವೆತಾನಾ ತುಜ್ಯಾ ಕಡೆ ಏಕ ಲೊಕಾಂಡಾಚೊ ದಾಂಡೊ ದವುರುಂಕ ದಿಲೊ ಅತಾಂ. ಹಾಂವ ಪಾಟಿಂ ಆಯಲೊ ತೂಂ ದಾಂಡೊ ಮ್ಹಾಕಾ ಪಾಟಿಂ ದಿತಾಯ್‌ಗೀ" ? ಹೆಂ ಆಯ್ಕೂನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚೆಂ

ತೋಂಡ್ ಸುಕಲಿ. ತೊ ಮಾತೆಂ ಖರಪು ಲಾಗಲೊ. ಆನಿ ಮಸ್ತ ಚಿಂತಿಲಾಗಲೊ. ತಾಚ್ಯಾ ಮತಿಂತ ದುಸರೇಚಿ ಆಲೋಚನ ಆಯಲೊ. ತಾಣೆ ಚಿಂತಲೆ, ಹೊ ಲೊಕಾಂಡಾ ದಾಂಡೊ ಹಾವೆಂ ವಿಕ್ಲ್ಯಾರ ಮ್ಹಾಕಾ ಖೂಬ ಪೈಶೆ ಮೆಳ್ತಲಿ. ಕಸೇಂಯ ಲೊಕಾಂಡಾಕ ಬರೆಂ ಮೋಲ ಆಸಾ. ನಾಡುಕಾಕ ತೊ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗತಾ. "ಪಳೆರೆ ಈಸ್ಟಾ, ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ ಜಾಣಾಯ್ ? ಪಾಟಲ್ಯಾ ದಿಸಾನಿ ಆಮಚಾ ಘರಾ ಮಸ್ತ ಉಂದಿರ ಆಯಿಲ್ಲೆ ತಾಣೆ ಆಮ್ಚಾ ಘರಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಸ್ತ ಖಾವನು ಸೊಡಲೆಂ ಲೊಕಾಂಡಾಚೊ ದಾಂಡೊ ಸಯತ ತಾಣೆ ಖಾವುನು ಸೊಡಲೆ ಮ್ಹಣತಾ. ಕಿತೆಂ ಕರಚೆ ? ಒಟ್ಟುಕ ಗ್ರಹಚಾರ" ಹೆಂ ಆಯ್ಕುನ ನಾಡುಕಾಕ ವಿಚಿತ್ರ ದಿಸಲೆಂ. ತಾಕಾ ವಿಶ್ವಾಸ ಜಾಂವ್‌ನಾ. ತರೀ ತಾಣೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಕ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ. "ಜಾಯತ ಆಸುಂದಿ. ಜಾಲಲೆ ಜಾವನ ಗೆಲೆಂ. ತೆಂ ಸೋಡ್ ಆತಾಂ ತುಜ್ಯಾ ಪುತಾಕ್ ಅಮಗೆಕೆ ಘರಾಕ ಧಾಡ್, ಹಾಂವೆ ತುಕಾ ಥೊಡೆ ವಸ್ತು ಭಾಯರ ಥಾವನ ಹಾಡಲ್ಯಾತ್. ತೆಂ ತಾಕಾ ಇನಾಮ್ ಜಾವನ ದಿತಾಂ" ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಖುಶೇನ್ ಕಬೂಲ ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಅಪಲ್ಯಾ ಪುತಾಕ ನಾಡುಕಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಧಾಡುನ ದಿಲೊ.

ಘರಾ ಆಯಿಲ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚ್ಯಾ ಪುತಾಕ ನಾಡುಕಾನ ಘರಾ ಭಿತರ್ ಬಂದ್ ಕುಡಾಂತ ಲಪೊವನ ಧವರಲೆಂ. ಹೆಣೆಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅಪಲೊ ಪೂತ್ ಕಿತೆಂ ಯೆವನಾ ಮ್ಹಣ ಚಿಂತುನ ಪುರೊ ಜಾಲೊ. ರಾಕೊನ ರಾಕೊನ ತೋಚ್ ನಾಡುಕಾಚ್ಯಾ ಘರಾಕ ಗೆಲೊ. ಆನಿ ನಾಡುಕಾಕ ವಿಚಾರಲೊ "ಮ್ಹಜೊ ಪೂತ್ ಖಂಯ್?" ತೆದಳಾ ನಾಡುಕ ಮ್ಹಣತಾ "ತುಜ್ಯಾ ಪುತಾಕ ವಾಟೆರ ಘೋಣಿನ ವೆಲೊ." ಹೆಂ ಆಯ್ಕೊನ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಖುಬಾಳ್ಳೊ . ತಾಂಚ್ಯಾ ಮದೆಂ ಮಸ್ತ ವಾದ ವಿವಾದ ಜಾಲೆಂ.

ಅಖೇರೀಕ ತೆ ದೊಗೀ ಗಾಂವಚಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶಾಲಾಗಿಂ ಗೆಲೆಂ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶಾನ ದೊಗಾಂಯ್ಚಿ ಗಜಾಲ ಆಯಕಲಿ, ಆನಿ ತಾಣೆ ಸಾಂಗಲೆಂ, "ಉಂದಿರಾನ ಲೊಕಾಂಡ ಖಾಂವಚೆ, ಆನಿ ಭುರಗ್ಯಾಕ ಘೋಣಿನ ವ್ಹರಚೆ ಹೆಂ ದೋನೀ ಅಸಂಭವ", ದೆಕುನ ತಾಣೆಂ ನಿಜ ಗಜಾಲ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಎಕೆಕಲಾಕ ಆಪೊವನ ವಿಚಾರಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶಾನ ದೊಗಾಂಕೀ ಆಪೊವನ ಪಯಲೆಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಕ ದಾಂಡೊ ದೀ, ಆನಿ ನಾಡುಕಾನ್ ಭುರಗ್ಯಾಕ ಪಾಟಿಂ ದೀಂವ್ಕ್ ತೀರ್ಪ ದಿಲೆಂ, ಆನಿ ತಾಣಿ ತಶೆಂಚ ಕೆಲೆಂ. ತೆಂ ಅಪಾಪಿ ಚೂಕ ವ್ಹಳಕಲೆ ಆನಿ ಪರತ್ ಈಷ್ಟ್ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ಬರೆಂ ಕರುನ್ ರಾವಲೆಂ.

****

22. ಪಿಸ್ವಾಸೇನ ಕೆಲ್ಲೆ ವಾರಡಿಕ

-ಸಹನಾ ವಾಗ್ಳೆ

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ದುರಬಾಳೊ ಮನಿಸ್ ಆಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೊ ನಾಂವ ರಾಮಣ್ಣ. ತಾಕಾ ಏಕ ಧೂವ ಆಶಿಲಿ. ತಿಗೆಲಿ ನಾಂವ ರಾಧಾ ಮ್ಹೊಣು. ತೀ ಪಳೊವಚಾಕ ಚಂದ ಆಶಿಲಿ. ಆನೀ ಕೆದನಾಯಿ ಹಾಸತಾ ಹಾಸತಾ ಶಾಂತ ರೀತೀನ ಆಸತಾಲಿ. ಏಕ ವೆಳಾ ತೀ ಭಾಯರ ಭೊಂವಡೀಕ ಚಮಕಲಿ. ತೆದನಾ ಏಕ ಮನಶಾನ ತಿಕಾ ಲಾಕೊವನ ಸೊಡಲಿ ಜಾಲಯಾರ ರಾಧಾ ತಾಕಾ ಘರಾ ಕಡೆ ಆಪೊವನ ಹಾಸುನ, ವಕದ ಪುಸೂನ ತಾನೀಕ ದೀವನ ಉಪಚಾರ ಕೆಲ್ಲಿಂ.

ತ್ಯಾ ಮನಶಾಲಿ ನಾಂವ ಮೋಹನ ಮ್ಹಣು ತೊ ಮಸ್ತ ಗ್ರೇಸ್ತ ಕುಟುಂಬಾಚೊ. ತಾಕಾ ರಾಧಾಲಿ ಚಾಂಗ ಗೂಣ ಪಳೊವನ ತಿಕಾ ವ್ಹಾರಡಿಕ ಕರನ ಘೆವಕಾ ಮ್ಹಣ ಆಶಾ ಜಾಲಿಂ. ತೆದನಾ ಏಕ ಪಿಶಾಚೀನ ಹಾಂಕಾ ದೊಗ ಜಣಾಂಕ ಪಳಯಿಲೆ. ಹಾಂಕಾ ದೋಗ ಜನಾಂಕ ಕಶೀ ಪುಣೀ ವ್ಹಾರಡಿಕ ಕರಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಮನಾಂತ ಚಿಂತಲೆ.

ಹೆರ ದಿವಸ ರಾಧಾ ಆಂಗಣಾಂತ ತುಲಸೀಕ ಉದ್ದಾಕ ಘಾಲೂಕ ಯೆತನಾ, ಏಕ ದುಡುವಾಚಿ ಗಾಂಟಿ, ತಿಕಾ ದಿಸತಾ. ತಿಕಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾತಾಂ. ತೆಂ ದುಡವಾ ಗಾಂಟಿ ತೀ ಗಾಂವಚೆ ಮ್ಹಾಲಗಡ್ಯಾಂಕ ದಿತಾ. ತ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲಗಡೆ ಮನಶಾನ ತ್ಯಾ ದುಡವಾ ಗಾಂಟಿ ಕೊಣಾಚೆ ತಾಣಿ ಯೆವನ ಹೆ ವ್ಹರಯೆತ ಮ್ಹೊಣು ಪ್ರಗಟ ಕೆಲೆಂ. ಕಿತಲೆ ದಿವಸ ಜಾಲ್ಯಾಲಿಯ ಕೊಣಯ ಯೇನಿ.

ಹ್ಯಾ ಚೆಲೊ ಮ್ಹಳಯಾರ ಮೋಹನಾಲಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಆಶಿಲೆಂಕ ಭಾಲೀ ಅಹಂಕಾರ, ದುಡವಾಚೆ ಮೋಗ. ಮೋಹನಾಕ ಲಾಯಕ ಆನೀ ದುಡವಾಳ ಚೆಲಯೇಕ ವ್ಹಾರಡಿಕ ಕರನ ಹಾಡಕಾ ಮ್ಹಣು ಚಿಂತಿತಾ ಆಶಿಲಿಂ. ಆತ್ತಾ ಹ್ಯಾ ಪಿಶ್ವಾಸೇಕ ಕಸಲೆ ಕರಚೀ ಮ್ಹಣೂನ ಯೆವಜಪ ಜಾಲೆಂ. ತೀ ಪಿಶ್ವಾಸಿ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಚಾ ಮ್ಹಾಲಗಡ್ಯಾಲಿ ಸೊಪನಾಂತ ಯೆವನು ತೆ ದುಡವಾಚೆ ಪೊತೇಂ. ಮೆಗೆಲೆ, ತೂ ತೆಂ ವ್ಹರನ ರಾಮಣ್ಣಾಕ ದೀ, ರಾಮಣ್ಣಾ ತಾಂತು ಆಶಿಲೆ ದುಡವಾಂತ ರಾಧಾಲೆ ವ್ಹಾರಡಿಕ ಕರನ ದಿವಚಾಕ ಸಾಂಗ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಲೆ. ಸಕಳಿ ಸಕಳಿ ಮ್ಹಣತಾನಾ ಮ್ಹಾಲಗಡೊ ಮನೀಶು ತೆ ದುಡವಾಚೆ ಪೊತೀಂ ವ್ಹರನ ರಾಮಣ್ಣಾಲಿ ಘರಾ ಆಯಲೊ.

"ರಾಮಣ್ಣಾ, ರಾಮಣ್ಣಾ, ತುಗೆಲಿ ಧುವೆಲಿ ಭಾರೀ ನಸೀಬ ಪಳೆ, ತುಗೆಲಾಗಿ ದುಡು ನಾ ಮ್ಹೊಣು ಸಮಜುನ ಏಕ ಪಿಸ್ವಾಸೀನ ಮೆಗೆಲಿ ಸೊಪನಾಂತ ಯೆವನ ಹೆ ದುಡ್ಡು ಮಿಗೆಲಿ, ತೂ ರಾಮಣ್ಣಾಕ ಹೊರನು ದೀ, ಹ್ಯಾ ದುಡುವಾಂತ ರಾಧಾಕ ಮೋಹನಾಲೆ ಸಾಂಗಾತ ವಾರಡಿಕ ಕೊರೊ" ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗಲೆ. ತಶೀಂಚಿ ತೂ ಹ್ಯಾ ದುಡುವಾಂತ ತಿಕಾ ವಾರ್ಡಿಕ ಕರನ ದೀ ಮ್ಹಣು ಮ್ಹಣಾಲೊ. ರಾಮಣ್ಣಾಕ ಭಾರೀ ಸಂತೋಷ ಜಾಲ್ಲೊ. ಮೋಹನಾಲೆ ಘರಾ ಕಡೆ ವಚೂನ ರಾಧಾಕ ಮೋಹನಾಲೆ ಸಾಂಗಾತ ಗೌಜೀನ ವಾರಡಿಕ ಕರತಾ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ಮೋಹನಾಲೆ ಆವಸು ಬಾಪಸೂಕ ತೇಚಿ ಜಾವಕಾ ಆಶಿಲೆ. ತಾನ್ನೀ ತಾಕಾ ಸಮ್ಮಾನ ದಿಲೆ. ದೊಗಾಂಕಯ ಚಂದ ರೀತೀರ ವಾರಡಿಕ ಜಾಲೆ. ಹೆಂ ಪೊಳೊವನ ಪಿಸ್ವಾಸೀಕ ಭಾರೀ ಸಂತೋಷ ಜಾಲೆ. ಆನೀ ದೊಗಾಯ ಚಂದ ರೀತೀನ ಆಸಕಾ ಮ್ಹಣು ಸಂತೋಷ ಪಾವಲೆ.

****

23. ಜೊಕೊಟು ಕೆಲ್ಲೆಂಸ್ ದೇವ್ ಹಾತ್ ಸೋಡಿತ್ನ

-ಪೂಜಾ ನಾಯಕ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ರಾಜ ಆನಿ ಏಕ ರಾಣಿ ಹೊಂತಿ. ತೇಂಸ್ ದೋಗ ದಾಕ್ಲಿ ಹೊಂತಿ. ಏಕ ಜೀಲ್ ಏಕ ಚೇಡು. ದಾಕ್ಲಿ ಭಾರೀ ಪೋರ್ಲು ಆನಿ ಗೋರಿ ಹೊಂತಿ. ದಾಕ್ಲಿ ಲ್ಹಾನ ಆಸತಾನಾ ಆಮ್ಮ ಗೆಲಿ. ತಚೆ ನಂತರ ರಾಜ ಆನೇಕ ವಾರಡಿಕ ಕೋರನು ಹೊಂತಿ. ತೆಲೆ ಏಕ ಚೋಡು ದಾಕ್ಲೆ ಹೊಂತ . ಹ್ಯಾ ದೊಗ ಧಾಕ್ಲೆಂಸ್ ಬಗ್ಲೆತರ ತ್ಯಾ ಮೌಶಿಲೆ ಹೊನ್ನೆ ಪೋಟ ಜಾಳ ಹೊಂತ. ತೀ ದಾಕ್ಲಿ ಪೋರ್ಲು ಆಸತ್. ಮಾಜೆ ದಾಕ್ಲೆ ಕಾಳೆ ಆಸ ಮ್ಹೊಣುನ ಕಸೇತರಿ ಕರುನ ತ್ಯಾ ಧಾಕ್ಲೆಂಸ ಕಾಳೆ ಕರುಲೆವೆ ಸಂಗುನ ತೋಂಡಸ್ ಕರಿ ಲಾವುನು ತೇವುತ. ತರೀವೊ ತೀ ಕಾಳಿ ಹೊನ್ನೆ. ಅತ ಕಸೇತರಿ ಕರುನ ಅಮಚೆ ಘರಸುನ ಬಾಹಿರ ಘಾಲುಲುವೆ ಸಂಗುನ ಎಗ್ದಿ ತ್ಯಾ ದೋಗ ಧಾಕ್ಲೆಂಸ್ ದೊಳೆಸ್ ರಕ್ಟೊ ಬಾಂದುನ ರಾಣಾಂತ ಹೊರನ ಸೊಡತ.

ತೀ ಪಾಪ ಖಂಯ್ ಹೊಣನ್ ಜಾಂತೊ, ಕಾಯಿ ಕರುಂಚೆ ದೋಗದನ ಸೀದ ದಾವುನ ಕಸೆತರಿ ರಕ್ಟೊ ಸೋಡೆತೋ. ಥೋಡೆ ವೇಳಾನಿ ತಾಂಣ್ ಲಾಗ್ತ ಆಣಿ ಭೂಕ್ ಲಾಗ್ತಾ. ಅತಕಾಯಿ ಕರುಂಚೆ ಮ್ಹೊಣುನ ಬಗೀತ ಜಾಂತೊ ಘುಡೇ ಜಾಂತನ ಏಕ ಘಾರ ದೀಸ್ತ. ಆಣಿ ಆಗೀಚೋ ಧುಂಕೊಟು ದಿಸ್ತ. ಥಂಯ ಗೆಲೇತರ ಆಮಲಿ ಪಾಣಿ ಆಣಿ ಜೆವಣ ದೇಂತಿ ಮ್ಹಣುನ ಅಣ್ಣನ ತಂಗಿಲೆ ಸಾಂಗ್ಲೆನ್. ಥಂಯ ಜಾಂತನ ಕಾಯಿ ದಿಸ್ಸೆನಾಯಿ, ಏಕ ಭೋಮ್ ಹೊಂತೆ. ತ್ಯಾಂತ ಏಕ ಭಾಂಗಾರಚೊ ಮಾಲಿ ಹೊಂತೊ. ಅಣ್ಣ ಸಾಂಗ್ತ ತೋ ಮಾಲಿ ಹವೊ ಮೀ ಘಾಲ್ತಾ ಮ್ಹಣುನ ಸಂಗ್ಲೆನ್. ತೇಸ್ ತಂಗಿ ಸಾಂಗ್ತಾ ನೋಕೋ ಅಣ್ಣ ಘಲುನಾಕೋ ಮ್ಹಣುನ ಸಂಗ್ಲೆನ, ನಾಯಿಗೋ ಮೀ ಎಗ್ದ ಘಲತ ಮ್ಹಣುನ ಸಾಂಗುನ ಘಟ್ಲೆನ್.

ಥೊಡ್ಯಾ ವೇಳಾನಿ ಅಣ್ಣ ಹುಚ್ಚು ಹೋವುನು ಭೋಮಂತ್ ಗೇಲೋ. ಓ ಅಣ್ಣ, ಓ ಅಣ್ಣ ಎಗ್ದ ಏರೇ ಮ್ಹಣುನ ತಂಗಿ ರಡಲಾಗ್ಲೆ. ಅತ ಕಾಯಿ ಕರುಂಚೆ ಎನ್ನಾಂಯಿ ಹೋಣನ್ ಮಾಲಿ ಕಳ್ಳೆ. ಮ್ಹಣುನ ದೇವಪಿಲ್ ಮಾಗ್ಲೆನ್ ಓ ದೇವಾ ಮಾಜೊ ಅಣ್ಣ ಏವುಂದೇ ಮ್ಹಣುನ ತೋಡ್ಯಾ ವೇಳಾನಿ ದೇವ ಏಕ ಅಶರೀರವಾಣಿ ಸಾಂಗತ್ ತೀನ್ ದೊಂಡೆ ಗೆವುನ ಓ ಅಣ್ಣ, ಓ ಅಣ್ಣ, ಓ ಅಣ್ಣ ಹೊಣನ್ ತೀನ ವೇಳ ಸಾಂಗುನ ದೊಂಡೆ ತಾಂಕ್ ತೀನ್

ನಿಮಿಷಾನಿ ಅಣ್ಣ ಹುಚ್ಚು ಹೊವನು ಬಾಹಿರ ಎಂತ ತೆದೋ ಹುಚ್ಚುಚ ಗಳೇಂತ ಆಸ್‌ಲೆಲಾ ಭಾಗಾರಾಚೊ ಮಾಲಿ ಧೈರ್ ಕರುನ ಕಾಡ್ ತೆದೊ ಅಣ್ಣಚೊ ರೂಪು ಎಂತ. ತುಜೊ ಅಣ್ಣ ಎಂತ ಮ್ಹೊಣುನ ದೇವಾನ ಸಾಂಗ್ಲೆನ್ ತಂಗಿ ತಸೆಚ್ ಕರತ್ ಮಗೆ ಅಣ್ಣ ಆಯಿಲೋ. ತಂಗಿಲೆ ಬಾಲೀ ಖುಷಿ ಜಾಲೆ. ಅಣ್ಣ ಅಣಿ ತಂಗಿ ರಾಣಾಂತ ಘುಡೇ ಘುಡೇ ಜಾಂತೊ. ಏಕ ರಾಜ ರಾಣಾಂತ ಬೇಟೆ ಕರೀತ ಅಸತ್ ತ್ಯಾ ರಾಜಾಲೆ ಪೋಡ್ತ್ಯಾ ನಾಯಿ. ತ್ಯಾ ರಾಜಾಲೆ ಹೀ ಗಾವುತೋ ಹ್ಯಾ ಧಾಂಕ್ಲೆಸ್ ಭಾರೀ ಖುಷಿ ಹೊಂತ. ಮಗೇ ರಾಜ ಹ್ಯಾ ಧಾಂಕ್ಲೆಸ್ ತೆಚ ಘಾರಾ ಬೊಲಿ ಹೊರನ್ ಚೊಕೊಟು ಕರನ ಪೋಸತ.

****

24. ಗುಣವಂತಿ ಸೀತಾ ಆನಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ

ಸಾಯಿಲೀಶ್ ವಿ. ಕಿಣಿ

ದೂರ ಏಕ ಗಾಂವಾಂತ ಏಕ ರಾನ್ನಾ ಮಧ್ಯೆ ಏಕ ಘರ ಆಶಿಲೆ ತ್ಯಾ ಘರಾಂತ ಸಾನ ಏಕ ಕುಟುಂಬ ವಾಸ ಜಾವನ ಆಶಿಲಿಂ. ತ್ಯಾ ಘರಾಚೆ ಯಜಮಾನಾಕ ಏಕಿಚಿ ಧೂವ. ತಿಗೆಲಿ ನಾಂವ ಸೀತಾ ಮ್ಹಣು. ಸೀತಾನ ಸಾನ ಆಸತನಚಿ ತಿಗೆಲಿ ಆವಸು ಗೆಲ್ಲಿ. ಆವಸು ನಾ ಮ್ಹಳೆಲೆ ದುಃಖ ಸೀತಾಕ ಯೆವಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೊಣು ಸೀತಾಲೆ ಬಾಪುಸುನ ದುಸರೆ ವಾರ್ಡಿಕ ಕರನು ಘೆತಲೆಂ. ಅತಾಂ ತಿಕಾಯ ಏಕ ಚೆಲಿಯೆ ಚೆರಡು ಜಾತಾ. ತಿಗೆಲಿ ನಾಂವ ಗೀತಾ ಮ್ಹಣು.

ಸೀತಾಕ ಭಯಣೀಕ ಪಳೊವನು ಭಾರೀ ಖುಷಿ ಜಾತ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯ ಧಾಕಟಿ ಆವಸೂನು ಸೀತಾಕ ಕೆದನಾಯ ಹಾತ ಭರ ಕಾಮ ದಿವಚೆ ಆಶಿಲೆ. ಸೀತಾ ಕಾಂಯ ಲಿಕನಾತಶಿ ಸಕಡ ಕಾಮ ಖುಷಿಯೇರಿ ಕರನ ದೀತ ಆಶಿಲಿ. ಕಿತಲೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತಿಗೆಲಿ ಅಮ್ಮ ಮ್ಹಳೆಲೆ ಮೋಗು ಸೀತಾಕ ಆಶಿಲೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸೀತಾಲೆ ಬಾಪಸುಕ ಹೆಂ ಪೂರಾಯ ಸಕಡ ಕಾಮ ಸಾನ ಚೆಲ್ಲಿ ಸೀತಾನ ಕರಚೆ ಖುಷಿ ನಾ ಆಶಿಲೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಣೆ ಕಾಂಯಿ ಉಲೊವಚೆವರಿ ನಾ, ತಶಿಂ ಏಕ ದಿವಸು ಸೀತಾಕ ತಿಗೆಲಿ ಧಾಕಟಿ ಆವಸೂನು ಸುಕ್ಕೆ ರಾಕುಡ ಹಾಡುಕ ರಾನ್ನಾಕ ಪೆಟಯಲೆಂ. ಸೀತಾ ರಾಕುಡ ಸೊದುನ ರಾನ್ನಾಕ ಪಾವಲಿಂ. ವಾಟೇರಿ ತಿಕಾ ಏಕ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಮೆಳ್ಳಿ. ತೇ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಏಕ ಹಾತಾಂತು ಏಕ ರಾಕುಡಾ ಕಾಟು, ದುಸರೆ ಹಾತಾಂತು ಏಕ ಪೊಟ್ಲಿ ಧರನು ಭಾರೀ ಕಷ್ಟಾರಿ ವತಾ ಆಶಿಲಿಂ. ತೇಂ ಪಳೊವನು ಸೀತಾಕ ಮಸ್ತ ಬೇಜಾರ ದಿಸತಾ. ತೀ ಮ್ಹಾಂತಾರಿಲಾಗಿ ವಚುನ "ಬಾಪಮಾ ಹಾಂವ ತುಕಾ ರಾಕುಡಾ ಕಾಟು ಘರಾಕ ಪಾವಯತಾ, ತೂಂ ತೇ ರಾಕುಡಾ ಕಾಟ ಮೆಗೆಲಾಗಿ ದೀ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗುನ ಘೆತ್ತಾ. ತಶೀಂಚಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಆನಿ ಸೀತಾ ಘರಾಕ ಪಾವತಾತಿ. ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಂತಾರಿಕ ಸೀತಾ ಚಾಂಗಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣು ಮನಾಕ ದಿಸತಾಂ. ಆನಿ ಸೀತಾಕ ತಿಗೆಲಿ ಘರಾ ಕಾಮಾಂತ ಥೋಡೆ ಸಹಾಯು ಕರತವೇ ಪುತಾ ಮ್ಹಣು. ನಿಮಗಿತಾ. ಸೀತಾ ಮ್ಹಾಂತಾರೀನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಪೂರಾಯ ಕಾಮ ಕರನು ದಿತ್ತಾ. ತಿತಲೆ ವೇಳಾಕ ಸಾಂಜ ಜಾತಾ. ಆನಿ ಘರಾಂತು ಮಗೆಲಿ ಧಾಕಟಿ ಅಮ್ಮಾ, ಭಯಣಿ ಆನಿ ಆನು ವಾಟ ಪಳಯತ ಆಸತಾತಿ. ಹಾಂವೆ ಆನಿ ವಚೆ ಲಾಯಕ ಮ್ಹಣು ಸೀತಾಕ ದಿಸತಾ. ತೀ

ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಬಾಪಮಾಲಾಗಿ ಸಾಂಗುನು ಭಾಯರಸರತಾ. ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಸಾಂಗತಾ, "ರಾಬ ಪುತಾ ತೂಂವೆ ಮ್ಹಾಕಾ ಮಸ್ತ ಕಾಮ ಕರನ ಸಹಾಯು ಕೆಲಾಂ. ಹಾಂವಯಿ ತುಕಾ ಖಾಲಿ ಹಾತ್ತಾನ ಪೆಟೋವಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಮಗೆಲಾಗಿ ಹಾತಾಂತು ಆತಾ ಕಾಂಯಿ ನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗಿಲಾವರಿ ತೂಂವೆ ಕರಕಾ ಜಾಯತವೇ ಪುತಾ.?" ಮ್ಹಣತಾ. ಸೀತಾ ಜಾಯತ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗುನ ಮಾಥೆ ಹಾಲಯತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಸಾಂಗತಾ "ಹಾಂಗಾ ತಾಕುನ ಮುಖಾರ ವತ್ತನಾ ತೇ ರಾನ್ನಾ ಮಧ್ಯೆಂತ ಏಕ ತಳೆ ಆಸಾ. ತೇಂ ತಳೆಂತ ತೂಂವೆ ತೀನಿ ವೆಳಾ ಬುಡಕಾ ಆನಿ ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗಿಲೆ ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗುಕಾ. ತೆದನಾ ತೂಂ ಭಾರೀ ಸುಂದರ ಜಾವನ ಯೆವನು ತುಗೆಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತು ದುಡ್ಡು, ಭಾಂಗಾರ ಪೂರಾಯ ಆಸತಾ" ಅಶಿಂ ಸಾಂಗತಾ.

ಸೀತಾ ಜಾಯತ ಬಾಪಮಾ ಮ್ಹಣು ಮ್ಹಾಂತಾರಿನ ಸಾಂಗಿಲಾವರಿ ತೀನಿ ಪಾವಟಿ ತಳ್ಯಾ ಉದಕಾಂತ ಬುಡುನು ಮಂತ್ರ ಸಾಂಗತಾ. ತೆದನಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮ್ಹಣಕೆ ತೀ ಭಾರೀ ಸುಂದರ ಜಾವನ ಯೆವನು ತಿಗೆಲೆ ಹಾತಾಂತು ದುಡು, ಭಾಂಗಾರ ಪೆಟಿ ಯೆತ್ತಾ. ತೆಂ ಪೂರಾಯ ಘೆವನು ಸೀತಾ ಘರಾಕ ವತಾ. ತೆದನಾ ತಿಗೆಲೆ ಧಾಕಟಿ ಆವಸುಕ ರಾಗ ಯೆತಾ. ತೀ ಸೀತಾಕ ಹೆಂ ಕಿತಲೆ ವೇಳು ಕರನು ಆಯಲಾ ತೂಂ, ಖಂಯ ಗೆಲ್ಲಿಲಿ? ಹೆಂ ಪೂರಾಯ ಕಸಲಿ ತುಗೆಲೊ ವೇಸು? ಕೊಣೆ ದಿಲ್ಲೆಂ" ಅಶಿಂ ಗೌಜಿ ಮಾರತಾ. ಸೀತಾಲೆ ಬಾಪಸುಕ ಸೀತಾಕ ಪಳೊವನು ಭಾರೀ ಖುಷಿ ಜಾತಾ ಆನಿ ತೊ ತಿಗೆಲಾಗಿ "ಚೆರಡಾ ಕಸಲಿ ವಿಷಯು ಮ್ಹಣು ನಿಮಗಿತಾ, ತೀ ಬಾಪಸುಲಾಗಿ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ ವಿಷಯ ಪೂರಾಯ ಸಾಂಗತಾ ಹೆಂ ಆಯಕೂನು ಧಾಕಟಿ ಆವಸೂಕ ಜಾಳ ಯೆತ್ತಾ. ತೀ ಹೆರದಿವಸು ತಿಗೆಲಿ ಧೂವ ಗೀತಾಕ ಪೂರಾ ವಿಷಯ ಸಾಂಗುನ ರಾನ್ನಾಕ ರಾಕುಡ ಹಾಡಚಾಕ ಪೆಟಯತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಗೀತಾಕ ರಾನ್ನಾಕ ವಚ್ಚಾಕ ಮನ ನಾ. ತಿಗೆಲೆ ಅಮ್ಮಾಲೆ ಹಟಾಕ ತೀಣೆ ರಾನ್ನಾಕ ವಚ್ಚುಕಾ ಜಾತಾ. ತಶಿಂ ವತ್ತ ವತ್ತಚಿ ತಿಕ್ಕಾ ಆಮ್ಮಾನ ಸಾಂಗಿಲಾವರಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಮೆಳತಾ. ತೀ ತೆಂ ಮ್ಹಾಂತಾರಿಲಾಗಿ ಆಶಿಲೊ ಏಕ ಪೊಟಲಿ ಆನಿ ರಾಕುಡಾ ಕಾಟ ಪಳಯತಾ, ಹೆಂ ರಾಕುಡಾ ಕಾಟ ಕಿತಲೆ ಜಡ ಆಸಚಾಕ ಪುರೊ, ಹಾಂವ ತುಗೆಲಿ ಪೊಟಲಿ ಧರುಕ ಸಹಾಯ ಕರತಾ ಮ್ಹಣತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರಿಕ ಹಾಸೊ ಯೆತ್ತಾ, ತೀ ಮ್ಹಾಂತಾರಿಲೆ ಘರಾ ತಾಂಯ ಪೊಟಲಿ ಧರುನ ಯೆತ್ತಾ. ಘರಾಕ ಯೆತ್ತರಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಗೀತಾಕ ಥೊಡೇ ಘರಾ ಕಾಮ ಸಾಂಗತಾ.

ಗೀತಾ ಸಾಂಗತಾ ತೆಂ ಕಾಮ ಪೂರಾಯ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಳನಾ, ಹಾಂವ ತುಗೆಲಿ ಸುಕಯಲಿಲಿ ಆಂವಗಲೆ ಪೂರಾಯ ಹಾಣು ಖಿತರಿ ಘಾಲತಾ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗತಾ. ಥೊಡೆ ವೇಳಾನ ಗೀತಾ ಘರಾಕ ವಚಾಕ ಅವಸರ ಕರನು ಭಾಯರ ಸರತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಜಾಯತ ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಗೀತಾನಿಮಗಿತಾ "ತೂಂವೆ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಮ ಕರನ ದಿಲೆಲ್ಯಾಕ ಕಾಂಯಿ ದೀನಿ ನಂವೆ?" ಮ್ಹಣು. ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಂತಾರಿಕ ಹಾಸೊ ಯೆತ್ತಾ. ತಿಕಾ ಗೀತಾಲೊ ವಿಷಯು, ತೀ ಹಾಂಗಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ಆಯಲಾ, ಪೂರಾಯ ಕಳತಾ. ಜಾಲಯಾರಿ ತೀ ಲಾಯಕ ಮನಾನ ಸೀತಾಕ ಸಾಂಗಿಲಾ ವರಿಚಿ ಗೀತಾಕಯ ಸಾಂಗುನ ದಿತ್ತಾ.

ಗೀತಾ ಧಾವನ ಧಾವನ ರಾನ್ನಾ ಮಧ್ಯೆ ಆಸುಚೆ ತಳೆ ಖಂಯ ಅಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣು ಸೊದುನ ತಳೆಲಾಗಿ ಯೆತ್ತಾ. ಆನಿ ರಾಬುನು ಆಲೋಚನ ಕರನ ಹಾಂವ ಹೆಂ ತಳೇಂತು ತೀನಿ ಪಾವಟಿ ಬುಡಲಾರಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಸೀತಾಲಿವರಿ ಥೊಡೆ ದುಡ್ಡು ಭಾಂಗಾರ ಮೆಳತಾ, ತಾಕಾ ಹಾಂವ ಮಸ್ತ ವೆಳಾ ಬುಡತಾ, ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಮಸ್ತ ದುಡ್ಡು ಆನಿ ಭಾಂಗಾರ ಮೆಳತಾ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕುನು ತೀ ಸ - ಸಾತ ಪಾವಟಿ ತಳ್ಯಾಂತ ಬುಡತಾ. ಉಠಾಯತನಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಾ ಮ್ಹಣಕೆ ತಿಗೆಲಿ ಹಾತ್ತಾಂತ ಏಕ ಕನ್ನಡಿಚೆ ಪೇಟ ಯೆತ್ತಾ. ತೆಂ ಕನ್ನಡಿಂತ ಪಳಯತನಾ ಗೀತಾಲೊ ತೊಂಡ ರಾಕ್ಷಸಿ ಮ್ಹಣಕೆ ವಿಕಾರ ದಿಸತಾ. ತಿಕ್ಕಾ ಭಂಯ ಜಾವನು ಕಸಲೆ ಕರಚೆ ಮ್ಹೊಣು ಕಳನಾಶಿ ಧಾಂವನ ಧಾಂವನ ಘರಾ ಕಡೆ ವತ್ತಾ. ಆಮ್ಮಾ... ಆಮ್ಮಾ ... ಮ್ಹಣು ಬೊಬ ಘಾಲತಚಿ ವತ್ತಾ. ಆಮ್ಮಾ ಖುಷೀರಿ ಗೀತಾ ಮಸ್ತ ದುಡ್ಡು ಭಾಂಗಾರ ಘೆವನು ಚಂದಿ ಜಾವನ ಆಯಿಲಿ ಮ್ಹಣು ಚಿಂತುನು ಧಾಂವುನು ಯೆತಾ. ಪಳಯಲಾರಿ ಧುವೆಲೊ ವೇಸು ಪಳೊವನ ತಿಕ್ಕಾ ಕೋಪು ಯೆವನು ಗೀತಾಕ ಕಸಲೆಗೋ ಹೆಂ ಪೂರಾ ಕಸಲೆ? ಖಂಯ ತುಗೆಲಿ ದುಡು, ಭಾಂಗಾರಾ ಪೇಟ ದಿಸನಾಮೂ" ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಧೂವೆಕ ಭಾರೀ ಬೇಜಾರ ಜಾತ್ತಾ. "ಆಮ್ಮಾ ತುಕ್ಕಾ ಮೆಗೆಲಾ ಪಶಿ ದುಡು, ಭಾಂಗರಚಿ ಹೊಡವೇ? ಮೆಗೆಲಿ ಹೇ ಅವಸ್ಥಾಕ ತೂಂಚಿ ಕಾರಣ ಆಮ್ಮಾ "ಮ್ಹಣು ರಡತಾ ಆನಿ ಜಾಲೆಲೆ ಪೂರಾಯ ಸಾಂಗತಾ.

ಗೀತಾಲೊ ಅವಸ್ಥಾ ಪೊಳೊವನು ತಿಗೆಲೊ ಬಾಪಸುಕ ಭಾರೀ ಬೇಜಾರ ಜಾತ್ತಾ, ತೋ ತಿಕಾ ಸಮಾಧಾನ ಕರತಾ. ಆನಿ ಸಾಂಗತಾ "ಆಮಗೆಲಿ ಸೀತಾ ಕಿತಲೆ ಬಾಂಗಿ ಚೆಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಾ ತುಮ್ಹಿ ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟ ದಿಲಾಂ. ಜಾಲಯಾರಿಯ ತೀಣೆ ಕಾಂಯ ಲೆಕನಾಶಿ ತುಮ್ಹಿ ಸಾಂಗಿಲೆವರಿ ಕಾಮ ಪೂರಾಯ ಕರನ ದಿತ್ತಾ ಆಶಿಲಿ. ತಿಗೆಲಿ ಸತ್ಯಾಕ ದೆವಾನ

ತಿಕಾ ಲಾಯಕ ವಾಟ ದಾಖಯಲಿ. ತುಮಕಾ ದೆವಾನ ಲಾಯಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಿಕಯಲಿ. ತುಮಗೆಲಿ ಸಂಗಾತಾ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಮಿಗೆಲಿ ಧೂವ ಸೀತಾಕ ವಾಂಚುಕ ಜಾಯಶಿನಾ, ಹಾಂವ ತಿಕ್ಕಾ ಫೆವನ ದೂರ ವತ್ತಾ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗುನ ಸೀತಾಕ ಆಪೊವನ ಫೆವನ ತಿಗೆಲಿ ಆವಸುಲಿ ಉಡಗಾಸ ಕಾಣು ದೂರ ಗಾಂವಾಂಕ ವಚುನ ಥಂಯ ಚಂದಾಯೇರಿ ಜೀವನ ಕರತಾಚಿ. ಸೀತಾಲೆ ಚಾಂಗಪಣಾನ ತಿಕಾ ದೆವಾನ ಜಾಯ ಜಾಲೆಲೆ ರೂಪ, ದುಡ್ಡು, ಭಾಂಗಾರ ಪೂರಾಯ ದಿಲಿಂ. ತಿಗೆಲಿ ಮುಖಾವಯಲಿ ಜೀವನ ಸುಖಾರಿ ಚಲಿ. ಬಾಪುಸು ಆನಿ ಧೂವ ಚೆಂದಾಯೇರಿ, ಸಂತೋಷಾರಿ ಜೀವನ ಕಾಡತಲೆಂಚಿ. ಸೀತಾಕ ಆಮ್ಮಾಲಿ ಮೋಗಾ ಪಶೀ ಬಾಪಸುಲೇಚಿ ಮೋಗ ಜೀವನ ಭರಿ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ತಿಕಾ ಆವಸು ನಾ ಮ್ಹಳೆಲೆ ದುಃಖ ಯೇನಾ ತಶಿ ಬಾಪುಸು ತಿಕ್ಕಾ ಪೊಳೊವನ ಫೆವನ ಆಸತಲೊ.

<u>ನೀತಿ:</u> ಹ್ಯಾ ಕಾಣಿಯೆಚಿ ನೀತಿ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳಾರಿ ಆಮ್ಹಿ ಆಮಗೆಲೆ ಜೀವನಾಂತು ಜಾಳ ಪಾವನಾಶಿ ಚೆಂದಾಯೇರಿ ಆಸಕಾ, ಆನಿ ಚಡ ಆಶಾ ಪಾವನಾಶಿ, ಆಶಿಲ್ಯಾಂತು ಸಮಾಧಾನ ಪಾವಕಾ.

****

25. ಶೆತಕಾರಾಲಿ ಬುದವಂತಕಾಯ

-ಸಂಜನಾ

ಏಕಾ ಗಾಂವಾಂತ ಏಕ ಶೆತಕಾರಾಚೆ ಕುಟಾಮ್ ಆಸ್‌ಲೆ. ತಾಂಕಾಂ ಥೊಡಿಂ ಮಾಲಗಡ್ಯಾಂಚಿ ಆಸ್ತ ಪಾಸ್ತ ಆಸಲಿಂ. ತಾಂಕಾಂ ಆಸಚ್ಯಾ ಗಾದ್ಯಾನಿಂ ತೋ ಆನಿಂ ತಾಜಿ ಪತಿಣಿ ಸಾಂಗತ ಘೊಳತಾಲಿಂ ಅಶೆಂ ಏಕಾ ದೀಸ ತಿಂ ಗಾದೊ ಕೊಸತಾನಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ನಂಗ್ರಾಂಕ ರಣ್ ಕರನ ಕಿತೆಂಗೀ ಆಡಾಳೆಂ. ಆನಿಂ ತಾಣೆಂ ಕೊಸಚೆ ರಾವಯಲೆಂ ಆನಿಂ ಥಂಯ ಖೊಂಡುಂಕ ಶುರು ಕೆಲೆ. ಅನಿಂ ತಿಂ ಖೊಂಡತಾನಾ ಕಿತೆಂ ಪಳೆಯ್ತಾಲಿಂ? ಏಕ ಹಾಂಡೊ ಆನಿಂ ತೊ ಉಗ್ತೊ ಕರನ ಪಳೆತನ ಏಕ ಕೊಳಸೊ ಭರನ ಭಾಂಗರಚಿ ನಾಣಿಂ. ದೊಗಾಯನಿ ಹೆಣೆಂ ತೆಣೆಂ ಪಳೆಯಲೆಂ ಆನಿ ಕೊಣಿ ನಾಂತ ಮ್ಹಳೆಂ ಖಾತ್ರಿ ಜಾಲಯಾ ಉಪರಾಂತ ತಾಣೆಂ ತ್ಯಾ ಘೊಂಡಾಂಕ ಧಾಪಲೊಂ. ತ್ಯೆ ರಾತಾ ರತಿಂ ಶೆತಕಾರು ಥಂಯ ಆಯಲೊ. ಆನಿಂ ಘೊಂಡಾಕ ಉಸತುನ ತಾಂತಲೊ ಹಾಂಡೊ ಭಾಯರ ಕಾಡಲೊ. ಆನಿಂ ಘುರಾ ಯೆವನ ಘರಾ ಪಾಟಲಾನ್ ಏಕ್ ಘೊಂಡೊ ಖೊಂಡೊನ ತಾಚ್ಯಾ ಭಿತರ ತ್ಯಾ ಕೊಳಸೊ ಧವರಲೊ. ಆನಿಂ ವೊಗೊಚ ನಿದಲೊ. ತ್ಯಾ ಗಾಂವಚೊ ಪಟೇಲ್ ಏಕಾ ಅನುಪಕಾರಿ ಮನೀಶು. ತಾಕಾ ಹಿ ವಿಷಯ್ ಕಳಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ ಹೊ ಹಾಂಡೊ ತೊ ಖಂಡಿತ್ ವರತಾಲೊ. ಮ್ಹಣ ಶೆತಕಾರಾಕ ಕಳಿತ್ ಆಸಲೆಂ. ತೆಕುನ್ ತೊ ಬಾಯಲೆಕ್ ಹಾಂಡೊ ಮೆಳೆಲ್ಲೆಂ ವಿಶಿಂ ಕೊಣಾಯ್ಕಿಂ ಸಾಂಗಾನಾಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಿಶಾರೊ ಕರಿ ಲಾಗಲೊ.

ದುಸರಾ ದಿಸಾ ಬಾಯ್ ಸೆಜಾರ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಯೆತಾ ಮ್ಹಣ್ ಚಲ್ಲಿಂ. ಶೆತಕಾರಾನ ಬಾಯಲೇಕ ತ್ಯಾ ವಿಶೆಂ ಪರತ್ಯಾನ್ ತಾಕಾ ಉಡಾಸ್ ಕೆಲೊ . ತಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಗುಟ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಇಲ್ಲ ಅಸ್ಕತ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಕಾ ಕಳಿತ್ ಆಸಲೆಂ. ಬಾಯಲ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ತೊ ಘೊಂಡ್ ಖೊಂಡ್ಲೊ ಆನಿಂ ತಾಣೆಂ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಏಕಾ ಘೊಂಡಾಂತ್ ತೊ ಕೊಳಸೊ ದವರಲೊ. ತ್ಯೆ ರಾತಿಂ ಬಾಯಲ ನಿದ್ಲ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ಥೊಡ್ಯೊ ಬಾಕಲಿಯೊ ಕೆಲ್ಯೊ ಆನಿಂ ಘುರಾ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ರುಖಾರ್ ಉಮ್ಕಾಳಾಯ್ಲ್ಯೊ. ದುಸರಾ ದಿಸಾ ಸಕಾಳಿಂ ಉಟೊನ್ ಪಳಯ್ತಾನಾ ತಿ ಅಜಾಪಿ ಆನಿ ಗಜಾಲ್ ವಿವರಿಲಿ. ಶೆತಕಾರು ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ ಹಾಂತುನ ಕಾಂಯ್ ವಿಶೇಷ ನಾ. ಆಮ್ಕಾಂ ಕಾಜಾರ ಜಾಂವ್ಕಾ ಏಕ ವರಸಾ ಪಯಲೆ ಹ್ಯಾ ರೂಖ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಅಬಾನ್ ಲಾಯಿಲೊ. ಹಿ ವಿಷಯ್ ಆಯಕೂನು

ಬಾಯಲೆಕ್ ಖುಷಿ ಜಾಲಿಂ. ಆನಿ ತಾಂತ್ಲೆ ಬಾಕ್ರ್ಯೊ ಕಾಡುನ ತಾಣಿಂ ತೆ ಪೋಟ್ ಭರನ ಖಾಲ್ಯೊ. ದೋನ್ ದಿಸಾ ಉಪರಾಂತ್ ಪಟೇಲಾಮ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಘರಾ ಮುಖಾರ ಹಾಜರ್ ಜಾಲೊ. "ತುಮ್ಕಾ ಗಾದ್ಯಾಂತ್ ಹಾಂಡೊ ಮೆಳಾ ಖಂಯ್ ಹೆ ಸತ್ ಜಾಲಾರ ಮ್ಹಾಕಾ ತೊ ಹಾಂಡೊ ಹಾತಾಂತರ್ ಕರ್.." ಮ್ಹಣಾಲೊ.

"ಹಾಂಡೊ ? ಖಂಯ್ಚೊ ಹಾಂಡೊ. ಖಂಯ್ಚಾಯ್ ಹಂಡ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಳಿತ ನಾ.

"ತುಜ್ಯಾ ಬಾಯಲನೇಚ್ ಸಗಳ್ಯಾ ಗಾವಾಂತ್ ಹೊ ದಾಂಗ್ರೊ ಫೆರಾಯ್ಲಾ. ಆನಿ ತುಂ ನೆಣ್ಯಾರಾಂ ಪರಿಂ ಕರತಾಯ್." "ಮ್ಹಜೆ ಬಾಯ್ಲೆಚೆಂ ಆಯಕಲ್ಯಾರ ಕಶೆಂ. ತಾಕಾ ಇಲ್ಲೆಂ ಪಿಶೆಂ ಆಸಾ. ಅಶೆಂತ್ ಪಿಶ್ಯಾಂಬರಿ ಉಲಯತಾ".

ತಿತಲ್ಯಾರ ತಾಚಿ ಬಾಯಲ್ ಖುಬಾಳಿ. "ಮ್ಹಾಕಾ ಕಿತೆಂ ಪಿಶೆಂ ಲಾಗಲಾಂಗಿ ? ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಆಮಚಾ ರುಖಾರ್ ಬಾಕರಿಯೊ ಜಾಲಯಾ ಪಳೆ ತಾಚ್ಯಾ ಆದಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಆಮಚಾ ಗಾದ್ಯಾಂತ ಏಕ್ ಹಾಂಡೊ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಗೊತ್ತುನಾಗಿ ತುಕಾ ?"

ಶೆತಕಾರು ಮ್ಹಣಾ ಲಾಗಲೊ, ಪಳೆ ರುಖಾರ್ ಕೆದಿಂ ಬಾಕರಿಯೊ ಜಾಲ್ಲಲೊ ಆಸಾತ್‌ಗೀ ಹೆಂ ನವೆಂಸಾವ್ ನ್ಹಯ್‌ಗೀ ? ಪಿಶೆಂ ಲಾಗ್‌ಲ್ಯಾ ವೆಳಾ ಬಾಯ್ಲೆನ್ ಅಶೆಂಸ್ ಉಲಂವ್ಚೆ."

ಆತಾಂ ಜಾಲಯಾರಿ ತಾಣಿ ಶೆತಕಾರಾಚಿಂ ಉತರ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತಲೆಂ. ಪಟೇಲ್ ಮ್ಹಣಾಲಾಗಲೊ, "ಆಯಿಲ್ಯಾ ವಾಟೆಕ್ ಸುಂಕ್ ನಾ" ಮ್ಹೊಣು ಪಾಟಿಂ ಗೆಲೊ. ಶೆತಕಾರಾಚಿ ಹಿಕ್ಮತ್ ಫಲಾದಿಕ್ ಜಾಲಿಂ.

****

26. ಉಬ್ಬಟಿ ಕೋಣಿ ಖೆಲ್ಲೆಂ.

-ಜಿ. ಸೌಂದರ್ಯ ಭಟ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ಬಾಯಲ ಆನಿ ಬಾಮ್ಮಣು ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ತಾನ್ನಿ ಪಿನಾರಿ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಪಿನಾರಿ. ತಾಂಕಾ ಕೋಣಾಕಯ್ ವಾಂಟೂನು ಖಾವಚೆ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಜಾಯನಾ ಆಶಿಲೆಂ. ಘರಾಕ ಕೋಣಯ್ ಆಯಲ್ಯಾರಿ ಜಾಯನಾ. ಏಕ ದಿವಸ ತಾಂಕಾ ಉಬ್ಬಟಿ ಖಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಶಾ ಜಾಲೆ. ಉಬ್ಬಟಿ ಪೀಟ ಕಾಲ್ಲುಂಯಿತನ ಮೆವಣೊ ಆಯಲೊ. ತಾವಳಿ ಬಾಯಲ ನಿಮಗಿತಾ, "ತೂ ಹಾಂಗಾ ಇತ್ಯಾಕ ಆಯಿಲೊ. ತುಗೆಲಿ ಬಾಯಲ ರಾಕುನ ತುಗೆತಂಯ ಬಸತಲಿ. ತಿಗೆಲಾಗಿ ಕೋಣಯ ನಾಚಿ ನಯವೇ?"

ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಮೆವಣೊ ಮ್ಹಣತಾ "ಮಿಗೆಲಿ ಬಾಯಲ ರಾಕುನ ಬಯಸನಾ. ಮಿಗೆಲಿ ಬಾಯಲಿಲಾಗಿ ತಿಗೆಲಿ ಆಮ್ಮಾ ಆಸ್ಸ.

"ವ್ಹಯವೇ ತಶಿ ಜಾಲಯಾರ ಘರಾಚೆ ಭಿತ್ತರಿ ಯೋ", ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಬಾಮ್ಮಣು ಮ್ಹಣತಾ "ಆಮ್ಹಿ ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಲಡಾಯಿ ಕೋರುಯಾ. ಹಾಕಾ ಘರಾ ತಾಕುನ ಭಾಯರ ಧಾಡಯಾ" ಮ್ಹೊಣು ಬಾಯಲಿಲಾಗಿ ಸಾಂಗತಾ. ತಾನ್ನಿ ಜಾಯ್ ಮ್ಹೊಣು ಲಡಾಯಿ ಕೆಲಯಾ ಮ್ಹಣಕೆ ಕರತಾಚಿ. ಮೆವಣೊ ಹಾಂಗೆಲಿ ಲಡಾಂಯಿ ಆಯಕುನು ಭೇ ! ಹಾಂಗಾ ರಾಬಚೆ ನಾಕ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಘರಾ ಭಾಯರ ವಚುನ ಬಸತಾ. ಬಾಯಲ "ಆಮ್ಹಿ ಉಬ್ಬಟಿ ಕರನು ಖಾವಯಾ" ಮ್ಹಣಾಲಿ. ಆನಿ ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಬಾಯಲ ಉಬ್ಬಟ್ಟಿ ಕರನು ಚಾವಡಿಕ ಹಾಡತಾ.

ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಬಾಮ್ಮಣು ಮ್ಹಣತಾ "ಪಳೆ ಆಮ್ಮಿ ವಾರಡಿಕ ಜಾಲ್ಲಲೊ ದಿವಸು ತೂ ಮ್ಹಾಕ್ಕಾ ಖಾವಯಲೆಲಿ ತಶ್ಶಿ ಹಾಂವ ತುಕಾ ಖಾವಯಲೆಲಿ ತಶಿ ಆಮ್ಹಿ ದೊಳ್ಯಾಕ ಆಂಗಟಿ ಬಾಂದುನು ಉಬ್ಬಟ್ಟಿ ಖಾವಯಾ" ಮ್ಹಣು ಬಾಮ್ಮಣು ಬಾಯಲ ದೋಳೇಕ ಆಂಗಟಿ ಬಾಂದುನು ಬಯಸತಾಚಿ. ತಾವಳಿ ಭಾಯರಿ ಜಗಲೇರಿ ಬಶಿಲೆ ಮೆವಣ್ಯಾಕ ಉಬ್ಬಟ್ಟಿ ಪೊರಂಬೊಳು ಯೆತ್ತಾ. ಮೆವಣೊ ಹಳೂ ವಚೂನು ತಾಂಗೆಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಬಸತಾ. ಬಾಯಲಿನ ಬಾಮಣಾಕ ಖಾವಯತನಾ ಮೆವಣೊ ಆ ಕರತಾ. ತೇ ಉಬ್ಬಟ್ಟಿ ಕುಡ್ಕೊ ಮೆವಣಾಲಿ ತೊಂಡಾಂತ ವತ್ತಾ. ಬಾಮ್ಮಣಾನ ಬಾಯಲಿಕ ಖಾವಯತನಾ ಮೆವಣಾಲೆಚಿ ತೊಂಡಾಕ ವತ್ತಾ. ಪೂರಾಯ ಕುಡಕೆ ತಶೀ ಮೆವಣ್ಯಾಲೊ ತೊಂಡಾಕ ವತ್ತಾ. ಬಾಮ್ಮಣು "ಪೂರಾ

ಉಬ್ಬಟಿ ತೂಂಚಿ ಖೆಲ್ಲೆವೇ ಮ್ಹೊಣು ಬಾಯಲೆಲಾಗ್ಗಿ ನಿಮಗಿತಾ. ತೂಂವೆ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಾವಯಲಲೆವೇ ಮ್ಹೊಣು ಬಾಯಲೆಲಾಗ್ಗಿ ನಿಮಗಿತಾ. ತುಮ್ಹಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಾವಯಲಲೆವೇ ಮ್ಹೋಣು ಬಾಯಲ ಮ್ಹಣತಾ. ದೋಳೆ ಆಂಗಟಿ ಕಾಡತಾನಾ ಮೆವಣೊ ತೋಂಡ ಆ. ಆ ಕರನು ಬಶಿಲೆ ಪಳಯತಾತಿ. ಬಾಮ್ಮುಣಾಲೆ ಆನಿ ಬಾಯಲೇಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಲಡಾಯಿ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆ. ಮೆವಣೊ ಖುಷೀರಿ ಫರಾಕ ಗೆಲೊಂ.

<u>ನೀತಿ :</u> ಹೀ ಕಾಣಿಚೆ ನೀತಿ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳಾರಿ, ಹರ ಏಕ ವಸ್ತು ಖಾತ್ತಾನಾ ವಾಂಟುನ ಖಾವಕಾ, ಜಾವಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಲಡಾಯಿ ಕರೂಕ ನಜ್ಜ. ಲಡಾಯಿ ಕೆಲಯಾರಿ ಅಶಿ ಜಾತ್ತಾ.

****

27. ವ್ಹಾಳತ್ ಗೆಲ್ಲೆಂ ವ್ಹೋರ್ನ್

- ವಿನಿತಾ ಲೊಬೊ

ಹಜಾರ್ ವರ್ಸಾಚಿ ಆದ್ಲಿ ಕಾಣಿ ಹಿ. ತುಳುನಾಡ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಎಲಿವಾಡ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಲ್ಹಾನ್ ಹಳ್ಳಿ ಆಶಿಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಹಳ್ಳ್ಯೆಂತ್ ಗೊವ್ಜಿತ್ ಗೊವ್ಜಿ ಮುಂಟಾಂ!

ಕಶಿಲಿ ಗೊವ್ಜಿ ಅಬಾ? ಥಂಯ್ಸೊ ಪೊಟೆಲ್ ಎಲಿಯಣ್ಣ ಆಸಲ್ಲೊಗೀ ನಾ ತಾಚಾ ಧುವೆಕ್ ಪೆಪೆರೆ ಪೆಪರೆ ಡುಮ್ ಡುಮ್-ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಾಜಾರ್-ಚೆಡ್ವಾಚೆ ನಾಂವ್ ಕಿನ್ವೆಲಿ-ಚೆಡ್ವಾ ಭಿತರ್ ಚೆಡು ತೆಂ ಕಿನ್ವೆಲಿ.

ಚೆಡು ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ನಾತ್ವ್ಯಾ ಚೆಡು ತೆಂ?

ಸೊಬಾಯಚೆ ಕುಂಡ್ಲೆಂಚ್, ತೆಂ ಕಸಲೆಂ ಕುಂಡ್ಲೆ ಗೊತ್ತಾಸಾಯೆ। ಕರಿ ಲಾಗ್ಲ್ಲೆಂ ಕುಂಡ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಹ್ಯಾ ಕಿನ್ವೆಲಿಚೆ ಸೊಭಾಯ್ ವರ್ಣುಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್. ಅಫ್ರಿಕಾಚಾ ಕಾಪ್ರಾಂಕ್ ಪಳೆಲಾಯೆ ತುಮಿ?

ಕಾತಿನ್ ಇಂಗ್ಲಾ ್ಯಬರಿ ಕಾಳೆ. ಕೊಂಬ್ರೆ ದಾಂತ್ ಅಂಗ್‌ಭರ್ ಲೋಂವ್ ಆಸೊನ್ ಖಾಡ್ ಮಿಶಿಯೊಯೀ ಆಸಲ್ಲೊ.

ಕಂಚಾಯ್ ಬಾಯ್ಲ್ ಮ್ಹನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಖಾಡ್ ಮಿಶಿಯೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ದೆಕ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಂಟಾಳೊ ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ಕಹಲೆಂ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾ ಪುತಾ. ಅಪ್ರೂಪ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲ್ ಮ್ಹನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಖಾಡ್ ಮಿಶಿಯೊ ಪುಟ್ಟಾತ್ ಕಂಯ್.

ಕಾಳ್ಯಾ ಮುಸ್ಕಾರಾಚಾ ಕಿನ್ವೆಲಿಲಾಗಿ ಕಾಜಾರ್ ಜಾಂವ್ಸೊ ನೊವ್ರೊ ಕೊಣ್ ಜಾಣಾಯ್‌ಗೀ? ಬಾಲಿಚ್ ಚತುರ್ ಆನಿ ಬುದ್ವೊಂತ್ ನೊವ್ರೊ ಕೊಣ್ ತೊ ಪುನೆಗೆಲ್ಲೊ ಅಬಾ ನೊವ್ರೊ ಘುಂಟಣ್ಣ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಬೊಕುಲ್ ಮುಂಟಾ?

ಲೊಣೆಯೆಚ್ಯಾ ಗುಳ್ಯಾಬರಿ ದಾಟೊ ಮೊಟೊ ಸೊಭಿತ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ರಾಯ್ ಕುಂವರಾಬರಿ ದಿಸ್ತಾಲೊ ಮುಂಟಾ .

ಇತ್ಲೊ ಸೊಭಿತ್ ಅಪುರ್ಬಾಯೆಚೊ ನೊವ್ರೊ ಮೆಳಾಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಿನ್ವೆಲಿನ್ ಮೊಸ್ತು ಪುನ್ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾಂ. ನಾ ತರ್ ಅಜಿಯೆಚಿ ಮಜ್ರಾ ತಾಂಚೆರ್ ಉಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಸುಣ್ಯಾಂಕ್ ರಾಗ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ತಿಂ ಮಜ್ರಾಂಚೆರ್ ಉಡ್ಲಿ, ತೆದಳಾ ಗೊರ್ವಾಂಕ್ ರಾಗ್ ಆಯ್ಲೊ, ತಿಂ ಕೊಕ್ಕಿ ಶಿಂಗಾ ಮುಕಾರ್ ಕರ್ನ್ ಸುಣ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಂಡೊಂಕ್ ಆಯ್ಲಿ, ಆನಿಂ ತಾಂಚೆರ್ ಉಡ್ಲಿ ಆಶೆಂ ಲಡಾಯೆಚಿ ಲಡಾಯ್ ಮುಂಟಾ.

ಆಶೆಂ ಆಸ್ತಾ ಕಹಲೆಂ ಗೊವ್ಜೆಚೆ ಬೆಂಡ್-ವ್ಹಾಜಪ್ ಆನಿ ಖಂಚ್ಯಾ ನಮುನ್ಯಾಚೊ ಗರ್ನ್ಯಾಳಿ, ಕೊಂಬ್ಯಾಂನಿ ಪಟಪಟ ಪಾಕಟೆ ಪಾಪುಡ್ನ್ ಪಿರ್ಲುಕ್ ಪುಂಕ್ತಾನಾ, ಕೊಂಬ್ಯಾನಿ ಕಾಂಕಾರ್ನ್ ಪೆಂಪಾರೆಂ ವ್ಹಾಜಯ್ಲೆ ರೆಡ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಪಾಡ್ಯಾಂನಿ ಪೆಪರೆ ಪೆಪರೆ ತುರು ತುರು ಕರ್ನ್ ಕೋಂಬ್ ಆನ ತ್ರಾಂಪ್ಪೆಟಾ ಪುಂಕ್ಲಿ. ದುಕ್ರಾಂನಿ ಡುಮ್ ಡುಮ್ ಕರ್ನ್ ಅಪ್ಲಿಂ ಧೊಲ್ಕಿಂ ಬೊಡೆಯ್ಲಿ, ಬೊಕ್ಡೆಂನಿ ಪಿಟಿ ಪಿಟಿ ಕರ್ನ್ ಪುಗಟ್ಯೊ ಪುಟೆಯ್ತಾನಾ, ಕೊಲ್ಯಾಂನಿ ಗರ್ನ್ಯಾಳೀ ಮಾರ್ಲ್ಯೊ, ಮಾಜ್ರಾಂನಿ ಮ್ಯಾಂವ್ ಮ್ಯಾಂವ್ ಕರ್ನ್ ಪದಾಂ ಗಾಯ್ತಾನಾ, ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಮಾಟ್ವಾಂತ್ ಸಕ್ಟಾಂಯೀ ಉಡ್ಕಾಣಾಂ ಘಾಲ್ನ್ ನಾಚೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ ಕಾಂಯ್ ಪುರ್ಲೊತ್ ನಾಸ್ತಾ.

ಕಳ್ಳೆಂಯೇ ಪುತಾ? ಕಳ್ಳೆ ಅಬಾ ಮಾಗಿರ್ ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ ಸಾಂಗ್ ವೆಗ್ಗಿ.

ಆಳೆ ಪುತಾ ಕಿನ್ವೆಲಿಚಾ ಕಾಜಾರಾಕ್ ಮ್ಹಸ್ತ್ ರಿತಿಂಚಿಂ ಖಾಣಾ ಪೊಕ್ವಾಣಾಂ ಕರೆಯ್‌ಲಿಂ.ತಾ ಪೊಟೆಲಾನ್ ಸಯ್ರ್ಯಾಂಕ್ ವಾಡ್ನ್ ಧಾದೊಶಿ ಕರುಂಕ್ ದುವೆ ಕಿನ್ವೆಲಿಚೆ ಕಾಜಾರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಎದೊಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ ಆನಿ ಮುಕಾರ್‌ಯೀ ಜಾಂವ್ಕ್ ನ್ಹಜೊ, ತಶೆಂ ಗರ್ಡ್ ಗದ್ದಲಾಯೆನ್ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ತಾಚಿ ಆಶಾ ಆತಾ ನಿರಾಶಿ ಜಾಲಿ. ಪಂಚ್ವೀಸ್ ಭಾಣಾಂನಿ ವೊರ್ನ್ ಕರ್ನ್ ಅಂಗ್ಣಾಂತ್ ಎಕಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆನ್ಯೆಕ್ ಮಾಂಡುನ್ ದವರ್‌ಲ್ಲೆ ಮುಂಟಾ ತಾ ಎಲಿಯಣ್ಣಾನ್.

ಹೆರಾ ಸಕ್ಡಾಂಕಿ ವೊರ್ನ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಜಿವಾಚಿ ಗಾಂಟ್ ತೊ ನೀರ್ಕ್ಯಾಟ್ ವೊರ್ನ್ ಬುರ್ ಕರ್ನ್ ಬುರ್ಕುನ್ ವೊಡ್ಜೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾಂಕಾ ಭಾಲಿ ಖುಶಿ ತುಮ್ಕಾಂಯೀ ತಶೆಂಚ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸ್ತಾ ಮ್ಹಯ್ ಮೂ ಪಿಲ್ಕ್ಯಾಟಾಂನೊ. ವ್ಹಯ್ ಅಬಾ?

ಪುಣ್ ಪೊಟಾಕ್ ಭೂಕ್ ಲಾಗ್ತಾನಾ ಕೊಕೊ ಮೆಮೆ ದಿತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಸ್ತಾನ ಆತ್ತಾ ವೊರ್ಸ್ನ ಘುರ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳಾತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್ಲ್ಯಾರ್ **ವೊರ್ಸ್ನ** ಬದ್ಲಾಕ್ ಪಾವ್ಸ್ ಯೇಜೆಗೀ ? ವಾಳೊ ಪಾವ್ಸ್ ಧೊಂಪೊರ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಉದಕ್ ಆತಾ ವೊರ್ಸ್ನ ವ್ಹಾಳತ್ ಯೆತಾಮೂ ಮ್ಹಳೆ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ. **ಪುಣ್** ಸರ್ವ್ ಮೊನ್ಷ್ಯಾತಿಂಚಾ ಲಡಾಯೇ ವರ್ವಿಂ ಕಿನ್ವೆಲಿಚಾ ಕಾಜಾರಾಚಾ ಮಟ್ವಾಂತ್ಲಿ ವೊರ್ಸ್ನಾಂಚಿ ಭಾಣಾ **ಪುರಾ ಆಡ್** ಪೊಡೊನ್ **ವೊರ್ಸ್ನ** ಸಕ್ಕಡ್ ವ್ಹಾಳತ್ ಗೆಲಿಂ ತಾಚೆ ಕಾಜಾರ್ ಉದಾಕ್ ಜಾಲಿಂ.

<u>ಅರ್ಥ</u>

- ಮುಂಟಾಂ- ಕಸಲ್ ಸಾಂಗತಾ ಗಮ್ಮತ್ ಹೀ ಗಮ್ಮತ್ ಮ್ಹೊಣಚೆ ಅರ್ಥ
- ಕುಂಡ್ಲೆ – ಕಾಳೆ ಮತ್ತಿಯೆ ಮಡಕೆ
- ಕಾಪ್ರಾಂಕ್ – ಕಾಳೊ ಪಾತ್ತೊರು –ಮ್ಹಳಾರಿ ಕಾಳೆ ಇಂಗಾಳೊ
- ಪುಣ್ -ಜಾಲಯಾರ
- ಪುನ್- ಪುಣ್ಯ
- ಕೋಲಂಬ್-ಕೊಂಬು
- ತ್ರಾಂಪ್ಪೆಟಾ – ಕಹಳೆ
- ಪುಗಟ್ಯೊ - ಪಟಾಕಿ
- ಪೊಟೆಲಾನ್ – ಗ್ರಾಮಾಚೆ ಮುಖೇಲ
- ವೊರ್ಸ್ನ - ಗೊಡ್ಸೆ
- ಪುರಾ - ಸಕಡ
- ಆಡ್ – ಆಡ ಯೆವಚೆ
- ಕೊಕೊ- ಶೀತ
- ಮೆಮ್ಮೆ- ಜಳಕೆ, ಮಾಸ್ತಿಂ

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ

'ಹೊಡೆಮಾಲ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ'

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗ

1. ಕುಂಬಾರಾಲಿ ಧೂವ

-ಬಿ. ತುಲಸೀ ಪೈ

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಎಕ್ಲೊ ಕುಂಬಾರಾಂಚೊ ಆಶಿಲೊ. ತಾಕಾ ಎಕ್ಕಿ ಬುದಂತಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಆಶಿಲಿ. ಜಾಲಯಾರ, ಗಾಂವಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ತಾಂಗೆಲಿ ವಯರಿ ಜಾಳ ತಾನ್ನಿ ತೇ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ "ಸವಾಯ್ ಬುದಂತಿ" ಮ್ಹಣು ಆಪಯತ ಆಶಿಲಿಂಚಿ. ಜಾಲಯಾರ ತೀ ಚೆಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೋಣೆ ಕಸಲೆ ಸಾಂಗಲ್ಯಾಲಿಯ್ ಪರತ್ ಜವಾಬ ದೀನಾಶಿ ಸದಾ ಹಾಸತಾ ಆಶಿಲಿ.

ಏಕ ಪಟಿ ಕುಂಬಾರಾಚೊ ಧೂವೇಲಿ ಸಾಂಗತಾಕ ತೇಂ ಗಾಂವಚೆ ರಾಯಾಲಿ ದರಬಾರಾಕ ವತ್ತಾ. ತೆದನಾ ಥಂಯ್, ದುಡವಾಳು ಹೋಡ ಕೀ ನ್ಹಂಯ್ ಶಿಕ್ಕಿಲೊ ಹೋಡು ಮ್ಹಳೆಲಿ ತರ್ಕ ಚಲತ ಆಶಿಲೆ. ಥೊಡೆ ಲೋಕಾನ ದುಡವಾಳು ಮನಿಶು ಹೋಡು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆನಿ ಥೋಡೆ ಲೋಕಾನ ಶಿಕ್ಕಿಲೆ ಲೋಕೂಚಿ ಹೋಡ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಖಂಚೋಯ್ ಏಕ ವಿಷಯು ಇತ್ಯರ್ಥ ಜಾಯನಿ ದೆಕುನ ರಾಯಾಕ ಸಮಾಧಾನ ಜಾಯನಿ.

ಹೇ ಪೊಳೋವನು ಕುಂಬಾರಾಲಿ ಧೂವೇನ ರಾಯಾಲಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಕೆಲೆಂ. ಆಪಣ ಸಮ ಜಾಲೆಲಿ ಜವಾಬ ದಿತಾ ಮ್ಹೊಣು ಮ್ಹಣಾಲಿ. ರಾಯಾನ ಜಾಯತ ಮ್ಹೋಣು ಕಬೂಲ ಕೆಲೆಂ. ತಿ ಮ್ಹಣಾಲಿ "ರಾಯಾನೋ ದೋನ್ ಲೋಕೂಯ್ ಬೀ ಹೋಡ ಮನೀಶಚಿ. ದೋಗ ಲೋಕೂಯ ಸಮಾನ. ದೋಗ ಲೋಕಾನಯ್ ಸಮಾಜಾಚೆ ಉದ್ಧಾರ ಕೊರಚಾಕ ಪಾವ ಆಸಾ. ತಾಂಗೆಲಾಗಿ ಆಸಚೆ ಆಸ್ತಿ ತಾನ್ನಿ ನಾತಿಲ್ಯಾಂಕ ದೀವಯೇತ" ಮ್ಹಣಾಲಿ.

ರಾಯಾಕ ತಿಗೆಲೆ ಜಾಪ ಸಮ ದಿಸಲೆ. ತಾಣಿ ತೇ ಚೆಲ್ಯೇಕ ಆಪೋವನ ಸಾಂಗಲೆಂ. "ಚೆರಡಾ, ತುಗೆಲೆ ಜಾಪ ಆಯಕುನು ಹಾಂವ ತೃಪ್ತ ಜಾಲೊ. ಫಾಲಯಾ ತಾಕೂನ ಸದಂಚ ತೂಂವೆ ಮೆಗೆಲೆ ದರಬಾರಾಕ ಯೇವಕಾ."

ಕುಂಬಾರು ಆನಿ ತಾಗೆಲೆ ಧೂವ ಖೂಷೇರ ಘರಾಕ ಪರತಲೀಂಚಿ. ತ್ಯಾ ದರಬಾರಾಂತು ಥೋಡೇ ಲೋಕಾಂಕ ಪೋಟಜಾಳಾನ ಸಹನ ಜಾಯನಾಶಿ ತಾನ್ನಿ ರಾಯಾಲಾಗಿ ಸಾಂಗಲೆಂ.

"ರಾಯಾನೋ, ಕುಂಬಾರಾಲೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಬುದಂತಿ ವ್ಹಯ್, ತಾಂತು ಕಾಂಯ್ ಸಂಶಯ ನಾ. ಜಾಲಯಾರ ಮ್ಹಾಕಾ ಭೊಗತ ಕೀ ಹೀ ಕೊಣಯ್ ಶಿಕಯಲಲೆ ಉತ್ರಂ ಹಾಂಗಾ ಯೇವನು ಸಾಂಗತಾ ಕೀ ಮ್ಹೋಣು. ಏಕ ಕುಂಬಾರಾಲಿ ಧೂವ, ರಾಯಾಲೆ ದರಬಾರಾಂತು ಆಸಚೆ ಆಮಚೆ ತಸಲೆ ವಿದ್ವಾಂಸಾಕ ಊಣೆಪಣ ನ್ಹಂಯವೇ.?"

ರಾಯು ಆತ ಫಸ್ಪಡಲೊ. ಜಾಲಯಾರ ತಾಣೆ ತಿಕ್ಕಾ ಭಾಸ್ ದೀವನು ಜಾಲಿಲೆ ನ್ಹಯವೇ? ತಾಣೆ ಮಂತ್ರಿ ಕಡೇನ ಕಶಿ ಹೀ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಕರಯೇತ ಮ್ಹೋಣು ವಿಚಾರಲೆಂ. ತೋ ಮ್ಹಣಾಲೋ "ಫಾಲಯಾರ್ ತೀಣೆ ದರಬಾರಾಕ ಆಯಿಲೆ ವೇಳೇರಿ ತಿಕಾ ಜಾಪ ದೀವಚಾಕ ಸಕನಾತಿಲೆ ಕಠಿಣ ಪ್ರಶ್ನೊ ನಿಮಗೂಯಾ. ತೆದನ ತೀಚ ಜಾಪ ದಿವಚಾಕ ಸಕನಾಶಿ ದರಬಾರಾ ತಾಕುನ ವತಲಿ" ರಾಯಾನ ಕಬೂಲ್ ಕೆಲೆಂ.

ಹೆರದಿವಸು ಕುಂಬಾರಾಲಿ ಧೂವ ದರಬಾರಾಕ ಬಾಪಸುಲೆ ಸಂಗಾತಾ ಆಯಿಲಿ. ತೆದನಾ ರಾಯಾನ ತಿಗೆಲೆ ಮುಖಾರ ಏಕ ಪ್ರಶ್ನೊ ದವರಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ದರಬಾರಾಂತು ಆಸಚೆ ವಜ್ರ, ಮೋತಿ, ಪವಳೆ, ಹಜಾರ ನಮೂನೆಚೆ ರತ್ನಾಚೆ ಅಂದಾಜೊ ಮೋಲ್ ಕಿತ್ತುಲೆ ಮ್ಹೋಣು ತಿಗೆಲಾಗಿ ನಿಮಗಿಲೆ.

ಚೆಲ್ಲೇಯೇಕ ರಾಯು ತಿಗೆಲೆ ಬುದವಂತಾಕಾಯಿಚೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರತ ಆಸ ಮ್ಹಣು ಕಳೀತಾಕ ಆಯಿಲೆ. ಸಾವಧಾನೇರಿ ಜಾಪ ದೀವಕಾ ಮ್ಹಣು ತೀಣೆ ಸಮಜೂನು ತಿಗೆಲೆ ಬಾಪುಸೂಲಿ ಕಾನಾಂತ ಕಸಲಕೀ ಸಾಂಗಲೆಂ. ತೋ ದರಬಾರಾ ತಾಕುನ ಉಠಾವನು ಭಾಯರ ಗೆಲೊ. ಥೋಡೇ ವೇಳಾನ ತೋ ಪರತೂನ ಆಯಲೋ. ಯೆತನಾ ತಾಗೆಲೆ ಹಾತಾಂತು ಏಕ ತಾಟ ಆಶಿಲೆ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ತಾಟ ವಯರಿ ಆವಂಗಲೆ ಧಾಂಪುನ ಆಶಿಲೆ. ಕುಂಬಾರಾಲೆ ಧೂವೇನ ರಾಯಾಲಾಗಿ ಸಾಂಗಲೆಂ, "ತುಮಗೆಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಚೆ ಜಾಪ ಹ್ಯಾ ತಾಟಾಂತ ಆಸ್ಸ" ಮ್ಹಣು ಧಾಂಪಿಲೆ ಆವಂಗಲೆ ಕಾಡಲೆ. ತ್ಯಾ ತಾಟಾಂತು ಥೊಡಿ ಮಾತಿ, ಭಾತ, ಕಾಪುಸು ಆನಿ ಉದಾಕ ಆಶಿಲೆ. ರಾಯಾಕ ಸಮಜನಿ. ಚೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣಾಲಿ "ರಾಯಾ ತುಮಗೆಲೆ ಆಸ್ತೀಚೆ ಮೋಲ ಹಾಜೆ ಪಶಿ ಚಡ ನ್ಹಂಯ್. ಭಾತ ಮ್ಹಳಯಾರಿ ಆಮಗೆಲೆ ದೋನಿ ವೆಳಾಚೆ ಜೆವಣ. ತೇ ನಾತ್ತಿಲೆ ವಾಂಚೂಕ ಜಾಯನಾ. ತಶೀಂಚ ಮಾತಿ, ಮಾತಿ ನಾತಿಲೆ ಭಾತ್ತಾಕ ಮೋಲ ನಾ. ಭಾತ ರೊಂವಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ರೊಂಯಲ್ಯಾರಿ ಪಾವನಾ. ಉದ್ದಾಕ ನಾತ್ತಿಲೆ ಫಲ ವಯರ ಯೇನಾ. ಆನಿ ಕಾಪೂಸು

ಾತಲ್ಯಾರಿ ಆಮಕಾ ಆಂಗ ಧಾಂಪುಕ ಆವಂಗಲಿ ನಾ. ತಾಜೆ ಭರಶಿ ಸೂರ್ಯ, ಾರೇಚೆಯ ಗರಜ ಆಸಾ.

ತುಮಗೆಲಿ ದರಬಾರಾಂತು ವಜ್ರ, ಪವಳೆ, ನಮೂನ್ಯಾವಾರೆಚೆ ರತ್ನ ಆಸುಕ ಪುರೊ, ತೇ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯ ಆಮ್ಹಿ ಖುಷಾಲೇರಿ ಜೀವನ ಕರಯೇತ. ಭಾಂಗಾರ ಕರೋವನ ಗಳ್ಯಾಕ ಘಾಲನು ಭೊಂವಯೇತ ಶಿವಾಯ ವಾಂಚೂಕ ತಾಜೆ ಗರಜ ನಾ. ತೇ ದೆಕೂನ ತುಮಗೆಲಿ ದರಬಾರಾಂತು ಆಸಚೆ ವಜ್ರ, ಮೋತಿ, ಪವಳೇಕ ಮೆಗೆಲಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಸಲೇಯ ಮೋಲ ನಾ."

ತಿಗೆಲಿ ಜಾಪ ಆಯಕೂನ ಸಗಳೆ ದರಬಾರ ಥಂಡ ಜಾಲೆಂ. ಮಂತ್ರಿನ ಮಾಥೆ ಸಕಲ ಘಾಲೆ. ರಾಯು ಮ್ಹಣಾಲೊ, "ಪ್ರಸನ್ನ ಜಾಲೊ ತುಗೆಲಿ ಬುದವಂತಕಾಯ ಪೊಳೋವನ. ಆಜ ತಾಕೂನ ತೂ ಮೆಗೆಲಿ ಆಸ್ಥಾನಾಂತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಾರಿ ಆಸತಲಿ".

ಹ್ಯಾ ಕಾಣೀನ ಆಮ್ಹಿ ಕಸಲಿ ಸಮಜೂನ ಘೆವಯೇತ ಮ್ಹಳಯಾರಿ, ದುಡ್ಡು ಭಾಂಗರಾ ಪಶಿ ಬುದ್ಧೀಚಿ ಹೋಡಿ. ಆನಿ ತೇ ಆಮಿ ಸಮರ್ಥ ರೀತೀನ ವಾಪುರಕಾ ಮ್ಹಣು.

****

೨. ವಿಂದುರ್ಲಿ

-ಪ್ರಿಯಾ

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ಮಾಮು, ತಾಗೆಲಿ ಬಾಯಲ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲಿ ಭುರಗಿಂ ಆಶಿಲೀಂಚಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಘರಾಂತ ಮಸ್ತ ವಿಂದೂರಯಿ ಆಶಿಲೇಂಚಿ. ಏಕ ದಿವಸು ಮಾಮ್ಮಾಲಿ ಬಾಯಲೇನ ಜೆವಣಾಕ ಹಾಪೋಳು, ವೋಡಿ ತೋಳನು ಕಾಯಲಿ ಧಾಂಪೂಕ ವಿಸರಲಿ. ಸಕಾಳಿ ಉಠಾವನು ಪಳಯತನಾ ಕಾಯಲಿಂತು ಏಕು ವಿಂದುರು ಪಡುನ ಭಾಜುನು ಗೆಲಾಂ. ಮಾಯ್ಯೆನ ವಿಂದುರು ಕಾಡುನ ಭಾಯರಿ ಉಡಯಿಲೊ. ಘರಾಚೆ ಮುಖಾರ ರೂಖಾರ ಬಶಿಲೊ ಏಕು ಕಾಯಳೊ ತೆ ವಿಂದುರಾಕ ಪಳಯತಾ. "ಓಹೋ ಆಜಿ ವಿಂದುರಾಕ ತೆಲಾಂತು ಕೀ ತುಪಾಂತು ಕೀ ಭಾಜಲಾ. ಕಸಲೀಯ ಆಸೋ, ಹಾಂವ ಖಾತ್ತಾ" ಮ್ಹೊಣು ವಿಂದರಾಕ ಖಾವನು ಸೊಡತಾ.

ತೆದನಾ ಕಾಯಳೇಲಿ ಪೊಟ್ಟಂತುಲ್ಯಾನ ಏಕು ಆವಾಜ ಯೆತ್ತಾ "ವಿಂದುರ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲಿ ... ತೆಲಾನ, ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ. ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ ಜಾವೋ" ಮ್ಹಣು.

ತಿತಲಿ ಸಾಂಗಿಲೇಚ ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ ಜಾತ್ತಾ. ಕಾಯಳೊ ಮಾಥೆ ಹೂನಾರ ಉಬೂನ ವಚ್ಚೂನು ವಟವೃಕ್ಷಾರಿ ಬಸತಾ. ಕಾಯಳೇಲಿ ಕುಡ್ಡೆ ದೊಳೋ ಪೋಳೋವನು ರೂಖು ನಿಮಗಿತಾ "ಏ ಕಾಯಳ್ಯಾ, ತುಗೆಲಿ ದೋಳೆ ಕಶಿ ಕುಡ್ಡೆ ಜಾಲೆಂ?"ತೆದನಾ ಕಾಯಳೊ ಮ್ಹಣತಾ, "ವಿಂದುರ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲಿ ... ತೆಲಾನ, ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ. ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟ ಪಾನ ಝುಡೊ " ತಶಿ ಸಾಂಗಿಲೇಚ್ ರುಖಾಚೆ ಪಾನ ಪೂರಾಯ ಝುಡುನ ಸಕಲ ಪಡಲೆ.

ಥೋಡೆ ವೇಳಾನ ಏಕ ಗಾಯಿ ಸದಾಂ ಚರುನ ಆಯಿಲ್ಯಾವರಿ ತೇ ರುಖಾಚೆ ಮುಳಾಕ ಯೆತ. ಪಾನ ಪೂರಾಯ ಝುಡುನ ಸಕಲ ಪಡಲಲೆ ಪಳೋವನ ಗಾಯ ರುಖಾಲಾಗಿ ನಿಮಗಿತಾ "ಸರ್ವ ಲೋಕಾಂಕ ಸಾವಟ ದಿತಾಲೋ ತೂಂವ. ತೂಂವಚಿ ತುಗೆಲಿ ಪಾನ ಸಕಲ ಝುಡಯಲಾಮೂ"? ತೆದನಾ ರೂಖು "ವಿಂದುರ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲಿ ... ತೆಲ್ಲಾನ ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ" ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೊಡತಾ. ಗಾಯ ಬೆಜಾರಾನ

ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಪಿವಚಾಕ ವತ್ತಾ. ಉದ್ದಾಕ ಪಿತ್ತಾನಾ ನ್ಹಂಯ ಗಾಯಕ ನಿಮಗಿತಾ, ತುಗೆಲಿ ಶಿಂಗಾಕ ಕಸಲಿ ಜಾಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣು. ತೆದನಾ ಗಾಯ "ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ ... ತೆಲಾನ ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ; ವಟ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಟೋ" ಮ್ಹಣತಾ.

ತೆದನಾ ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಪೂರಾಯ ಆಟೂನ ವತಾ. ತೆದನಾ ಪೂರಾ ಮೊನಜಾತಿಚಾ ಮ್ಹಣಕೆ ಏಕ ಮೋರೂಯಿ ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಪಿವಚಾಕ ಯೆತ. ಉದಾಕ ಆಟೂನ ಗೆಲಿಲೆ ಪಳೊವನ ನ್ಹಂಯಚೆ ಲಾಗಿ ವಿಚಾರತಾ " ಆಜಿ ತುಗೆಲಿ ಉದಾಕ ಕಿತ್ಯಾಕ ಆಟೂನ ಗೆಲಾಂ"? ಮ್ಹಣು.

ತೆದನಾ ನ್ಹಂಯ ಸಾಂಗತಾ "ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ ... ತೆಲಾನ ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಟೋ ಮೋರಾಕ ಶೆಂಡೊ" ಮ್ಹಣತಾ.

ತೆದನಾ ತಿತಲಿ ಚಂದ ಆಶಿಲಿ ಮೋರಾಚೆ ಮಾಥ್ಯಾಕ ಏಕ ಶೆಂಡೊ ಯೆತ್ತಾ. ಮೋರಾಲಿ ಚಂದಾಯಿ ಪೂರಾಯ ನಾಶ ಜಾತಾ. ಮೋರು ಶೇಂಡೊ ಘೆವನು ತೀಳು ಖಾವಚಾಕ ತೀಳ್ಯಾ ಗಾದ್ಯಾಕ ವತಾ. ಮೋರಾಲೆ ವಿಕಾರ ಶೆಂಡೊ ಪೊಳೋವನು ತೀಳು ನಿಮಗಿತಾ, "ಹೆಂ ಕಸಲಿ ತುಗೆಲಿ ರೂಪ ! ತೆದನಾ ಮೋರು "ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ ...ತೆಲಾನ ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಟೋ, ಮೋರಾಕ ಶೆಂಡೊ, ತೀಳಾಕ ದಾಂಡೋ"ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಗಾದ್ಯಾಂತ ಆಶಿಲೆ ತೀಳಾಚೆ ಝೂಡಾಕ ದಾಂಡೋ ಯೆತ್ತ. ಥೋಡೇ ವೇಳಾನ ಏಕು ಮ್ಹಾಂತಾರೋ ಉದ್ದಾಕ ಹಾಡೂಕ ಮ್ಹಣೂನ ಕಳಸೊ ಘೆವನು ಗಾದ್ಯಾ ಪುಣಿಯೇರಿ ವತ್ತಚೀ ಆಸತಾ. ತೇ ತೀಳಾ ಗಾದ್ದೋ ಪೊಳೋವನು ತಾಕಾ ಆಜಾಪ ಜಾತ್ತಾ. "ಏ ತೀಳಾ, ತುಗೆಲಿ ಅವಸ್ಥ ಕಸಲೇ"?ಮ್ಹಣು. ನಿಮಗಿತಾ. ತೆದನಾ ಗಾದ್ಯಾಂತು ಆಶಿಲೆ ತೀಳಾಚೆ ಝೂಡ ಪೂರಾ ಏಕ್ಕ ಸ್ವರಾರಿ "ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ ... ತೆಲ್ಲಾನ ತುಪ್ಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟಾ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಟ್ಟೋ, ಮೋರಾಕ ಶೆಂಡೊ,

ತೀಳಾಕ ಧಾಂಡೋ, ಮ್ಹಾಂತಾರಾಲೆ ಕಳಸೊ' ಮ್ಹಣತಾ. ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಂತಾರಾಲೆ ಹಾತ್ತಾಕ ಕಳಸೊ ಚಾಬೂನು ಬಸತಾ. ಮ್ಹಾಂತಾರೋ ಚಿಂತಿತಾ, ನುತ ಹಾಂವ ಉದಾಕ ಘೆವನು ಗೆಲೆಲೆ ಜಾಲಯಾರಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಹೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯೇನಾ ಆಶಿಲೆ ? ಆಸೊ ಆನಿ ಕಸಲೆ ಕರಚೆ ? ಆಯಿಲೆ ಭೊಗತಾ ಮ್ಹಣೂನ ಘರಾಕ ವತನಾ ಏಕ ಕಾಟ್ಯಾರ ಧಾ ಜನ ಬಯಸೂನ ಉಲಯತಾಶಿಲೆ. ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಂತಾರಾಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತ ಆಶಿಲೆ ಕಳಸೊ ಪೊಳೋವನು, "ಏ ಮ್ಹಾಂತಾರ್ಯಾ, ಹಾತಾಂತು ಕಳಸೊ ಘೆವನು ಖಂಯ ಭೊಂವತಾ" ಮ್ಹಣು ಮಸ್ಕಿರಿ ಕರತಾತಿ. ಮ್ಹಾತಾರೋ ಚಿಂತಿತಾ ಏಕ ಹಾತಾಕ ಕಳಸೇಚೆ ಜಡಾವಣ, ತಾಂತು ಮದ್ದೆ ಹಾಂಗೆಲೆ ಮಸ್ಕಿರಿ, ತಾಣೆ ಕೋಪಾನ "ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ ...ತೆಲಾನ ತುಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಟ್ಟೋ, ಮೋರಾಕ ಶೆಂಡೊ, ತೀಳಾಕ ಧಾಂಡೋ, ಮ್ಹಾಂತಾರಾಲೆ ಕಳಸೊ, ಧಾ ಜನಾಲೆ ಕಾಟ್ಟೋ" ಮ್ಹಣತಾ. ಕಾಟ್ಯಾರಿ ಬಶಿಲೆ ಜನ ಥಂಯಚಿ ಘಟ್ಟ ಜಾತಾತಿ. ಉಠಾವಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಥೊಡೆ ವೇಳಾನ ದೇವಳಾ ತಾಕುನ ದೇವಾಲೆ ಪಾಲಂಕಿ ಉತ್ಸವು ಯೆವಚಾಕ ಆಸ. ಆನಿ ದೇವಾನ ಹಾನ್ನಿ ಬಶಿಲೆ ಕಾಟ್ಯಾರಿ ಬಯಸುನು ಪೂಜಾ ಘೆವಚಾಕ ಆಶಿಲೆ. ಜನ ಸಗಳೆ ಏವನು "ಉಠಯಾಚಿ, ದೇವು ಯೇವನು ಬಸಚೆ ವೇಳು ಜಾಲೊ" ಮ್ಹಣತಾತಿ. ಜಾಲಯಾರಿಯ್ ತ್ಯಾ ಧಾ ಜನಾಕ ಕಾಟ್ಯಾರ ತಾಕುನ ಉಠಾವಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ತಾನ್ನಿ ಮ್ಹಣತಾತಿ "ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ... ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿ ... ತೆಲ್ಲಾನ ತುಪ್ಪಾನ ಭಾಜಿಲಿ, ಕಾಯಳೇಲಿ ದೋಳೆ ಕುಡ್ಡೆ, ವಟಾ ಪಾನ ಝುಡೊ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಮೋಡೋ, ನ್ಹಂಯಚೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಟ್ಟೋ, ಮೋರಾಕ ಶೆಂಡೊ, ತೀಳಾಕ ಧಾಂಡೋ, ಮ್ಹಾಂತಾರಾಲೆ ಕಳಸೊ, ಧಾ ಜನಾಲೆ ಕಾಟ್ಟೋ, ದೇವು ಪಾಲಂಕಿರಿ" ಮ್ಹಣತಾತಿ.

ದೇವು ಪಾಲಂಕಿಂತು ಸ್ಥಾಪನ ಜಾತ್ತಾ. ಕಶಿ ಕೆಲಯಾರಿಯ್ ದೇವಾಕ ಪಾಲಂಕೀ ತಾಕೂನು ಉಬಾರುಕ ಜಾಯನಾ. ಲೋಕು ಪೂರಾ ಏಕತ್ರ ಜಾತ್ತಾತಿ. ಸಗಳೆ ಲೋಕು ಭಕ್ತೀನ ದೇವಾ ಲಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನ ಕರತಾತಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತೀಕ ದೇವು ಪ್ರಸನ್ನ ಜಾವನು ಅನುಗ್ರಹ ಕರತಾ. ದೇವಾನ ಅನುಗ್ರಹ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಕ್ಷಣಾನ ಪೂರಾ ಘೂಡೆ ಮ್ಹಣಕೆಚಿ ಜಾತ್ತಾ. ದೇವಾಕ ಉಬಾರೂಕು ಜಾತ್ತಾ, ಧಾ ಜನ ಕಾಟ್ಯಾರ ತಕೂನ ಉಠಾಯತಾತಿ, ಮ್ಹಾಂತಾರ್ಯಾಲೆ ಕಳಸೊ ಹಾತಾ ತಾಕುನ ಸೊಡತಾ. ತೀಳಾಚೊ ದಾಂಡೊ ವತ್ತಾ.

ಮೋರಾಚೆ ಶೆಂಡೊ ಝುರತಾ, ಸ್ಥಂಯ ಹೊಳತಾ, ಗಾಯಚೆ ಶೀಂಗ ಕಿರಲತಾ, ವಟಾ ಪಾನ ಆಂಕ್ರೆತಾ, ಕಾಯಳೇಲೊ ದೋಳೆ ಸಮ ಜಾತಾ. ತೆಲ್ಲಾಂತು ಪಡುನ ಭಾಜುನ ಫೆಲೆಲಿ ವಿಂದುರ್ಲ್ಲಿಕ ಜೀವು ಯೆತ್ತ.

ನೀತಿ: ದೇವಾಕ ಭಕ್ತೀನ ಶ್ರದ್ಧೇನ ಆರಾಧನ ಕರಕಾ, ತೋ ಭಕ್ತಾಂಕ ಕೆದನಾಯಿ ಸೊಡುನ ಘಾಲನಾ ಮ್ಹಣಚೆ ಹೇ ಕಾಣಿಯೇನ ಕಳತಾ.

****

3. ಲಾಕಡಾ ಬೊಮ್ಮೆ

-ಅಕ್ಷತಾ ಶ್ಯಾನಭಾಗ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಚಾರ ದೋಸ್ತ ಆಶಿಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಎಕಲಾಕ ಎಕಲೊ ಕಷ್ಟ ಸುಖಾಂತ ಭಾಗಿ ಜಾಯತ ಆಶಿಲೆ. ತಾಂತು ಎಕಳೊ ಆಚಾರಿ, ಎಕಳೊ ದರ್ಜಿ, ಎಕಳೊ ಸೋನ್ನಾರು, ಆನಿ ಎಕ್ಲೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು, ತಾಂಗೆಲಿ ಗಾಂವು ಸಾನ ಆಶಿಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ, ಆನಿಕಯ ಬರೇಂ ಕಾಮು ಸೊದಚಾಕ ತಾನ್ನಿ ವಿಂಗಡ ಗಾಂವಾಂಕ ವಚಾಕ ನಿರ್ಧಾರ ಕರತಾತಿ. ತಾಜೆ ಖಾತಿರ ತಾಂಗ ತಾಂಗೆಲಿ ಕಾಮಾಕ ಜಾವಕಾ ಆಶಿಲೆ ಉಪಕರಣ ಘೆವನು ತಾನ್ನಿ ಭಾಯರ ಸರತಾತಿ. ಮುಖಾರಿ ವತ್ತ ಆಸತನಾ ತಾಂಕಾ ಏಕ ಹೋಡ ರಾನ ಮೆಳತಾ. ತಾಂಕಾ ಸಕಡಾಂಕ ಪುರೋ ಜಾಲೆಲೆ ನಿಮಿತಾನ ತಾನ್ನಿ ಥಂಯ ಏಕ ರುಖಾ ಮೂಳಾಂತ ನಿದೋವಚೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕರತಾಚಿ. ಆನಿ ರಾನಾಂತ ಆಸಚೆ ಕ್ರೂರ ಮೊನಜಾತೀಲಿ ಹಾತಾಂತುಲ್ಯಾನ ರಕ್ಷಣ ಪಾವಚೆ ಖಾತ್ತೀರ ತೇಗ ಜನಾನ ನಿದತನಾ ಏಕಳೇನ ಜಾಗಿ ಬಯಸೂನು ಉರಲೇಲ್ಯಾಂಕ ಪಾಳಿ ಪ್ರಕಾರ ರಕ್ಷಣ ಕರಚೆ ತೀರ್ಮಾನಯ ಘೆತಾತಿ. ಪಯಲೆ ಆಚಾರಿ ರಾಖಚಾಕ ಬಸತಾ. ಜಾಗಿ ಜಾವನು ಬಸತಾನಾ ವೇಳು ಪಾಶಾರ ಕರಚೆ ಖಾತೀರ ತಾಣೆ ಏಕ ರಾಕಡಾ ಕುಡಕೊ ಕಾಡುನ ತಾಸುನು ಏಕ ಚಂದ ಬೊಮ್ಮೆ ತಯಾರ ಕರತಾ. ವೇಳು ಜಾಲೊ ಮ್ಹಣುನ ತಾಣೆ ತೇ ಬೊಮ್ಮೆ ದರಜೀಲಿ ಹಾತಾಂತು ದೀವನು ತೋ ನಿದಲೊ. ದರಜೀನ ಹೇ ಬೊಮ್ಮೆ ಕಿತಲೆ ಸೊಬಿತ ಜಾಲಾ, ಹಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಸೊಬಿತ ಆವಂಗಲಿ ಶಿವಂಯಲ್ಯಾರ ಬರೇಂ ದಿಸತ ಮ್ಹೊಣು ಏಕ ಚಂದ ವಸ್ತ್ರ ತೇ ಬೊಮ್ಮ್ಯಾಕ ಶಿವಂಯತಾ. ದೋನಿ ತಾಸ ಭರಿ ತಾಣೆ ತೀ ವಸ್ತ್ರ ಶಿವಂಯಲೆ. ತೆದನಾ ವೇಳು ಜಾಲೊ ಮ್ಹೊಣು ತೇಂ ವಸ್ತ್ರ ಬೊಮ್ಮ್ಯಾಂಕ ಘಾಲನು ಸೋನ್ನಾರಾಲಿ ಹಾತಾಂತು ದೀವನು ನಿದೋವಚಾಕ ವತ್ತಾ. ಸೋನ್ನಾರಾಂಚಾನ ತೇ ಬೊಮ್ಮೆ ಪೊಳೋವನ ಕಿತಲೆ ಸೊಬಿತ ಬೊಮ್ಮೆ, ಜಾಲ್ಯಾರ ಲಿತೆ ಲಿತೆ ದಿಸತಾಮೂ, ಮ್ಹೊಣು ತಾಗೆಲಾಗಿ ಆಶಿಲೆ ಭಾಂಗಾರಾ ಮಾಳಾ ಕಾಡುನು ಬೊಮ್ಮೇಕ ಘಾಲತಾ. ತೆದನಾ ತೇ ಬೊಮ್ಮೆ ಮಸ್ತ ಸೊಬಿತ ದಿಸತಾ. ಆನಿ ಸೋನ್ನಾರಾಂಚಾಲೆ ಪಾಳಿ ಸರತ ಆಯಿಲಿ ಮ್ಹೊಣು ತಾಣೆ ತೆ ಬೊಮ್ಮೆ ಕಾಡುನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ ಹಾತಾಂತು ದೀವನು ನೀದ ಕಾಡುಕ ವತ್ತಾ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ ತೇ ಬೊಮ್ಮೆ ಪಳೋವನು ಆನಂದ ಜಾವನು ಹ್ಯಾ ಬೊಮ್ಮೇಕ ಜೀವು ದೀವಕಾ ಮ್ಹಣೂನು ತಾಗೆಲಾಗಿ ಆಶಿಲೆ ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತೀನ ತೇ ಬೊಮ್ಮೇಕ ಜೀವು ದಿತ್ತ. ಆನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ನೀದ ಕಾಡುಕ ವತ್ತ.

ಸಕಾಣಿ ಸರ್ವಾನ ಉಠಾವನು ಪಳಯತನಾ ತಾಂಗೆಲಿ ಮುಖಾರ ಏಕ ಸೊಬಿತ ಚೆಲ್ಲಿ ರಾಬುನ ಆಸತಾ. ಆತಾಂ ತ್ಯಾ ದೋಸ್ತಾಲಿ ಮಧ್ಯೆಂತ ಝುಗಡೆ ಶುರುವಾತ ಜಾತ್ತಾ. ಆಚಾರಿ ಮ್ಹಣತಾ "ಹೇ ಬೊಮ್ಮೆ ತಾಶಿಲಿ ಹಾಂವೆ, ಹೀ ಮೆಗೆಲಿ, "ಹ್ಯಾ ಚೆಲ್ಲಿ ರೂಪಾಚೆ ಬೊಮ್ಮ್ಯಾಕ ವಸ್ತ್ರ ಶಿವಂಯಲೊ ಹಾಂವ, ತೇ ದಕೂನು ತೀ ಮೆಗೆಲಿ" ಮ್ಹಣತಾ ದರಜೀ, "ತಿಕಾ ಚಂದ ಕರನು ಭಾಂಗಾರ ಘಾಲಿಲೆ ಹಾಂವೆ, ತೇ ತಕೂನು ತೀ ಮೆಗೆಲಿ" ಮ್ಹಣತಾ ಸೋನ್ಹಾರಾಚೊ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಮ್ಹಣತಾ "ತುಮ್ಹಿ ಕಸಲೇಯ ಕೆಲಯಾರಿಯ್ ತೀ ನಿರ್ಜೀವ ಆಶಿಲಿ, ತಿಕಾ ಜೀವು ದಿಲ್ಲೆಲೊ ಹಾಂವ, ತೇ ದಕೂನ ತೀ ಮಿಗೆಲಿ" ಮ್ಹಣತಾ. ಅಶಿಂ ಚಾರಿಯ್ ಲೋಕು ಝುಗಡೆ ಕರನು ಕರುನ ಆಖೇರೀಕ ಏಕ ಮ್ಹಾಲಗಡೊ ಮನೀಶಾಲೆ ಕಡೇನ ವಚ್ಚೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕರತಾಚಿ. ತ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲಗಡೊ ಮನೀಶಾಲೆ ಕಡೇನ ಚಲ್ಲೆಲಿ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗತಾಚಿ. ತೆದನಾ ಹೀ ಕಾಣಿ ಪೂರಾ ಆಯಕುನು ತೋ ಮ್ಹಾಲಗಡೊ ಮನೀಶ ಏಕ ಪರಿಹಾರ ಸಾಂಗತಾ, ಆಚಾರೀನ ಬೊಮ್ಮೆ ತಾಸಲೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ ತ್ಯಾ ಬೊಮ್ಮೇಕ ಜೀವು ದಿಲೊ. ಮ್ಹಣತನಾ ತಾನ್ನಿ ದೋನ ಲೋಕೂಂಯಿ ತೇ ಚೆಲ್ಲೀಕ ಬಾಪಯಲಿ ಸಮಾನ ಜಾಲ್ಲಿಂಚಿ. ಲಗ್ನಾಕ ವ್ಹಕಲೇಕ ವಸ್ತ್ರ ಹಾಡಚೆ ಕೋಣೆ? ಮಾಮ್ಮಾನ, ದರಜೀನ ಲಗ್ನಾಚೆ ವ್ಹಕಲೇಕ ವಸ್ತ್ರ ಹಾಡಲೆಲಿ ನಿಮಿತ್ತ ತೋ ಹ್ಯಾ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ ಮಾವಳ್ಯಾಲಿ ಸಮಾನ ಜಾಲ್ಲೋ. ಆತ ಸೋನ್ಹಾರಾಂಚಾಕ ಮನಾಂತ ಖುಷೀ ಜಾತ್ತಾ . ಆಖೇರಿ ಸೋನ್ಹಾರಾಂಚಾಕ ಆಪೋವನು ತೋ ಮ್ಹಾಲಗಡೊ ಮನೀಶ ಸಾಂಗತಾ, ಏಕ ಲಗ್ನಾಚೆ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ ಭಾಂಗಾರ ಘಾಲಚೆ ಕೋಣ? ಬಾಮಣಾನ (ಘೋವಾನ) ತೇ ಕಾಮ ಸೋನ್ಹಾರಾನ ಕೆಲ್ಯಾ. ತಾಕ್ಕಾಚಿ ಹ್ಯಾ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ ಲಗ್ನ ಜಾವಚೆ ಅಧಿಕಾರ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗತಾ. ಆಖೇರಿಕ ಚಾರ ತರನಾಟೆ ತೇ ಮ್ಹಾಲಗಡೆ ಮನೀಶಾಲೆ ಉತ್ತರ ಆಯಕುನ ಸೋನ್ಹಾರಾಕ ತೆ ಚೆಲ್ಲಿಯೇಕ ದೀವನು ಲಗ್ನ ಕರತಾಚಿ.

ಹ್ಯಾ ಕಾಣೇಚಿ ನೀತಿ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳಯಾರಿ, ಆಮಕಾ ಖಂಚೇಯ ವಿಚಾರಾಂತು ದುಬಾವ ಆಸಲ್ಯಾರಿ ಮ್ಹಾಲಗಡ್ಯಾಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಘೆವಚೆ ಬರೆಂ.

****

4. ಕಾಯಲೊ ಆನಿ ಗುರಬಂಚಿ

-ಎಂ. ಪಂಚಮಿ ಭಟ್.

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ಹೋಡ ರುಖಾರಿ ಏಕ ಗುರ್‌ಬಂಚೆಕ್ಕಾ ತಿಗೆಲೆ ತೀನ ಚೆಂದ ಪಿಲಾಂಕ ಘೇವನು ಸುಖಾರಿ ಸಂಸಾರು ಕರನ ಆಶಿಲಿ. ತ್ಯಾಚಿ ಗಾಂವಾಂತು ಆನಿ ಏಕ ಹೋಡ ರುಖಾರಿ ಏಕ ಕಾಯಲೊ ಆಶಿಲೊ. ಏಕ ದೀಸು ವ್ಹಾರೆ ಪಾವಸು ಆಯಿಲೊ. ಪಾವಸಾಕ ಕಾಕ ಮಾಮಾಲೆ ಘರ ಹೋಳುನು ಗೆಲೆಂ. ಪಾಪ ಕಾಕಮಾಮು ರಡತ ಬಸಲೊ. ಕಾ.. ಕಾ... ಕಷ್ಟಾರಿ ಆಸತನಾ ಉಡಗಾಸು ಯೆವಚೊ ದೋಸ್ತಾಲೋಚಿ ವ್ಹಯ್ ನವೇ ? ಉಬತ ಉಬತ ತಿಂಬತಚಿ ಕಾಕಮಾಮು ತಾಗೆಲೆ ದೋಸ್ತಿ ಜಾವನು ಆಶಿಲಿ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾಲಿ ಘರಾ ಪಾವಲೊ. ಟಕ್ ಟಕ್ ಟಕ್ ಮ್ಹೊಣು ಬಾಗಿಲ ಮಾರ್‌ಲೆ, ಭಿತರಿ ದಾಕುನ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾಲೊ ಆವಾಜ್ ಆಯಿಲೊ. "ಬಾಗಲಾರೀ ಕೋಣ ತೇ" ಕಾಕ್‌ಮಾಮಾನ್ ಉತ್ತರ ದಿಲ್ಲೆಂ. "ಕಾ.. ಕಾ.. ಕಾ.. ಗುರ್‌ಬಂಚೆಕ್ಕಾ, ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡೀ ... ಹಾಂವ್ ತುಗೆಲೆ ದೋಸ್ತು ಕಾಯಲೊ. ಆಯಚೆ ಪಾವಸಾಕ ಮಿಗೆಲೆ ಘರ ಹೋಳನು ಗೆಲಾಂ. ಮ್ಹಾಕಾ ಆಜಿ ಏಕ ದಿಸಾಕ ತುಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ರಾಬಚಾಕ ದಿತ್ತವೇ?" ತಾಕ್ಕಾ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾನ ಸಾಂಗಲೆಂ "ರಾಬ ರಾಬ ಕಾಕಮಾಮ್ಮಾ ರಾಬ ರಾಬ ರಾಬ ಹಾಂವ ಮಿಗೆಲೆ ಬಾಬ್ಬಾಕ ಕೊಕ್ಕೊ ಲಾಯತಾ ಆಸ್ಸ ಥೊಡೋ ವೇಳು ರಾಬ. ಜಾಯತ ನ್ಹವೆ." ಜಾಯತ ಮ್ಹೊಣು ಕಾಕ ಮಾಮು ಭಾಯರಿ ರಾಕೂನು ರಾಬಲೊ. ಪಾವಸಾಕ ತಿಂಬುನು ಖೊಟ್ಟೊ ಜಾಲಲೆ ಕಾಕ ಮಾಮ್ಮಾಕ ಶೀಂಯ ಖಾವಚಾಕ ಶುರು ಜಾಲೆಂ. ತಾಣೆ ವಾಪಸ ಬಾಗಿಲ ಮಾರಲೆ, ಟಕ್ ಟಕ್ ಟಕ್.. "ಕಾ.. ಕಾ.. ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾ, ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡಿ" ತೆದನಾ ತೀ ಮ್ಹಣಾಲಿ ರಾಬ್ ರಾಬ ಕಾಕ್‌ಮಾಮಾ ರಾಬ ರಾಬ ಹಾಂವ ಮಿಗೆಲೆ ಬಾಬ್ಬಾಕ ನ್ಹಾಣಯತ ಆಸ್ಸ ರಾಬ". ಪಾವಸಾಕ ಭಾಯರ ರಾಬಿಲೆ ಕಾಕಮಾಮಾಕ ಶಿಂಯ ಮಾರಲೆಂ, ಕಲಕಲೊ ಯೆವಚಾಕ ಶುರು ಜಾಲೆಂ ಝೂ.. ಝೂ.. ಝೂ.. ತಾಣೆ ಪರತ ಬಾಗಿಲ ಮಾರಲೆಂ. ಟಕ್ .. ಟಕ್.. ಟಕ್.... "ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡೀ" "ರಾಬ ರಾಬ ಕಾಕ್ ಮಾಮಾ ಹಾಂವ ಮಿಗೆಲೆ ಪಿಲ್ಲಾಂಕ ತಾತಿ ಕರಯಿತಾ ಆಸಾ. ರಾಬ." ಗುರಬಂಚಕ್ಕಾನ ಸಾಂಗಲೆ. ಥಂಡಿಯೆಕ ರಾಕುನು ರಾಕುನು ಕಾಕ್‌ಮಾಮಾಲೊ ಪಾಯು ರಾಕೂಡ ಜಾಲೊ. ಆನಿ ಬಾಗಿಲ ಮಾರಚೆ ಮ್ಹಣತನಾ ಪುಣ್ಯ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾನ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡಲೆಂ. ಕಾಯಲೊ ಸೀದಾ

ಭಿತ್ತರಿ ರಿಗೂನು ಪಾಂಗುರಚಾ ಭಿತ್ತರಿ ಬಸಲೊ. ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಹೂನಚಿ ಖಾಣ ಆನಿ ತಾನ್ನೀಚೆ ಪೂರಾಯ ದೀವನು ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರು ಕೆಲ್ಲೊ.

ರಾತ್ರಿ ಜೆವಣ ಜಾವನು ಪೂರಾ ನಿದ್ದಲೆಲಿ ಆಸತಾನಾ ಕಾಕ್‌ಮಾಮಾಕ ಜೋರ್ ಭೂಖ ಜಾಲ್ಲಿಂ, ಕಿತಲೆಂ ಜಾಲಯಾರಿ ಕಾಯಳೊ ಕಾಯಳೊ ನ್ಹವೇ . ತಾಗೆಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಸೊಡತವೇ, ? ಕುಟುಕ್ ಮ್ಹೊಣು ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾಲೆ ಏಕ ಪಿಲ್ಲಾಕ ಖಾವನು ಘಾಲ್ಲೆಂ. ಶಬ್ದು ಆಯಕೂನು ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾನ ನಿಮಗಿಲಿ "ಕಸಲೆ ಶಬ್ದು ತೋ? ಕಾಕ ಮಾಮ್ಮಾ,?" ಕಾಂಯ್ ನಾ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾ ಹಾಂವ ಘರಾ ದಕ್ಖೂನ ಭಾಯರ ಸರತನಾ ಥೋಡೆ ಚಣೊ ಹಾಡಲೆಲೊ ತೇಂಚಿ ಖಾತ್ತಾ ಆಸ್ಸಾ", ತಶ್ಶೀಚಿ ಮ್ಹಣು ಗುರಬಂಚ್ಯಾಕ್ಕಾಲೆ ತಿನ್ನೀಯ್ ಪಿಲ್ಲಾಂಕ ಖಾವನು ಘಾಲೆಂ. ಥೋಡೇ ವೇಳಾನ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾಕ ಸಂಶಯ ಜಾಲೋ. ತೀ ಪಾಳಣ್ಯಾಂತು ನಳಕಲಿ, ಪಳಯಲಾರಿ ಕಸಲೆ ಪಳೊಚೆಂ ? ತಿಗೆಲೆ ತಿನ್ನಿಯ ಪಿಲ್ಲಂ ನಾಂಚಿ, ತೀಣೆ ಮಾತ್ರ ತ್ಯಾ ಕ್ಷಣಾಂತು ಧೈರ್ಯ ಧರಲೇ ಆನೀ ತ್ಯಾ ಉಪ್ಷೆ ಕಾಯಳ್ಯಾಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಿಕೋವನು ತಿಗೆಲೆ ತಿನ್ನೀಯಿ ಪಿಲ್ಲಾಂಕ ವಂಚೋವಚೆ ನಿಶ್ಚಯ ಕೆಲ್ಲೊ. ತೀಣೆ ಉಪಾಯಾನ ತ್ಯಾ ಆಶೆಚೆ ಕಾಕ್ ಮಾಮಾಕ ಉಂಡೊ ಖಾವಯಲೋ. ಕಾಕಮಾಮಾನ ಖಾವಚಾಕ ಖೆಲ್ಲೊ, ಅತ್ತ ಪೊಟ್ಟಾಂತು ಉಜ್ಜೊ ಸಹನ ಜಾಯನಾ. ಕಸಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾನ ಉಂಡೇಂತು ಮಿರಸಾಂಗೇಚಿ ಪಿಟ್ಟಿ ಭರ್‌ಸಿಲೆಲಿ. ಉಜ್ಜೊ ಸಹನ್ ಜಾಯನಾಶಿ ಕಾಕಮಾಮಾನ ಏಕ್ಕ ಪೆಟ್ಟಾಕ ವೊಂಕೂನ ಘಾಲತನಾ ತಿನ್ನಿಯ್ ಪಿಲ್ಲಂ ದೇವಾಲ ದಯೇನ ಜೀವಂತ ಭಾಯರ್ ಆಯಿಲಿಂತಿ. ತೇಂ ಪಳೊವನು ಲಟ್ಟೋಣಿ ಘೇವನು ರಾಬ್ಬಿಲಿ ಗುರಬಂಚೆಕ್ಕಾನ ಕಾಯಳ್ಯಾಕಾ ಜೋರಾನ ಪೊಪ್ಪಾಯಿಲೆಂ. ಕಾ...... ಕಾ...... ಕಾ...... ವಾಂಚಾಯಾರೇ...... ಕಾ...... ಕಾ..... ಮೆಲ್ಲೋರೇ........ಮ್ಹೋಣು ಕಾಯ್ಳೊ ಥಂಯ್ ದಾಕುನ ಗಾಂಡಿಯೇಕ ಪಾಯು ದೀವನು ಧಾವಲೋ.

<u>ನೀತಿ:</u> ಹ್ಯಾ ಕಾಣಿಯೇ ನೀತಿ ಕಸಲೇ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ಜೀವನಾಂತು ಯೆವಚಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಕಟಾಕ ಧೈರ್ಯಾನ ಘೆತಲ್ಯಾರಿ ಜಯ ಖಂಡಿತ. ಅನ್ಯಾಯ ಆನಿನವಾಯಟ ಕೃತ್ಯ ಕರತಲ್ಯಾಂಕ ಆಜಿ ನಾ ಫಾಯಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಆಶ್ಶಿಲೇಚಿ. ಹೇಂಚಿ ಪರಮ ಸತ್ಯ. ಆನಿ ಉಪಕಾರು ಕೆಲೆಲ್ಯಾಂಕ ಕೆದನಾಯ ವಾಯಟ ಕರೂಕ ನಜ್ಜ.

(ಹೀ ಕಾಣಿ ಪೂಜಾ ಪೈ ಆನಿ ಕೆ. ಆದಿತ್ಯ ಪ್ರಭೂನಯಿ ಸಾಂಗಲಾ)

****

5. ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಆನಿ ವಾಗು

- ಪೀಯೂಷ್ ಶೆಣೈ

ಸುಳ್ಯಾಚೆ ಏಕ ಗ್ರಾಮಾಂತ ಏಕಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಆಶಿಲಿ. ತೀ ಏಕಲೀಚಿ ತಿಗೆಲೆ ಘರಾಂತ ರಾಬತಾಲಿ. ತಿಗೆಲೆ ಗಾಯಿ ಏಕಿ ಘರಾ ಮಾಯದರಾ ಆಸಚೆ ಕೊಡಕೇಂತ ಆಸತಲಿಖಂಯ್.

ಗಾಯಿ ಸಕಾಳಿ ದೊಂಗರಾ ವಯರಿ ಚರಚ್ಯಾಕ ಗೆಲಿಯಾರಿ ಸಾಂಜೇರಿ ದಿವೊ ಲಾವಚೆ ವೇಳಾಕ ಘರಾಕ ಎತ್ತಾಲಿಖಂಯ್. ಜಾಲಯಾರಿ ಏಕ ದಿವಸು ಕಿತಲೊಯ ವೇಳು ಜಾಲಯಾರಯ ಗಾಯಿ ಯೇನಿ. ತೇ ಗಾವಾಂತು ಏಕು ವಾಗು ತಾತ್ತವಳಿ ಯೇವನು ಸೂಣಿ, ಗಾಯಿ, ಮ್ಹಶಿ ಅಶಿ ಸಾನ ಸಾನ ಪ್ರಾಣೀಂಕ ಖಾವನು ವತ್ತಾಲೊ. ಗಾಂವಚೆ ಲೋಕು ಭಯ ಭೀತ ಜಾಲಿಲೆ ಖಯ್.

ಗಾಯಿ ಘರಾಕ ಯೇನಾತಿಲೆ ಪಳೊವನು ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ತಿಗೆಲೆ ಗಾಯ್ಯೇಕ ಖಂಯ್ ವಾಗಾನ ಖೆಲಿಕೀ ಮ್ಹೊಣು ಭಿಲೀ ಖಂಯ್, ರಾತ್ರಿ ಜಾಲಯಾರಿಯ್ ತಿಕಾ ನೀದ ಯೇನಿಖಂಯ್. ರಾತ್ತಿ ಜೋರು ಪಾವ್ಸು ಮಾರಲೊ ಖಂಯ್. ತಿಗೆಲೆ ಘರಾಚೆ ನಳ್ಯಾ ಮಾಡಾ ತಕೂನ ಟಪ್ ಟಪ್ ಮ್ಹೊಣು ಉದಾಕ ಪೊಂವತಲೆಖಂಯ್. ತಾಜೊ ಡಿಪ್ ಡಿಪ್ ಆವಾಜು ತಿಕಾ ಕರಕರ ಜಾಲೆಖಂಯ್. ಘುಡೇಚಿ ಹುಸಕೊ, ತಾಜೆ ಮದೇಂತು ಟಪ್ ಟಪ್ ಆವಚಾಜು. ಮಾಯದರಾ ಬಾಗಲಾರಿ ಕಸ್ಸಲಕೀ ಆವಾಜು ಆಯ್ಕುನು ಗಾಯಿ ಆಯಿಲಿ ಸೈ ಮ್ಹೊಣು ತೀ ಚಿಂತಾ. ಬದ ಜಾವ್ನು ಗಾಯಿ ನ್ಹಂಯ್ ಆಯಿಲಿ. ಥಂಯ್ ಆಯಿಲೊ ವಾಗು.

ತೋ ವಾಗು ಗಾಯ್ಯೆಲಿ ಅಂಗಾಚೆ ಘಾಣೀಕ ಆಕರ್ಷಿತ ಜಾವನು ಗಾಯಿಕ ಖಾವಚಾಕ ಮ್ಹೊಣುನು ಸೊದ್ದಿತ ಆಯಿಲೊ ಸೊ ದಿಸತಾ. ತೆದನಾ ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ, “ವಾಗಾ ಭೀನಾ, ಸಿಂಹಾ ಭೀನಾ ಹೇ ಥಪ್ ಥಪ್ಯಾಕ ಭಿತ್ತಾ” ಮ್ಹಣು ಬೊಬ ಮಾರಚೆ ವಾಗಾಲೆ ಕಾನ್ನಾರ ಪಡತಾ. ತೋ ವಾಗು “ಹೆ ಥಪ್ ಥಪ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕಸಲೆ ಅಬಾ” ಮ್ಹಣು ಭಿತ್ತ. ತೋ ಚಿಂತಾ “ಥಪ್ ಥಪ್” ವಾಗಾ ಆನಿ ಸಿಂಹಾ ಪಶಿ ವ್ಹೊಡು ಮ್ಹಣುನು . ತೆದನಾ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಗಾಯೀಕ ಬಾಂದೂಚಾಕ ಮಾತ್ಯಾರಿ ವರಲ ಘಾಲನು

ಮಾಯ್ದರಾ ಬಾಗಲಾ ಥಾವನ ಭಾಯರ ಯೆತ್ತ. ವಾಗು ತೇಂಟಿ ಥಪ ಥಪೊ ಮ್ಹಣೂನು ಚಿಂತೂನು ಜೀವನು ಕಾಂಪತಚಿ ರಾಬತಾ. ತೀ ಕಾಳಕಾಂತು ಜಗ ಮಗಚೆ ದೊಳೆ ಪೊಳೊವನು ಗಾಯಿ ಮ್ಹಣೂನು ವಾಗಾಕ ರಾಜೊ ಬಾಂದೂನು ಕೊಡಕ್ಯಾಂತು ಬಾಂದೂನು ಘಾಲತಖಯ್. ವಾಗು ಅಸಹಾಯಕ ಜಾವನು ನುತ ರಾಬತ. ತೀ ಮ್ಹಾಂತಾರಿ ಗಾಯಿ ಆಯಿಲಿ ನ್ಹವೆ ಮ್ಹಣೂನು ಸಮಾಧಾನ ಪಾವನು ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಯೇವನು ಮಾಯದರಾ ಬಾಗಿಲ ಧಾಂಪುನು ಹುಸ್ಕೊ ಸೊಡುನು ಸೊಸ್ತ ನಿದ್ದತ ಖಂಯ್. ಘಾಂತ್ಯಾರಿ ಕಾಳೋಕ ಆಸತನಚೀ ಗಾಯಿ ಕೊಡಕ್ಯಾಕ ವಚ್ಚೂನು ತಿಕ್ಕಾ ಬಾಂದೂಚೆ ಜಾಗ್ಯಾರಿ ರಾಬತಾ. ಥಂಯ್ ವಾಗಾ ಪೊಳೊವನು ಜೀವನು ಭಾಯರ ಧಾವನು ಯೆತ್ತ. ಮಾಯದರಾ ರಾಬೂನು ಅಂಬಾ ಅಂಬಾ ಮ್ಹಣೂನು ಬೊಬ ಮಾರತಾ ಆಸತಾ. ಹೇ ಆಯಕೂನು ಶೆಜರಾಚೆ ಘರಾಚಿ ಬಾಯಲ ಮನಿಶಿ ಗಾಯಿ ಕಿತ್ಯಾಕ ರಡತಾ ಮ್ಹಣೂನು ಪಳೋವನು ಆಪ್ಪಣ ಬಾಂದೂನು ಘಾಲತಾ ಮ್ಹಣೂನು ಯೆತ್ತಾ. ಬಾಂದೂನು ಘಾಲೂಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಥಂಯ್ ಕಸಲಿ ಪೊಳೊವಚೆ- "ವಾಗು"

ತೀ ಆಜೂಬಾಜೂಚೆ ಘರಾಚ್ಯಾಂಕ ಸಾಂಗತಾ, ಪೂರಾ ಮೇಳನು ಮ್ಹಾಂತಾರೇಕ ಜನಲಾ ಥಾವನು ಆಪೋವನು ಜಾಗಯತಾಚಿ. "ತೀ ಕಸ್ಸಲೆ ಜಾಲ್ಲೆಗೇ" ಮ್ಹಣೂನು ಉಠಾವನು ಯೆತ್ತಾ. ಜಾವಚೆ ಕಸ್ಸಲೆ, ತೂಂವೆ ವಾಗಾಕ ಬಾಂದೂನು ಘಾಲ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣತಾಚಿ. ಕೋಣಕೀ ಏಕಲೋ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರಕಾರಾಚೆ ಅಧಿಕಾರಿಕಯ ಹೆಂ ಖಬರ ವತ್ತ.

ಅಧಿಕಾರಿ ಯೇವನು ಆಮಕ ಕರೂಂಕ ಜಾಯಿನಾತಿಲೆ ಕಾಮು ಹೇ ಮ್ಹಾಂತಾರೇನ ಕೆಲಯಾ ಮ್ಹಣೂನು ತಿಕ್ಕಾ ಸನ್ಮಾನು ಕರತಾ. ಮಾಳಾ ಘಾಲನು ಗಾಂವಾಂತು ಮೆರವಣಿಗ ಕರತಾಚಿ. ವಾಗಾಕ ಜಾಲ್ ಘಾಲನು ದರೂನು ವ್ಹರತಾತಿಖಂಯ್.

****

6. ಬದಲಾವಣ್

-ಸ್ಟೀವ್ ಜೆಫ್ ಲೊಬೊ

ಏಕಾ ಹಳ್ಳೇಂತ ಏಕ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ ಆಶಿಲಿ. ತೀ ತಿಚಾ ನಾತವಾಲೆ ಸಾಂಗಾತೆ ಜಿಯೆತಾಲಿ. ತ್ಯಾ ನಾತವಾಚೆ ನಾಂವ ದುಂಮ್ಯಾ. ದುಂಮ್ಯಾಚಿಂ ಮಾಂಯ್ ಬಾಬ್ ಸರಲ್ಲಿಂ. ದೆಕುನ್ ತಾಚಿ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ ತಾಕಾ ಪೊಸತಾಲಿ. ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯಚೆ ಕೊಂಡಾಟ್ಯಾನ್ ವಾಡಲ್ಲೊ ದುಂಮ್ಯಾ ಆಳಸೊ ಆನಿ ಪೆದ್ದ ಜಾವನು ವಾಡಲೊ. ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯನ ಸಾಂಗಲ್ಲಿಂ ಖಂಚೇಯೀ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ ತಾಕಾ ಕಳಾನಾತಲ್ಲಿಂ. ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ ಸಕಾಳಿಂ ಉಟೊನು ನಾತವಾಕ ಶೆಳೆಂ ಶೀತ್ ಲಾವನ, ಕಾಂಟ್ ಫೇವನ, ವ್ಯಾರಾಕ್ ವೆತೆಲಿ. ಸಾಂಜೆರ್ ಘರಾಕ ಜಾಯ್ ತೊ ಸಾಮಾನ ಹಾಡನ ಯೆತಾಲಿ. ದೀಸ ಭರ್ ದುಂಮ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಾಜರ್ ಆನಿ ಪೆಟ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಖೆಳತಾಲೊ. ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ ಯೆತಚ್ ತಾಕಾ ನಾಣಂವನು, ನತಳ ಕರನ ತಿಣೆ ಹಾಡಲ್ಲಿಂ ಖಾಂವಕ ತಾಕಾ ದಿತಾಲಿ. ತೋ ತೆಂ ಖಾಂವನ ಆಸ್ತಾನಾ, ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ ರಾತಿಕ್ ರಾಂದುನ್ ಆಪಲಿಂ ಘರ್ ನಿತಳ್ ಕರಚೆಂ ಕಾಮ ಕರತಾಲಿ. ಉಪರಾಂತ ಮಾಗಣೆ- ರಜಾರ್ ಕರನ ದುಂಮ್ಯಾಕ ಕಾಣಿಯೊ ಸಾಂಗುನ್ ನಿದಾಯತಾಲಿ. ದುಂಮ್ಯಾಚಿಂ ಏಕ್ ಪಾಡ್ ಸವಯ್ ಆಸಲಿ. ತೊ, ದಾಂತ್ ಘಾಸಿ ನಾತ್‌ಲೊ. ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ ದಾಂತ್ ಘಾಸುಂಕ ದಿಲ್ಲೊ ಇಂಗಳೊ ಮಾಡಾ ಮುಳಾಕ ಉಡೊವನು ತೊಂಡಾಕ ಉದಾಕ ಲಾವನು ಸಕಾಳಿಂ ಜೇಂವಕ ಬಸತಾಲೊ. ದುಂಮ್ಯಾಚೆ ದಾಂತ್ ನಿತಳ್ ಕರುಂಕ, ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯನ ಏಕ ಉಪಾಯ್ ಚಿಂತಲೊ. ತ್ಯಾ ಆಯ್ತಾರಾ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ ವ್ಯಾರಾಕ ಗೆಲಿನಾಂ. ತಿಣೆ ದುಂಮ್ಯಾಕ್ ಆಪೊವನು ತಾಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಚಾರ್ ಆಣೆಂ ದಿಲೆ ಆನಿ ಮ್ಹಳೆಂ " ದುಂಮ್ಯಾ ಅಂಗ್ಡಿ ಬರೆಂ ಕೊಬ್ಬು ಆಯಲ್ಯಾತ್. ಚಾರ್ ಆಣ್ಯಾಚೊ ಕಬ್ಬು ಹಾಡುನ ಖಾ ಪುತಾ" "ಜಾಯ್ತು ಮಾಂಯ್" ಮ್ಹಣುನ್ ದುಂಮ್ಯಾ ಗೆಲೊ. ಪೂಣ್ ದುಂಮ್ಯಾನ್ ಅಂಗ್ಡಿ ಕಣ್ಗಿ ಪಳೆಲಿ. ಕಣ್ಗಿ ಪಳೆವನ ದುಂಮ್ಯಾನ್ ಚಿಂತಲೆ ಚಾರ್ ಆಣ್ಯಾಂಕ್ ಏಕ ಕೊಬು ಫೆಂವ್ಯಾಕೀ ಮೊಸ್ತು ಕಣಗ್ಯೊ ಖಾವಯೇತ ನೇ ಮ್ಹೊಣು ತಾಣೆಂ ಕಣಗ್ಯೊ ಕಾಣ ಫೆತಲ್ಯೊ.

ಕೊಬು ಖಾತಾನಾ ದಾಂತ್ ನಿತಳ್ ಜಾತಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ನ್ ದುಂಮ್ಮಾಕ್ ಕೊಬು ಖಾ ಮ್ಹೊಣುನ್ ಪಯಶೆ ದಿಲೆಲಿ. ಪೂಣ್ ದುಂಮ್ಮಾ ತಿಚೆ ಉತರ್ ಆಯಕಾನಾಸತಾನಾ, ಕಣ್ಗಿ ಖಾವನ ತಾಚೆ ದಾಂತ ಆನಿಕೀ ಪಾಡ್ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಪಾವುಂಕ ಕಾರಣ ಜಾಲೆಂ. ಕಣ್ಗಿ ದಾಂತಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ರಾವತಾ ಜಾಲಯಾನ ದಾಂತ ಆನಿಕೀ ಮೆಳೆ ಜಾಲೆಂ.

ವ್ಹಡ್ಲಿ ಮಾಂಯ್ ಮ್ಹಣಾಲಿ "ಪುತಾ ತುಜೆ ದಾಂತ್ ನತಳ್ ಕರಿನಾಂಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಾಗಿರ್ ಕೀಡ್ ಖಾವುನ ದಾಂತ ದೂಕ್ ಸುರು ಜಾತ್ತಾ. ದೆಕುನ್ ಅತಾಂಚ್ ವಚೂನ್ ಆಂಬ್ಯಾಚೊ ಖೊಲೊ ಹಾಡುನ ದಾಂತ್ ಘಾಸ್"

ದುಂಮ್ಮಾಕ್ ತಿಣೆ ಸಾಂಗಲ್ಲಿ ವಿಷಯ್ ಸಮಜಾಲಿ ಆನಿ ದುಂಮ್ಮಾನ್ ತಶೆಂಚ್ ಕೆಲೆಂ.

ಆತಾಂ ಸಾಂಗ ಹ್ಯಾ ಕಾಣ್ಯೆಬಾ ಆಸಾಂವ್ ಕಸಲೇ ?

ಆಸಾಂವ್ : ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಾ ಉತ್ರಾಕ್ ಮಾನ್ ದೀ ಜಾಯ್ ಆನಿ ದಾಂತ್ ನಿತಳ್ ದವರಿಜಾಯ್.

****

7. ಭಕ್ತ ಧ್ರುವ

-ಮೇಧಾ ಕಾಮತ್

ಏಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ ರಾಯು ಆಶಿಲ್ಯೋ, ತಾಗೆಲೆ ನಾಂವ ಉತ್ಥಾನಪಾದ, ತಾಕ್ಕಾ ದೋನಿ ಬಾಯಲಂ ಆಶಿಲಿ. ಮ್ಹಾಲಗಡಿ ಬಾಯಲೆಲೆ ನಾಂವ ಸುನೀತಿ, ಧಾಕಲಿ ಬಾಯಲೆಲೆ ನಾಂವ ಸುರುಚಿ. ಸುನೀತಿಲೆ ಪುತ್ತಾಲೆ ನಾಂವ ಧ್ರುವ, ಸುರುಚಿಲೆ ಪುತ್ತಾಲೆ ನಾಂವ ಉತ್ತಮ. ಸುನೀತಿ ಚಾಂಗಿ ಆಶಿಲಿ. ಸುರುಚಿ ವಾಯಟ ಸ್ವಭಾವಾಚಿ ಆಶಿಲಿ. ರಾಯಾಕ ಸುರುಚಿ ವಯರ ಚಿಕೆ ಮೋಗು ಚಡ. ಸುನೀತೀಕ ಘರ ವಿಂಗಡ ಕೋರನು ದೀವನು ಆಶಿಲೊ. ಏಕ ದಿವಸು ಧ್ರುವಾಕ ಆನ್ನಾಕ ಪೊಳೊವಕಾ ಮ್ಹಣು ಭಾರೀ ಆಶ ಜಾಲಿ. ತಾಕಾ ತೋ ಆನು ಆಶಿಲೇ ಕಡೇನ ವತ್ತಾ. ತೇ ವೇಳಾರಿ ಉತ್ತಮು ಆನ್ನಾಲೆ ಜಾಂಗೆ ವಯರ ಬಯಸುನು ಆಸತ. ಆನ್ನಾ ಲಾಗಿ ಸುರುಚಿ ಬಯಸೂನ ಆಸತಾ. ಧ್ರುವಾಕಯ ಆನ್ನಾಲೆ ಜಾಂಗೇ ವಯರ ಬಯಸುಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಆಶ ಜಾತಾ. ತೋ ಧಾವನು ವಚುನ ಆನ್ನಾಲೆ ಜಾಂಗೇ ವಯರ ಬಯಸತ. ತೇ ವೇಳಾರಿ ಸುರುಚೀಕ ಕೋಪು ಯೇವನು ಧ್ರುವಾಕ ಕೋಪಾನ ಲಕಯತಾ. ಆನಿ ಸಾಂಗತಾ ತೂ ಆನ್ನಾಲೆ ಜಾಂಗೇರಿ ಬಯಸುಕಾ ಜಾಲಾರ ತೂ ಮಿಗೆಲೆ ಪೊಟಾಂತು ಜಾವಕಾ ಆಶಿಲೊ ಮ್ಹಣು ಸೊವನು ಪೆಟಯತಾ. ಧ್ರುವ ರಡತಚಿ ಘರಾಕ ಯೆತ್ತ. ತೇ ವೇಳಾರಿ ಸುನೀತಿ ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ ಪಡತಾ ಆಸತಾ. ಧ್ರುವ ಆಮ್ಮಾಲೆ ಜಾಂಗೇ ವಯರಿ ಬಯಸತ. ಅಮ್ಮ ತಾಗೆಲೆ ತೋಂಡ ಪಳಯತಾ. ದೋಳೇಂತು ಉದ್ದಾಕ ಯೇವನು ಆಶಿಲೆ. ಆನಿ ನಿಮಗಿತಾ “ಕಸಲೆ ಜಾಲ್ಲೆ?” ತಾಕ್ಕಾ ಧ್ರುವ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗತಾ. “ಮ್ಹಾಕಾ ಆನು ಜಾಯಿ ಆನ್ನಾಲೀ ಸಾಂಗತಾ ಖೇಳಕಾ, ಆನ್ನಾಲೀ ಮೋಗು ಜಾಯಿ” ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಅಮ್ಮ ಮ್ಹಣತಾ “ದೇವಾಲಾಗಿ ಮಾಗ” ತಾಕ್ಕ ಧ್ರುವ ನಿಮಗಿತಾ ದೇವು ಖಂಯ್ ಆಸ?. ಅಮ್ಮ ಮ್ಹಣತಾ “ದೇವು ರಾನ್ನಾಂತ ಆಸ್ಸ” ‘ಅತ್ತ ಹಾಂವ ರಾನಾಕ ವತ್ತ. ದೇವಾಲಾಗಿ ಮಾಗುನು ಆನ್ನಾಕ ಘೆತ್ತಾ’ ಮ್ಹಣು ರಾನ್ನಾಕ ವತ್ತ. ರಾನಾಂತು ದೇವಾಕ ತಪಸ ಕರತಾ . ತಶೀ ತಪಸ ಕೋರನು ಆಶಿಲೆ ತೆದನಾ ವಿಷ್ಣು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾತಾ. ಆನಿ ನಿಮಗಿತಾ ‘ಚೆರಡಾ ತುಕಾ ಕಸಲ್ ಜಾಯೀ ? ಮಿಗೆಲಾಗಿ ನಿಮಗಿ, ಹಾಂವ ದಿತ್ತಾ.” ಧ್ರುವ ಆಸ್ಥಾನಾಂತು ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗತಾ. ‘ಮ್ಹಾಕಾ ಆನು ಜಾಯಿ, ಆನ್ನಾಲೀ ಮೋಗು ಜಾಯಿ, ಆನಿ ಆನ್ನಾನ ಮಿಗೆಲೆ ಆಮ್ಮಾಕ ಮೋಗು ಕರಕಾ’ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗತಾ. ತೇ

ವೇಳಾರಿ ನಾರದ ಥಂಯ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾತ್ತಾ ಆನಿ ಸಾಂಗತಾ "ತೋ ಸಾನು ಪಾಂಚ ವರಸಾ ಚೆರಡು ತಾಕ್ಕಾ ಕಸಲಯ ಮಾಗೂಕ ಕಳನಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಧ್ರುವ ಮ್ಹಣತಾ 'ಮ್ಹಕಾ ದೇವಾನ ಹಾಂವ ಮಾಗಿಲೆ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಪುರೋ ಆನಿ ಕಸಲೇಯ ನಾಕಾ' ಮ್ಹಣತಾ. ವಿಷ್ಣು ಧ್ರುವಾಕ ವರ ದಿತ್ತ. ತಾಣೆ ಮಾಗಿಲೆ ಆನು, ಆನ್ನಾಲಿ ಮೋಗು, ತಾಕ್ಕಾ ನಾರದ ಮ್ಹಣತಾ, ನಾಂವ ಆನಿ ಕೀರ್ತಿ ಸಮೇತ ಮೇಳಕಾ ಮ್ಹೊಣು. ತಾಕ್ಕಾ ವಿಷ್ಣು ಆಕಾಶಾಂತು ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಆಸುಚೆ ವರೇನ ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಆಸತ. ಅತ್ತ ಜಾಲ್ಯಾಲಿಯ ಉತ್ತರ ದಿಶೆಂತು ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಆಮ್ಹಿ ಪೊಳೋವಯೇತ.

ನೀತಿ : ಹ್ಯಾ ಕಾಣಿಚೆ ನೀತಿ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಹಿ ದೇವಾಕ ಮೋಗಾರಿ ಆನಿ ಭಕ್ತೀರಿ ಆಪಯಲ್ಯಾರಿ ದೇವು ಆಮಗೆಲೊ ಹಾತು ಸೋಣಾ ಕಷ್ಟಾರಿ ಆಮಗೆಲೆ ಹಾತು ಕೆದನಾಕಯ ಧರತಾ ಮ್ಹಣು.

****

8. ಭಕ್ತ ಭಿಕಾರಿ

-ನಾಗೇಂದ್ರ

ಸುಮಾರ ಕಾಲ ಪಯಲಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಾಂತ ಏಕ ದಯಾಳು ರಾಯು ಆಶಿಲೊ. ತಿಮ್ಮಾ ಆನಿ ಸೋಮಾ ಮ್ಹಣುನು ದೋನ ಭಿಕಾರಿ ಸದಾ ತಾಚೆ ಕಡೇನ ಯೆತಾಲಿ. ತಾಂಕಾ ರಾಯು ಪೋಟ ಭರಿ ಜೆವಣ ಆನಿ ಖರ್ಚಾಕ ದುಡ್ಡು ದಿತಾಲೊ. ಭೀಕ ಮೇಳನು ಜಾತ್ತರಿ ಸೋಮಾ "ರಾಯಾಕ ಜಯಕಾರ. ಪ್ರಜೆಚೆ ಕಷ್ಟಾಕ ರಾಯು ಪಾವತಾ" ಮ್ಹಣಾಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಿಮ್ಮಾ "ದೇವು ಹೋಡು, ಕಷ್ಟಾಂತು ಆಶಿಲೇಂಕ ದೇವು ಪಾವತಾ ಮ್ಹಣಾಲೊ" ಅಶೀ ಥೊಡೆ ದಿವಸು ಗೆಲ್ಲಿ. ತೇ ಆಯಕೂನ ಆಯಕೂನ ರಾಯಾಕ ತಿಮ್ಮಾ ವಯರಿ ಕೋಪು ಆಯಲೊ. "ಹಾಂವ ತಾಕ್ಕಾ ಕಿತಲೆ ಜಾವಕಾ ದಿತ್ತಾ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೋ ಆಭಾರ ಮ್ಹಣಚೆ ದೇವಾಕ, ದೇವಾನ ಕಿತೆ ದಿಲಾಂ ? ತಾಕಾ ಹಾಂವ ದಿಲ್ಲೆ, ಮ್ಹಾಕಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ತೋ ಆಭಾರ ಮ್ಹಣಾ?" ಚಿಂತಲೊ ರಾಯು. ತ್ಯಾ ಕೃತಘ್ನ ಭಿಕಾರೀಕ ಹಾಂವ ಪಾಠ ಶಿಕಯತಾ ಮ್ಹಣು ಹೆರದಿವಸು ಸದಾಂಚವರಿ ಭೀಕ ದೀವನ ಜಾತ್ತರಿ ರಾಯು ಮ್ಹಣಾಲೊ, "ತುಮ್ಹಿ ಸದಾಂಚೆ ವಾಟೇರ ತಕುನ ವಚ್ಚುನಕಾಜಿ. ಆಜಿ ತುಮ್ಹಿ ಬಾಜಾರಾ ರಸ್ತೊ ವಾಪುರಚೇ ಬರೇ". ಭಿಕಾರೀಕ ರಾಯಾಲೆ ಹೀ ವಿಚಿತ್ರ ಸಾಂಗಣೆ ಆಯಕೂನು ಗೊಂದೊಳ ಜಾಲೆಂ. ಜಾಲಯಾರಿಯ ತಾನ್ನಿ ರಾಯಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಯಕಲೆ. ತೇ ರಸತ್ಯಾರಿ ರಾಯಾನ ರುಪ್ಯಾ ಪಾವಲಿ ಏಕ ಪೋಟಲೀಂತು ಘಾಲನು ಏಕ ಕಡೇನ ಉಡೋವನು ಆಶಿಲೆ. ರಾಯಾನ ಪಯಲೆಂ ಸೋಮಾಕ ವಚಾಕ ಸಾಂಗಲೆಂ. ಸೋಮಾ ಚಿಂತಾಕ ಲಾಗಲೊ. ಹ್ಯಾ ರಸ್ತೆಚೆ ಏಕಾಂತ ಮ್ಹಾಕಾ ರಾಯಾನ ಅಶೇನ್ ಫಡೂನ ಆಸತಾಲೆಂ. ತೆಂ ನಿಮಿತ್ತ ತೋ ದೋಳೇ ದಾಂಪುನ ಏಕಾಂತಾಚೆ ಆನಂದ ಘೆವನು ಗೆಲೊ. ಆನೀ ರಾಯಾನ ದವರರಲಲೆ ಪೊಟಲಿ ತಾಣೆ ಪಳಯಲೇ ನಾ. ತೇ ಉಪರಾಂತ ತಿಮ್ಮಾ ತೇ ರಸ್ತೇರಿ ಆಯಲೊ. ತಾಕಾ ತೀ ಪೊಟಲೀ ಮೆಳಲೆಂ. ಹೆರ್ ದಿವಸ ರಾಯಾನ ತಾಂಕಾ ನಿಮಗಿಲೆ "ಕಾಲಿ ವತ್ತನಾ ಕೋಣಾಕಯ್ ಕಾಂಯ ರಸ್ತೇರಿ ಮೆಳಲವೇ" ? ಸೋಮ ಮ್ಹಳಲೊ " ನಾ ರಾಯಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಂಯ ಮೇಳನೀ. ಹಾಂ ಜಾಲಯಾರಿ ತೇ ಏಕಾಂತಾಚೆ ಆನಂದ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹೆಳೆಲೆ. ಜಾಲಯಾರ ತಿಮ್ಮಾ ಮ್ಹಣಾಲೊ "ದೇವಾಲೆ ದಯಾ, ಮ್ಹಾಕಾ ರುಪ್ಪೆ ಪಾವಲಿಯಾಂಚೆ ಏಕ ಪೊಟಲೀ ಮ್ಹೆಳಲೆ" ರಾಯಾಕ ಆನಿಕಯ್ ಕಿಡಯಲಿ ವರೀ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ರಾಯಾನ ತಾಂಕಾ ಸದಾಂಚೆ ಭೀಕ ದಿಲ್ಲೆ ಆನೀ ಸೋಮಾಕ

ಏಕ ದುದೀ ದಿಲ್ಲಿಂ. ರಾಯಾನ ತೀ ದುದೀಚೆ ಗೋಳೆ ಕರನು ತಾಂತು ಭಾಂಗಾರ ಭರಲಲೆ ಆಶಿಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸೋಮಾನ ತೀ ದುದೀ ರಸ್ತೆರ ಮೆಳಚೆ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರೀಕ ಚಾರ್ ಕಾಸಾಕ ವಿಕ್‌ಲೆಂ. ಥೊಡೇ ವೇಳಾನ ತಿಮ್ಮಾ ತೇ ಅಂಗಡಿಕಾರಾಲಿ ಘುಡಲ್ಯಾನ ವತ್ತಾ ಆಶೀಲೊ. ತೇ ಅಂಗಡಿಕಾರ ದಯಾಳು ಆಶಿಲೊ. ತಾಣೆ ತೀ ದುದೀ ತಿಮ್ಮಾಕ ಭೀಕ ದಿಲ್ಲಿಂ. ತಿಮ್ಮಾಕ ಖುಷಿ ಜಾಲಿ ಆನ ದುದೀ ಘರಾ ಘೆವನು ಗೆಲ್ಲೊ. ಹೆರ್ ದಿವಸು ರಾಯಾನ ದೊಗಯ್ ಭಿಕಾಲಿಂಕ ನಮಗಿಲೆಂ. ಕಾಂಯತರೀ ವಿಶೇಷ ಘಡಲೆವೇ ? ಸೋಮ ಮ್ಹಣಾಲೊ "ಮ್ಹಾಕಾ ಚಾರ ಕಾಸ್ ಮ್ಹೆಳೆ. ತೀ ದುದೀ ಹಾಂವೆ ಅಂಗಡಿಕಾರಾಕ್ ವಿಕಲೆ." ರಾಯಾನ ತಿಮ್ಮಾ ಕಡೇನ ಪಳಯಲಿ ರಾಯಾಕ ತಿಮ್ಮಾಕ ಪಳೊವನ ಅಜಾಪ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತಿಮ್ಮಾ ಆಜಿ ಬರೇಂ ವಸ್ತ್ರ ಘಾಲನು ಥಂಯ ರಾಬಿಲೊ. "ಹೋ ! ತುಕಾ ಕಾಂಯ ಕಿತೆ ಲಾಯಕ ಕಮಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆವೇ? " ಮ್ಹೊಣು ರಾಯಾನ ತಾಕಾ ನಿಮಗಿಲೆ. ತಿಮ್ಮಾ ಮ್ಹಣಾಲೋ "ಸಕಡ ದೇವಾಲಿ ದಯಾ. ಏಕ ಅಂಗಡಿಕಾರಾನ ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ ದುದೀ ಭೀಕ ದಿಲ್ಲೀ. ಹಾಂವ ಘರಾ ವ್ಹರನು ಸಿಂದಿತನಾ ದುದಿಯೇ ಭಿತರಿ ಭಾಂಗಾರ ಮ್ಹೆಳೆ". ಹಾಂವ ಆಜಿ ತಕೂನ ಭೀಕ ಮಾಗಚೆ ಗರಜ ನಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ದೇವಾನ ಕಾಲಿ ದಿಲೆಲೆ ಭಾಂಗರ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಬಯಸೂನು ಖಾವಚೆ ತಿತಲೆ ಆಸಾ. ದೇವು ದಯಾಳು." ಮ್ಹಣಾಲೋ ತಿಮ್ಮಾ. ರಾಯಾಕ ಮಸ್ತ ನರಾಶಾ ಜಾಲೆಂ. ಜಾಲಯಾರಿ ತಿಮ್ಮಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಸತ್ಯ ಆಶಿಲೆ. ರಾಯಾಕ ಹಾರಕಾ ಪಡಲೇ. ರಾಯು ಅಶೀಂ ಚಿಂತಲೋ ಮೆಜೆ ರಾಜ್ಯ ಆನೀ ಸಂಪತ್ತಿ ತರಿ ದೇವಾನ ದಿಲೆಲೆ. ತೇ ನಿಮಿತ್ತ ಹಾಂವ ಭಿಕಾರಿಂಕ ಭೀಕ ದಿತಾ ತೇ ಪರೋಕ್ಷ ಜಾವನು ದೇವಾನ ತಾಂಕಾ ದಿಲೆಂ. ವ್ಹಯ್ ದೇವು ಹೋಡು.

****

9. ಗ್ರೇಸ್ ಮನಿಸ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ಭುರ್ಗಿಂ

-ಮೆಲಿಶಿಯಾ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್

ಏಕಾ ಗಾಂವಾಂತ ಏಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಮನಿಸ್ ಆಸಲೊ. ತಾಕಾ ತೆಗಾಂ ಜಣ್ ಭುರಗಿಂ ಆಸಲ್ಲಿಂ. ತಾಣಿಂ ಆಪಲ್ಯಾ ಬಾಪಯಚಾ ಆಸ್ತ್, ಪಯಶಾನ ದೀಸ್ ಕಾಡತಾಲಿಂ. ಏಕ್ ದೀಸ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಮನಿಸ್ ಭುರಗ್ಯಾಂನಿ ಅಶೆಂ ಜಾಲಯಾರ ಅಪಲ್ಯಾಚಿ ಗತ್ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಪಲ್ಯಾ ತೆಗಾಂ ಭುರಗ್ಯಾ ಪಯಕಿ ಎಕಲೊ ಪುಣಿಯ್ ಬರೊ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮದೆಂ ಏಕ್ ಪರೀಕ್ಷಾ ದವರುಂಕ್ ನಿರ್ಧಾರ ಘೆತಾ. ಆನಿ ಆಪಲ್ಯಾ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಲಾಗಿಂ ಆಪೊವನ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣತಾ. "ಭುರಗ್ಯಾನೋ ಹಾಂವ್ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಪಯಶಿಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ ವೆತಾ, ದೆಕುನ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಆಸ್ತ, ಬದಿಕೆಚೆಂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತುಮಿಂತ್ ಘೆಜೆಯ್" ಮ್ಹಣ್ ಗ್ರೇಸ್ತ ಮನಿಸ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಆನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಲಾಗಿಂ ಆಪಯತಾ. ಪಯಲೆಂ ಮ್ಹಾಲಗಡ್ಯಾ ಪುತಾಂಕ ತೀನ್, ದುಸರ್ಯಾ ಪುತಾಕ್ ದೋನ್ ಆನಿ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಪುತಾಕ ಏಕ ಬಾಂಗಾರಾಚೆ ಪಾವಲಿಯಾಂಚೆ ಪೊತೆಂ ದಿತಾ. ಆನಿ ತೋ ಚಲತಾ. ವ್ಹಡಲೊ ಪೂತು ಚಿಂತಿತಾ ಖಶೆಯ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಪಪ್ಪಾನ ತೀನ್ ಬಾಂಗಾರಾಚೆಂ ಪಾವಲಿಯಾಂಚೆ ಪೊತೆಂ ದಿಲಾಂ, ದೆಕುನ್ ತೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ್ ಮ್ಹಾಕಾಚ್ ಮ್ಹೆಳತ್ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ತಾಕಾ ದಿಲ್ಯಾ ಪಾವಲಿಯಾಂಚೆ ಪೊತೆಂ ಬರ್ಯಾರ್ ಜಾಗ್ರತೆನ್ ದವರತಾಂ. ಆನಿ ದುಸರೊ ಪೂತು ಅಶೆಂ ಚಿಂತಿತಾ, ದಟ್ಟುಕ್ ಚಡ್ ಬಾಂಗಾರಾಚ್ಯಾ ಪಾವಲಿಯಾಂಚೆ ಪೊತೆಂ ದಿಲಾಂ ತಶೆಂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ್ ತಾಕಾಚ್ ಚಡ್ ಮೆಳತ್ ಮ್ಹೊಣು ಚಿಂತುನ ಬಾಪಯನ ದಿಲ್ಯೊ ಬಾಂಗಾರಾಚ್ಯಾ ಪಾವಲಿಯಾಂಚೆ ಪೊತೆಂ ವಿಕುನ ಮಜಾ ಮಾರುನ ವಿಬಾಡ್ ಕರ್ತಾಂ. ಆನಿ ತಿಸರೊ ಪೂತು ಅಶೆಂ ಚಿಂತಾ ಕೆದಳಾಂಯಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಉಣೆ ಮೆಳತಾ ಜಾಲಯಾರಯ ತೊ ಬಾಪಯನ ಶಾಬಾಸ್ಕಿ ಪಾಟಂವ್ಚೆಂ ತಲೆಂ ಕಾಮ್ ಕರಿಜೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ ಬಾಂಗಾರಾಚ್ಯಾ ಪಾವಲಿಯಾ ಚಡ ಕರತಾ. ಸವ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ ಬಾಪುಯ ಗಾವಾಂಕ ಪಾಟಿ ಯೆತಾ ಆನಿ ಆಪಲ್ಯಾ ಭುರಗ್ಯಾಂಕ ಲಾಗಿಂ ಆಪೊವನ ಅಶೆಂ ವಿಚಾರ್ತಾಂ. ಭುರಗ್ಯಾನೋ ಹಾಂವೆ ದಿಲ್ಯೊ ಬಾಂಗಾರಾಚ್ಯಾ ಪಾವಲಿಯೊ ತುಮ್ಹಿ ಕಶೆಂ ಖರ್ಚಿಲ್ಯೆ ಮ್ಹಣ ವಿಚಾರತಾ. ಮ್ಹಾಲಗಡೊ ಪೂತು, "ಹಾಂವ ಜಾಗ್ರತೆನ ದವರಲಾ ಖರ್ಚುಂಕಯ್ ನಾ" ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಳೆ. ದುಸರೊ ಬಾಪಯ್‌ಕ ಸಾಂಗತಾ "ತಾಂತುನ ಕಿತೆಂ ಲಾಭ ಪಯಶೆ ಆಸಚೆ ಖರ್ಚುಂಕ ನ್ಹಯ್ ದೆಕುನ್ ಹಾಂವೆ ಖರ್ಚಿಲೆ" ಮ್ಹಣುನ್ ಸಾಂಗತಾ. ಆನಿ ತಿಸರೊ ಪೂತು "ಹಾಂವೆ ಘೋಳನ ಪಯಶೆ ಚಡ ಕೆಲಾಂ". ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗತಾ, ದೆಕುನ ಘರಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಾಕಾಚ್ ಮೆಳತಾ.

****

10. ಗರ್ವಿಷ್ಠ ಉಂಡೊ

-ಅಂಕಿತಾ ಶೆಣೈ

ಏಕ ಪಟಿ ಅಷ್ಟಮಿ ಆಯಲಿ ಮ್ಹಣು ಆಜ್ಜಿಯೇನ ಕರ್ರ್ಯಾ ಉಂಡೊ ಕೆಲ್ಲೊ. ಉಂಡೊ ನಿವೊವಚಾಕ ಪೊಳೆರಾಂತ ಪಾತಲಯತನಾ ತಾಂತುಲೊ ಏಕು ಉಂಡೊ ಗಡಗಡೆನು ಭಾಯರ ಗೆಲೊಂ. ಅಜ್ಜಿ ತೊ ಉಂಡೊ ವೆಂಚುಕ ಗೆಲಿ, ಅರೆ ! ಹಾತಾಕ ಮೇಳನಾ ! ಕೀ ಕೀ ಕೀ ಮ್ಹೊಣು ಅಜ್ಜಿಯೇಕ ಚಾಳೊವನ ಉಂಡೊ ಫರಾ ದಾಕುನ ಭಾಯರ ಗೆಲೊಂ. "ಭೊಂಗೊ, ಮ್ಹೊಣು ಅಜ್ಜಿ ನುತ ಭಿತರ ಆಯಲಿ. ಗಡಗಡೆನು ರಸ್ತೆರಿ ವತ್ತಲ್ಯಾ ಉಂಡ್ಯಾಕ ಏಕ ಗಾಯೇನ ಪಳಯಲೆಂ. ವಾಹ್! ಉಂಡೊ! ಮ್ಹಣು ತೊಂಡ ಫಾಲುಕ ಗೆಲ್ಲಿ.... ಉಂಡೊ ಚುಕೊವನ ಫೆವನ ಮುಖಾರ ಗೆಲೊ. "ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ, ಅಜ್ಜೆಯೇಕ ಮೇಳನಿ, ಗಾಯೇಕ ಮೇಳನಾ. ಕೀ. ಕೀ. ಕೀ.." ಮ್ಹೊಣು ತಾಣೆ ಗಾಯೆಕ ಚಾಳಯಲೆಂ. "ಭೊಂಗೊ" ಮ್ಹಣು ಗಾಯಿ ಮುಖಾರ ಗೆಲ್ಲಿ. ಉಂಡ್ಯಾನ ಚಿಕೇಚಿ ಮುಖಾರ ವತ್ತನಾ ಏಕ ಕಾಯಳೊ ಮೆಳ್ಳೊ. ಕಾಯಳ್ಯಾನ ಉಂಡ್ಯಾಕ ಚೋಂಚಿ ಮಾರಯಾ ಮ್ಹೊಣು ವತ್ತನಾ !ಉಂಡೊ ಮುಖಾರ ಗೆಲೊ. "ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ, ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ ಅಜ್ಜೆಯೇಕ ಮೇಳನಿ, ಗಾಯೇಕ ಮೇಳನಿ, ಕಾಯಳ್ಯಾಕ ಮೇಳನಾ ಕೀ. ಕೀ. ಕೀ.." ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ಕಾಯಳ್ಯಾಕ ಚಾಳಯಲೆಂ. "ಭೊಂಗೊ" ಮ್ಹಣು ಕಾಯಳೊ ಉಬುನು ಗೆಲೊ. ಉಂಡ್ಯಾಕ ಶಿಪಾರಸೆ ಶಿಂಗ ಉದ್ದೆಲಿ. "ಹಾಂವ ಭಾರಿ ಚಾಲಾಕಿ. ಮ್ಹಾಕಾ ಧೊರುಂಕ ಕೊಣಾಕಯಿ ಜಾಯತವೇ?" ಮ್ಹಣು ಹರದೆ ನೀಟ ಕೊರನು ಮುಖಾರ ಗೆಲೊ. ಮುಖಾರ ವತ್ತನಾ ತಾಕಾ ಏಕ ಸೂಣೆ ಮ್ಹೆಳೆ, ಸುಣ್ಯಾನ "ಹೋ ಆಜಿ ಹಾಂವ ಉಠಾವನು ಕೊಣಾಲೆ ತೋಂಡ ಪಳಯಲೆಂ ಆಬಾ? ಉಂಡೊ ಮೆಗೆಲೆ ಕಡೆ ಯತ್ತರಿ ಆಸ್ಸ. ಹ್ಹಾ !! ಖಾವಯಾಂ ಮ್ಹಣು ಲೆಕಲೆಂ. ಉಂಡ್ಯಾಕ ಫಾಸು ಮಾರುಂಕ ಗೆಲ್ಲೆಂ. ಉಂಡೊ ಮುಖಾರ ಗಡಗಡೆಲೊ. "ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ, ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ, ಅಜ್ಜೇಕ ಮೇಳನಿ, ಗಾಯೇಕ ಮೇಳನಿ, ಕಾಯಳ್ಯಾಕ ಮೇಳನಿ ಸುಣ್ಯಾಕ ಮೇಳನಾ ಕೀ. ಕೀ. ಕೀ.. ಮ್ಹಣು ಉಂಡ್ಯಾನ ಉಡುನು ಉಡುನು ಸುಣ್ಯಾಕ ಚಾಳಯಲೆಂ. ಉಂಡೊ ಬುದವಂತು. ಜಾಲಯಾರಿ ಸೂಣೆ ಸವಾಯಿ ಬುದವಂತು.

'ಆಂ ಕಸಲೆಂ ಮ್ಹಣಾಲೋ ತೂ ? ಮ್ಹಾಕಾ ಚಿಕೆ ಅಂಗಡಿ ದೂರ. ಸಮು ಆಯಕೇನಾ, ಖಂಯ್ ಮೆಗೆಲೆ ನಿಡಲಾರಿ ಬಯಸೂನು ಸಾಂಗ ಪೊಳೊವಯಾಂ"

ಸೂಣ್ಯಾನ ಕೆಪ್ಪೊಸೊ ಕರನು ಉಂಡ್ಯಾಕ ಹುಸ್ಕರಾಯಲೆಂ. ಉಂಡೊ "ಕೆಪ್ಪಾರ್ಸ್ ಸೂಣೆ! ಕಾನ ಬಹಾದ್ದೂರ !" ಮ್ಹೊಣು ಚೇರೆ ಕರತರಿ ಸುಣ್ಯಾಲೆ ನಿಡಲಾರಿ ಉಡಲೊ ಆನಿ ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ .... ಮ್ಹಣಾಲೊ. ಸುಣ್ಯಾನ ದೊಳೆ ಪಿಳಪಳಾವನು ಕಾನ ಶೆಳಾನು ಮಿಗೆಲೆ ನಾಂಕಾರಿ ಬಯಸೂನು ಸಾಂಗತವೆ? ತೂಂ ಕಸಲೆ ಮ್ಹಣತಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಯಕನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಮ್ಹಣಾಲೆ. ಉಂಡ್ಯಾನ ಸೂಣೇಂ ಬದಜಿ ಕೆಪ್ಪೊ ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕಲೆಂ. "ತೂಂವೆ ಕಾನ್ನಾಕ ಎದೆಂ ತೇಲ ಸೋಡಕಾ, "ಮ್ಹಣು ಮಸಿಕರಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆನಿ ಸುಣ್ಯಾಲೆ ನಾಂಕಾರಿ ಉಡಲೊ. "ಹಾಂವ ಮೇಳನಾ." ಮ್ಹಣು ರಾಗ ತಾಂಡಲೊ. ಸೂಣ್ಯಾನ "ರಾಬ ! ಪೆದ್ದಾ ರಾಬ ! ತುಕಾ ಕರತಾ ಬಗ, "ಮ್ಹಣುನ ಮನಾಂತು ಲೆಕಲೆಂ. ಛೇ ! ಕಾಂಯಿ ಆಯಕನಾ ಮ್ಹಾಕಾ, ಪ್ರಯೋಜನ ನಾ ಹಾಂವ, ಖಂಯ್, ಮೆಗೆಲೆ ಜಿಬ್ಯೇರಿ ಬಯಸೂನು ಸಾಂಗ ಪಳೊವಯಾಂ" ಮ್ಹೊಣು ಸುಣ್ಯಾನ ಜೀಬ ಭಾಯರಿ ಲಾಂಬೊವನು ಉಂಡ್ಯಾಕ ಉಲಸಾಯಲೆ.

ಉಂಡೊ ಪೆದ್ದಗುಂಡ ಉಂಡೊ. ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಶಿಪಾರಸ್ಸ ಆಪಣಚಿ ಉಲೋವನ ಉಲೋವನ ಗೆಲೊ. ಮಾಥ್ಯಾಂತು ಕಾಂಯಿ ಮೆಂದು ನಾ. ಹೆಡ್ಡು ಸೊ ಸುಣ್ಯಾಲೆ ಜಿಬ್ಬೇರಿ ಉಡಲೊ. "ರಪ್" ನಿ ಸುಣ್ಯಾನ ಜೀಬ ಭಿತ್ತರಿ ತಾಂಡಲಿ "ಗುಳುಂ" ಉಂಡೊ ಗೆಲ್ಲೊ ಸುಣ್ಯಾಲ್ಯಾ ಪೋಟ್ಟಾಂತು.

ನೀತಿ: ಬುದವಂತಾಕ ಮೆಳ್ಳೊ ಸವಾಯ್ ಬುದವಂತು.

****

11. ತೀಗ್ ಅಳಶೆಂ ಪೂತ್

-ಅನುಜ ನಾಯಕ

ಏಕ್ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ್ ಜಬ್ಬೊ ಮನಾಯಿ ಹೊಂತೊ. ತೆಲೆ ತೀಗ್ ಜನ್ ಪೂತ್ ಹೊಂತೇ. ತೇ ಭಾರೀ ಅಳಶೆಂ ಹೋನ್ ಕಾಯಿಚ್ ಕಾಮ್ ಕರೀತ್ ನಾಯಿಂತೆ. ತೆಂಚ ಖರ್ಚಸ್ ದುಡು ತೆಂಚ್ ಬಾಬನಿತ್ತ ದೆವಲವೆ ದಿಸಾನಿ. ತೆಂಚ ಬಾಬಾ ದುಡು ದೆಯಿತೊಂತೆ. ತ್ಯ ಜಬ್ಬೊ ಮನಾಯಿಲೆ ಏಕ ದೀಸ್ ಮಸ್ತ ಮಾತೆ ಹೂನ್ ಜಾಲೆ. ಮಾಜ ಪೂತಂಸ್ ಅಣಿ ಕೊಮೀ ದುಡು ದಿಲೆತರ್ ಮಜೆ ಪೂತ್ ಅಣಿಕೊ ಆಳಶೆಂ ಹೋತ ಮ್ಹಣುನ ಯವುದುನ ಏಕ ದಿಸ್ ಜಬ್ಬೊ ಪೂತಂಸ್ ಸಂಗ್ತ "ಮೀ ಮೇಲಿ ಪರಂತ್ ಮೀ ಕರುನ ಧೆವಳೆ ತೋಟಂತ್ ಖೋರೆ, ಪಿಕಾಸ್ ಫೆವುನ ಖಣ್ಲೆತರ್ ತುಮಲೆ ದುಡು ಗಾವುತೋ" ಮ್ಹಣುನ ಸಂಗನ್ ಜಬ್ಬೊ ಮರತ. ತೇ ತೀಗ್ ಜನ ಪೂತ್ ತೋಟಂತ್ ಖೋರೆ, ಪಿಕಾಸ್ ಫೆವುನು ಖಣಲೆ ಸುರು ಕರತಾ. ಕಿತ್ಲ ಖಂಟ್ಲೆ ತೆರವೊ ದುಡ್ಡು ಗಾವೊತ್ ನಾಯಿ. ಸೋತನ್ ಘರಾ ಜಾವುನ ಬಯಸ್ತೋ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾಸ್ ಏಕ ಮನಾಯಿ ಯೆವುನು ಸಾಂಗ್ತಾ. ತುಮಿ ಖಂಟ್ಲೆಲೆ ತೋಟಂತ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಸಾಂಗುನ ತೋ ಮಾನಾಯಿ ಜಾಂತ. ತೇದೊ ಕಳ್‌ತಾ ತೇಂಸ್ ಅಮೀ ಭಗ್ ಆಯಿಲ್ತರಿ ಅಮಲೆ ದುಡು ಕರಚೆ ಸಾದ್ದಿ ಆಸ್ಸ. ಮ್ಹಣುನ ಯೆವುದುನು ಜಬ್ಯಾನ್ ಸಂಗಲ್ಲೆ ಅಟೊ ಹೊಂತ ಪೂಡೆ ತೇ ಚೊಕೊಟು ಹೊವುನು ಅಸ್ತೊ.

****

12. ದುದ್ದಾ ಮಮ್ಮಾಲೆ ಕಾಣಿ

-ಭರತ್ ಶೆಣ್ಯೈ ಬಸ್ತಿ

ಏಕ್ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕಳೊ ದುದ್ದಾ ಮಾಮು ಆಶಿಲೊ. ತಾಣೆ ದೂದ ವಿಕ್ಕುಕ ಪೆಂಟಾಕ ಯೇವಕಾ ಆಶಿಲೆ, ಆನಿ ನ್ಹಂಯ್ ಪಾರ ಕರನು ಯೆವಕಾ ಆಶಿಲೆ. ದೂದ ಆನಿ ಉದ್ದಾಕ ಬರಸುನು ತೋ ವಿಕತಾ ಆಶಿಲೊ. ಲಾಯಕ ಲಾಭ ಕಾಡತಾ ಆಶಿಲೊ. ತೇ ದುಡುವಾನಿ ತಾಗೆಲೆ ಧೂವೆಲೆ ವಾರಡಿಕ ಕೊರುಂಕ ಬಾಯರ ಸರಲೊ, ಭಾಂಗರ, ನವೆ ಜವಳಿ ಘೇವನು ನಂಯ್ ಪಾರ ಕರತಾನಾ ಪೂರಾಯ ನ್ಹಂಯಿಂತು ಹೋಳನು ಗೆಲೆಂ. ತೋ ಮಸ್ತ ಬೇಜಾರ ಪಾವತಾ. ತೆದನಾ ನ್ಹಂಯಿಂತ ಆವಾಜ ಆಯಕತಾ. ತೂ ಕಸಲೆ ಹೊಡಗುನು ಘೆತಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳಾರ ತೇ ಏಕ ಸಾನ ಲಾಭ, ಬೇಜಾರ ಪಾವನಕಾ. ಜನಾಕ ದಗಾ ಕೆಲೆಲೆ ದುಡ್ಡು ಕೆದನಾಕಯ್ ಆಮಕಾ ಫಾವೋ ಜಾಯನಾ.

ತ್ಯಾ ದೆಕೂನ ಮನುಷ್ಯ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ಅಮ್ಹಿ ಚಾಂಗ ವಿಚಾರು ಕೊರಕಾ. ನ್ಯಾಯ ಜಾವನು ಆಶಿಲೆ ವ್ಯವಹಾರು ಕರಕಾ. ತೆದನಾ ದೇವು ಆಮಕಾ ಬರೇಂ ಕರತಾ ಮ್ಹಳೆಲೆ ಕಾಣಿಚೆ ನೀತ.

****

13. ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿಲೆ ಕಾಣಿ

-ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕಾಮತ

ಏಕ್ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕು ಗೋಪಾಳು ಆಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಕೊಡಕೇಂತು ಮಸ್ತ ಗೊರವಂ ಆಶಿಲೇಂಚಿ. ಸದಚಿ ತೋ ತೇ ಗೊರವಾಂಕ ಚರಚಾಕ ಸೊಡತಾಲೊ. ಏಕ ದಿವಸು ಏಕ ಗಾಯಿ ತಣ ಖಾತ್ತ ಖಾತ್ತ ರಾನ್ನಾ ಗೆಲಿಂ. ಥಂಯ್ ಏಕು ವಾಗು ಆಶಿಲೊ. ತಾಕಾ ಪೊಟ್ಟಾಕ ಜೋರು ಭೂಕ ಜಾಲೆಲೆ. ತೆದನಾ ಗಾಯಿಕ ವಾಗಾನ ಪಳಯಲಿ, ವಾಗಾನ ಮ್ಹಣಲೆ "ಹಾಂವ ತುಕಾ ಖಾತ್ತಾ" ಮ್ಹಣು. ತೆದನಾ ಗಾಯೇನ ಸಾಂಗಲೆ, "ಮ್ಹಾಕಾ ಸಾನ ದೂದ ಪೀವಚೆ ಏಕ ವಸರು ಆಸ್ಸ. "ಹಾಂವ ತಾಕ್ಕಾ ದೂದ ಪಿವೊವನು ಯೆತ್ತಾ. ತೆದನಾ "ಹಾಂವ ತುಕ್ಕಾ ಕಶ್ಶಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಕೊರಚೆ" ಮ್ಹಣು ನಿಮಗಿಲೆ ವಾಗಾನ. ತೆದನಾ ಗಾಯ್ಯೆನ ಮ್ಹಣಲೆ "ಹಾಂವ ಖರೇ ಯೆತಲಿಂ". ತೆದನಾ ವಾಗಾಕ ಗಾಯಿಲೆ ವಯರಿ ಪಾಪ ದಿಸೂನು ಜಾಯತ ವಚೂನು ವಾಸರಾಕ ದೂದ ಪಿವೊವನು ಯೋ ಮ್ಹಣಲೆ. ಗಾಯಿ ರಾನಾ ತಾಕುನ ಪರತುನು ಕೊಡಕೇಕ ಆಯಿಲಿ. ಥಂಯ್ ಗಂಗೆ, ತುಂಗೆ, ಕಾವೇರಿ, ತುಂಗಭದ್ರೆ ನಾಂವಾಚೊ ಗಾಯ್ಯೊ ಆಶ್ಶಿಲೊಚಿ. ತಾಂಕಾ ಗಾಯ್ಯೆನ ಸಾಂಗಲಿಂ. "ತುಮ್ಗಿ ಮೆಗೆಲೆ ವಾಸರಾಕ ದೂದ ದೀವನು ಚಂದ ಕರನು ಪಳಯಾಚಿ" ಮ್ಹಣು. ಆನಿ ಗಾಯಿ ಪರತುನು ರಾನಾಕ ಗೆಲಿಂ. ಥಂಯ ತೋ ವಾಗು ವಾಟ ಪಳೋವನು ಆಶಿಲೊ, ಗಾಯ್ಯಿಕ ಪೊಳೊವನು ವಾಗು 'ತೂಂ ಕಿತಲೆ ಸತ್ಯವಂತಿ' ಮ್ಹೊಣು ಮ್ಹಣಾಲೊ. ತುಕಾ ಖಿಲಯಾರಿ ದೇವು ಮ್ಹಾಕಾ ಮಾಫ ಕರಶಿನಾ' ಮ್ಹಣು ತೋ ದೊಂಗರಾ ತಾಕೂನು ಸಕಲ ಪಡುನು ಜೀವ ಘಾತ ಕರತಾ. ಗಾಯಿ ಪರತೂನು ವಸರು ಆಶಿಲೆ ಕೊಡಕೇಕ ಆಯಿಲಿ. ಗೊರವಾಂಕ ಪೂರಾಯ ಆನಂದು ಜಾಲೊಂ.

ಹೇ ಕಾಣಿಚೆ ನೀತಿ: ಸತ್ಯಾಕ ಕೆದನಾಯ ಜಯ ಆಸಾ.

****

14. ಡಬ್ಬೆ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾಕ ಜಾಗ ಸೋಡಿ

- ದಾಮೋದರ ನಾಯಕ

ಏಕ್ ಗಾಂವಾಂತು ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಮ್ಹೊಣು ಏಕ ಚೆಲ್ಲೊ ಆಶಿಲೊ. ಏಕ ದಿವಸು ತೋ ತಾಗೆಲಿ ಮಮಮಾ ಥಂಯ್ ವಚಾಕ ರಾನಾಂತುಲ್ಯಾನ ವತ್ತ ಆಶಿಲೊ. ತೆದನಾ ಏಕ ಸಿಂಹ ಯೆವನು "ಹಾಂವ ತುಕಾ ಖಾತ್ತಾ. ಮ್ಹಾಕಾ ಜೋರು ಪೋಟ್ಟಾ ಭೂಕ ಜಾಲಾಂ" ಮ್ಹಣತಾ. ತಾಕಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಸಾಂಗತಾ, "ಹಾಂವ ಮಮಮಾ ಥಂಯ ವಚುನು ಗುಂಡು ಗುಂಡು ಜಾವನು ಯೆತ್ತಾ ಮಾಗಿರಿ ತೂ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಾ" ಮ್ಹಣತಾ.

ತಶೀಂಚಿ ಮುಖಾರಿ ವತ್ತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಕೊಲ್ಲೊ ಮೆಳತಾ. ತಶೀಂಚಿ ತಾಕಾ ಕೊಲ್ಯಾನ ಖಾವಚಾಕ ಯೆತ್ತನಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಸಾಂಗತಾ, "ನಾಕಾ ಹಾಂವ ಮಮಮಾ ಥಂಯ ವಚುನು ಗುಂಡು ಗುಂಡು ಜಾವನು ಯೆತ್ತಾ, ಮಾಗಿರಿ ತೂ ಮ್ಹಾಕಾ ಖಾ" ಮ್ಹಣತಾ. ತೋ ವರ ತಾಕ್ಕಾ ಜಾಗೊ ಸೊಡತಾ, ಮಮಮಾ ಥಂಯ ವತ್ತರಿ ತೋ ಮಮಮಾನ ದಿಲಿಲೆ ಖಾಣ ಪೂರಾಯ ಖಾತ್ತಾ, ಖುಷಿ ಜಾತ್ತಾ. ದೋನಿ ದಿಸಾನಿ ವಾಪಸ ಬಾರಸರತಾನಾ ಮಮಮಾಕ ವಿಷಯ ಸಾಂಗತಾ. ಮಮಮಾ ತಾಕಾ ಏಕ ಉಪಾಯ ಸಾಂಗತಾ. ತೀ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾಕ ಏಕ ಡಬ್ಬೆ ಭಿತ್ತರಿ ಘಾಲನು ಲಕಯತಾ. ತೋ ಘೂವನು ಘೂವನು ಮುಖಾರಿ ವತ್ತನಾ "ಡಬ್ಬೆ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ಯೆತಾ ಆಸ್ಸ ಜಾಗೊ ಸೊಡಾಚಿ" ಮ್ಹಣತಾ.

ಹೆಂ ಆಯಕೂನು ಪೂರಾಯ ಪ್ರಾಣಿ ವಾಟ ಸೊಡತಾಂಚಿ. ಸಿಂಹ ಬೀ ಆಯಕೂನಯ ವಾಟ ಸೊಡತಾ. ಮುಖಾರ ವತ್ತನಾ ಕೊಲ್ಲೊ ಬೀ ವಾಟ ಸೊಡತಾ. ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ತಾಗೆಲಿ ಘರಾ ಸಾಬಿತೇರಿ ಪಾವತಾ ಆನಿ ಖಷೀರಿ ಆಸತಾ.

ಹೇ ಕಾಣಿಚೆ ನೀತಿ : ಕೆದನಾಯ ಅಮ್ಹಿ ಆಲೋಚನ ಕರನ ಕಾಮ ಕರಕಾ.

****

WORLD KONKANI CENTRE
MANGALORE

ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಂಥ ಯಾದಿ

ನಂ.	ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವರ್ಷ	ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ
1	मंजेश्वर गोविंद पै (देवनागरी)	ಶ್ರೀ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ- ಕನ್ನಡಹಿಂದಿ ಅನುವಾದ ಡಾ. ಎಲ್. ಸುನೀತಾ ಬಾಯಿ,ಕೊಚ್ಚಿ	2008	200 ರೂ
2	ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ (ಕೊಂಕಣಿ)	ಶ್ರೀ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ- ಕನ್ನಡಹಿಂದಿ ಅನುವಾದ ಡಾ. ಎಲ್. ಸುನೀತಾ ಬಾಯಿ,ಕೊಚ್ಚಿ	2008	200 ರೂ
3	ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ - ಕೊಂಕಣಿ	ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾ ಕಾಮತ್ ಬೆಂಗಳೂರು	2009	200 ರೂ
4	ನೂಪುರ ಕೊಂಕಣಿಯ ಮಹಾನ್ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೋರಕರ ಅವರ ಆಯ್ದ ಕವಿತೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾವಾನುವಾದ(ಕನ್ನಡ)	ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಲಾ ಆರ್. ಕಿಣಿಕನ್ನಡ	2010	100 ರೂ
5	ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಲಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲಾ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಪುಸ್ತಕ 8 ಪುಸ್ತಕಗಳ ಒಂದು ಕಟ್ಟು 1. ವಾಲ್ಮೀಕಿ	ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ಎಸ್. ರಾವ್	2010	20 ರೂ
6	2. ವ್ಯಾಸ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶ್ಯಾನಭಾಗ್	2010	20 ರೂ
7	3. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶ್ಯಾನಭಾಗ್	2010	20 ರೂ
8	4. ಪರಶುರಾಮ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶ್ಯಾನಭಾಗ್	2010	20 ರೂ
9	5. ಗಾಂಧೀಜಿ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶ್ಯಾನಭಾಗ್	2010	20 ರೂ
10.	ಶೆಣೈ ಗೋಂಯ್ ಬಾಬ್	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶ್ಯಾನಭಾಗ್	2010	20 ರೂ
11.	ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪೈ	ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಚಿತ್ರಾ ಎಸ್. ಶೆಣೈ	2010	20 ರೂ

ನಂ.	ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವರ್ಷ	ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ
12.	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ	2010	20 ರೂ
13.	ಕನ್ನಡ -ಕೊಂಕಣಿ ರತ್ನಕೋಶ.	ಶಬ್ದ ರತ್ನಾಕರ ಎಂ. ಮಾಧವ ಪೈ	2011	500 ರೂ
14.	ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಚಯ ಕೋಶ ಖಂಡ- 1 (ಕೊಂಕಣಿ) ಖಂಡ-2 (देवनागरी)	ಡಾ. ತಾನಾಜಿ ಹಳರಣಕರ	2011	100 ರೂ
15.	The Kiln (English Novel)	Konkani Novel 'Havthan' by Mahabaleshwar Sail, English Translation By Vidya Pai, Kolkata	2011	200 ರೂ
16.	ಕಾಬೂಲಿವಾಲಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು(ಕೊಂಕಣಿ)	ಶ್ರೀ ರಜೀಂದ್ರನಾಥ ರಾಗೋರ ಕೊಂಕಣಿ- ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಶ್ಯಾನಭಾಗ 2011	2011	100 ರೂ
17.	Choola (Malayalam Novel)ಚೂಲಾ – ಕಾದಂಬರಿ (ಮಲಯಾಳಂ)	ಮೂಲ ಕೊಂಕಣಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಸೈಲ್ ಮಲಯಾಳಂ ಅನುವಾದ ಡಾ. ಎಲ್. ಸುನೀತಾ ಬಾಯಿ	2011	100 ರೂ
18.	ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಆದ್ಯ ಬೊಳಂತೂರು ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭು (ಕನ್ನಡ)	ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಮಧುಕರ ಮಲ್ಯ	2012	50 ರೂ
19.	Tembare –(Konkani Novel)(ತೆಂಬರೆ)	Kannada Novel by Sri M. Veerappa Moly, Konkani Translation by Sri. Ramesh Lad, Goa	2012	150 ರೂ
20.	ಆಧುನಿಕ ಕೊಂಕಣಿ ಕತೆಗಳು (ಕನ್ನಡ)	ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	2013	200 ರೂ
21.	ವೈಶಾಖಿ, (ಭಗವಾನ ಬುದ್ಧಾಚೆ ಅಂತಿಮ ದೀಸ) ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಖಂಡ ಕಾವ್ಯ	ಪ್ರೊ. ಎಮ್. ಮಾಧವ ಪೈ (ಕೊಂಕಣಿ)	2013	100 ರೂ
22.	ಋತುಸಂಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, (ಕನ್ನಡ)	ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	2013	125 ರೂ
23.	ಒಪೇರಾ ಹೌಸ್- ಕೊಂಕಣಿ	ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳುಜಯಂತ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಕೊಂಕಣಿ ಅನುವಾದ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಲಾಡ	2013	125 ರೂ

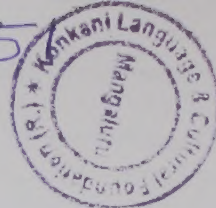
ನಂ.	ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವರ್ಷ	ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ
24.	ಸಾಯ್ಬಾ ಭೊಗಸ್ – ಕೊಂಕಣಿ ಕಾದಂಬರಿ (देवनागरी)	ಖಡಾಪ್ (ವಿ.ಜೆ. ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ)	2013	200 ರೂ
25.	ಏಕ ಭಿಕ್ಷುಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆತ್ಮಕಥೆ (ಕೊಂಕಣಿ)	ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ	2013	500 ರೂ
26.	ವೈಶಾಖ ಫುಲ್ಲೊ . (ಕೊಂಕಣಿ)	ಪದ್ಮಾ ಶೆಣೈ	2014	150 ರೂ
27.	ಆವಿಗೆ (ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ)	ಮೂಲ ಕೊಂಕಣಿ ಮಹಾಬಳೇಶ್ವರ ಸೈಲ್ ಕನ್ನಡ - ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2011	100 ರೂ
28.	Report of A Socio – Economic Survey of KUDUBIS OF KARNATAKA	Dr. Y . Ravindranath Rao	2014	100 ರೂ
29.	Contribution Of Konkani HORTUS INDICUS MALABARICUS (Seminar Papers	Prof. Bhushan Bhave.	2014	250 ರೂ
30.	Descriptive Study of Kudubi Dialect (Spoken By Kudubi Community of Uttara Kannada , Udupi and Dakshina Kannada District)	Dr. Varija N.	2015	300 ರೂ
	ಓರ್ವ ಭಿಕ್ಷುಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆತ್ಮಕಥೆ (ಕನ್ನಡ) ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	ಡಾ. ಗೀತಾ ಶೆಣೈ	2016	400 ರೂ
31.	"ಆಧುನಿಕ ಮಂಗಳೂರು ನಗರ ನಿರ್ಮಾತೃ"ಉಳ್ಳಾಲ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಯ- (ಕನ್ನಡ)	ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ	2016	50 ರೂ
32.	"Maker of Modern Mangaluru"Ullal Srinivas Mallya (English)	Basti Vaman Shenoy	2016	50 ರೂ
33.	ಕುಂಡ್ಯಾ ಕುರ್ಕುಳ ಸಚಿತ್ರ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಲ್ಯೊ ಲೋಕ ಕಾಣಿ	Konkani Language & Cultural Foundation	2016	50 ರೂ
34.	ಉಪನಿಷತ್ (ಕೊಂಕಣಿ)	Konkani Language & Cultural Foundation	2017	100 ರೂ

Vishwa Konkani BALASAHITYA Mala - Bi-lingual Books

Konkani (Devnagari Script) and English

SL No.	Title	Price
1	Tenali Raman Outwits the Thieves	Rs. 35/-
2	The Clever Son Tales From Jataka	Rs. 35/-
3	The Boy Who Was a Snake Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
4	Cinderella A Fairy Tale	Rs. 35/-
5	The Noble Elephant Tales From Hitopadesha	Rs. 35/-
6	The Sparrows of Agra Tales of Akbar and Birbal	Rs. 35/-
7	The Loyal Mongoose Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
8	Ganesh A Traditional Tale	Rs. 35/-
9	The Blue Jackal Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
10	The Wise Rat Tales From Hitopadesha	Rs. 35/-
11	The Wise Old Bird Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
12	A Tale of Three Fish Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
13	The Ugly Duckling A Fairy Tale	Rs. 35/-
14	There is Strength in Numbers Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
15	Snow White and the Seven Dwarfs A Fairy Tale	Rs. 35/-
16	Never Trust a Stranger Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
17	The Proud Crow Tales From Hitopadesha	Rs. 35/-
18	The Clever Moneylender An Indian Folk Tale	Rs. 35/-
19	The Devout Beggar An Indian Folk Tale	Rs. 35/-
20	Rapunzel A Fairy Tale	Rs. 35/-
21	Tenali Raman and the Learned Man	Rs. 35/-

Sl.No.	Title	Price
22	The Rooster's Ploy An Indian Folk Tale	Rs. 35/-
23	Tenali Raman and the Proud King	Rs. 35/-
24	The Mice that Ate Iron Tales from Panchatantra	Rs. 35/-
25	The Problem of the Mango Tree Tales of Akbar and Birbal	Rs. 35/-
26	Jesus Christ A Traditional Tale	Rs. 35/-
27	Where is God? An Indian Folk Tale	Rs. 35/-
28	Tales Price of a Sweet Smell	Rs. 35/-
29	The Wicked Raven Tales From Hitopadesha	Rs. 35/-
30	Tenali Raman and the Proud Priest	Rs. 35/-

Konkani Language & Cultural Foundation (R.) *
Mangaluru

स्वस्तिश्री शालिवाहनशक १५९७ राक्षससंवत्सर चैत्रशुद्ध १० को
चीरावूपाटणी बैसिके रंगभटु तथा विनायकपंडित आप्पुभटु तेगवैद्य
तानिं कोचिया कुमदोर आंद्रिकि फांडे त्यावानि रोपान ह्या मलबार देशा
तु आविले ओषधमात्र वृक्षवालि झाडरवें ओळखतेल्या मनुष्याकडु
सागोदेवृनु वेते गांवांतु पेद्दवूनतिनिं वारवद आणवूनत्यात्या झाडांचें फल
फूल पानबीज समस्तात्यात्या तुतुकाळावरि सपाटून तिंतीं विचारिली त्याउप
रांत आमिं आमगेल्या वैद्यग्रंथाचानि घेटा जमाणीं त्यांत्या ओषधाचे गुण
वाकुनु मगा नजो जो गुण आमका कळेल्लो तो वात्यां आरबदांची नावं पळेउनु
आनि वानिवर्षं सकानि साझे आमि लागिगा वूनुदालिवुस पाटून दिला तेल
दिक अविरुयणुंचा कनज अशिख्रणु आंमि आमचीनिसाणि कर्णु दिली
तेसत्यवळणु मानुवेंजगडदल्लणु नागरबरयानटु बरवूनु दिलां श्रीः

रंगभटु

विनायकपंडित

आप्पु वीजेआप

The testimonial in Konkani Language as published in "Hortus Malabaricus" a comprehensive treatise that deals with the medicinal properties of the flora in the Indian state of Kerala concieved by Hendrik van Rheede who served as a governor of Dutch Malabar between 1670 and 1677. The testimonial certify the authenticity of medicinal information recorded in the Volumes. It has been inscribed in Konkani Language, duly signed by Ranga Bhatta, Vinayaka Pandit and Appu Bhatta, three Konkani Physicians, who were the prominent contributers to the work. Apart from Latin, the plant names have also been recorded in Konkani Language in these volumes.

विश्व कोंकणी केंद्र
WORLD KONKANI CENTRE

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ
ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ
ಲೋಬೊ ಪ್ರಭು ನಗರ – ಕೊಂಕಣಿ ಗಾಂವ್
ಶಕ್ತಿ ನಗರ, ಮಂಗಳೂರು – 575016

